

KO

www.kitabinortasi.com

MART 2018 SAYI 12

TİMSAL KARABEKİR
BABAM BİNLERCE
YETİM EVLADA
SAHİP ÇIKTI

BAŞAK SAYAN
HEYECAN DOZU
YÜKSEK BİR
ROMAN GELİYOR

MEHMED KISAKÜREK
BİR DEHA
İLE KARŞI
KARŞIYAYIZ

"KADIN," TOPLUMUN TEMELİ

Dünya Kadınlar Günü / Türk Edebiyatında Bazı Kadın Yazar ve Şairler

*Yazarın ıslak
imzası ile
değer kazanan
kitaplar*

İÇİNDEKİLER

KİTAP

- 06** MİLLETE
VE İSLÂM'A
ADANMIŞ BİR
HAYAT...
- 11** KUR'AN
METODU
- 22** OSMANLICA
ÖĞRENMEK
İSTEYENLER İÇİN
İLK 10 KİTAP!
- 25** FATİH
DİVANINDAN
ŞİİRLER
- 42** BİR DEVRİN
HAFIZASI
- 47** DÜŞÜNCE GÜCÜ
İLE TEDAVİ
- 51** KENDİNE
AİT BİR ODA
- 52** "ETRAFINIZ
SARILDI
SERBESTSİNİZ"
- 53** İSLÂM'IN İLK
DÖNEMİNDE
MÜSLÜMAN-
YAHUDİ İLİŞKİLERİ
- 62** M NESLİ
MÜSLÜMAN
GENÇLİK
- 64** SİYASİ LİDERLİK
VE ERDOĞAN
- 65** TÜRK
SİYASETİNDE
ERBAKAN

38

"BİZİM
GÖREVİMİZ
MUHAFIZLIKTIR!"

26

"DOĞU VE BATI
BİRBİRİNDEN
ETKİLENİYOR"

MAKALE

- 56** EBU'L HASAN
EN-NEDVİ'NİN
HAYATI,
FİKİRLERİ VE
ESERLERİ

ARAŞTIRMA

- 18** TARİHİ BİNALARA
BAKIŞ MİLLİ
KÜTÜPHANE
KURMA HEDEFİ

RÖPORTAJ

- 32** TİMSAL
KARABEKİR:
"YETİMLERİN
BABASI
KAZIM
KARABEKİR"
- 44** KÜBRA
SÖNMEZİŞİK:
"BİLİNÇSİZ MEDYA
DİLİ ŞİDDETİ
MEŞRULAŞTIRIYOR"

DOSYA

- 08** İSLÂM'IN
DÜNYA'YA
KAZANDIRDIĞI
İLİM "KÂĞIT"
- 12** MİLLİYET VE
TERCÜMAN
YAYINLARI
1943-1973
- 40** KADİR
MİSİROĞLU'NDAN
GENÇLERE KİTAP
ÖNERİLERİ

KÜNYE

BİLİMEVİ BASIN YAYIN A.Ş. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ömer DİKBAŞ

EDITÖRYEL DİREKTÖR Ezgi AŞIK

KREATİF DİREKTÖR İsmail KALECİ

YAYIN KURULU Fatma KANDEMİR, Ezgi AŞIK,
Deniz ERSOY

MALİ VE İDARİ İŞLER Tuba KORKMAZ

KURUCU Bilimevi Basın Yayın A.Ş. 2018

EDITÖRYEL VE REKLAM OFİSİ İLETİŞİM Editöryel: editorden@kitabinortasi.com
Reklam: reklam@kitabinortasi.com
www.kitabinortasi.com

ADRES PK 15 Üsküdar - İSTANBUL
T: 0216 339 45 45 F: 0216 339 45 49

İZİNLER Okullar, eğitim ve kültür-sanat alanında ve dini sahada, kar amacı gütmeyen dernek ve vakıf gibi kurumlarda, makale içerikleri sınıfbaşı 100 adet ve kurum başı 1000 adedi geçmemek kaydı ile kaynaklı şekilde fotokopi yapılabilir. Dijital ortamlarda makale içerikleri kaynak belirtilerek kullanılabilir.

BASKI - CİLT Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık. A.Ş.

www.kitabinortasi.com.dijital dergi olarak yoluna devam etmeyi planlar. Sorularınız için info@kitabinortasi.com

Sürelî yayındır.

Okumayı ve Yazmayı Sevenler

www.kitabinortasi.com sizlerin kitap eleştirilerini, yorumlarını, 4000 vuruşu geçmeyen yazılarını ve şiir denemelerini beklemekte. Yazılarınız editörlerimiz tarafından değerlendirilerek platformumuza taşınacak. Katkılarınız için:

editorden@kitabinortasi.com

Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların telif hakları Bilimevi Basın Yayın A.Ş.'ye aittir. Elektronik ortamlar da dahil olmak üzere Bilimevi Basın Yayın A.Ş.'nin yazılı izni olmadan kullanılamaz.

EDİTÖRDEN

Selam ile

Kültür-sanat ve kitap dergimiz olan Kitabın Ortası'nda güncel konuları masaya yatırmaya devam ediyoruz. Bu ay ki sayımızda; geçmişten günümüze değişen ve gelişen her noktaya değinmeye çalıştık. Kısa bir Şubat ayından sonra uzun bir Mart ayına geçiş yapıyoruz. Bu nedenden dolayı dosya haberlerimizin sayısını sizler için arttırdık. Bazen sahaf dünyasının içine gireceğiz, bazen algılarımızdaki terimleri tekrar düşüneceğiz. Ama umuyoruz ki her bölümümüzde kendinize ait bir nokta bulacaksınız...

Sahaflardan aldığımız Milliyet ve Tercüman yayınlarından 1943-1973 tarihleri arasında çıkmış 3 kitabı tanıttık. Tanıtımlarını okuduğunuz kitaplar ile kimimiz geçmişi yâd edecek, kimimiz de eski yayıncılığın dilinin inceliğini tadacak. Aynı zamanda Türkiye genelinde belirlediğimiz 9 sahaf ile görüşerek, Şubat ayında en çok okunan ilk 3 kitabı da sizler için öğrendik. Çıkan sonuçlar bizleri şaşırttı... Peki, sizce hangi illerin okuma çizelgesi birbirine benziyor?

8 Mart Kadınlar Günü için Kübra Sönmezışık ile 'güçlü kadın' konusunu değerlendirerek, algılarımızdaki 'güçlü kadını' sorguladık. Şiir haftası için ise her sözü, her dizesi kalbimize dokunmuş kadın yazar ve şairlerimizin eserleri derledik. Bu vesile ile şiir gününüzü tekrar kutlarız.

18 Mart Çanakkale Zaferimiz için özel bir dosya hazırladık. Çanakkale Zaferi'nin bilinmeyen yönlerini ve o dö-

nemi anlatan kitapları sizler için tanıttık. Bu dosyamızın sürprizi ise Kazım Karabekir Paşa'nın kızı Timsal Karabekir ile olan röportajımızdır. Timsal Hanım ile hem babasının askeri kimliğini hem de sanat yönünü konuştuk.

Bunların dışında İstanbul Beyazıd Kütüphanesi'nin Nadir Eserler Koleksiyonuna girdik. Sizler için Osmanlı'da ilk çıkan dergi ve gazetelerini toparladık. Aynı zamanda tarihi bir binaya sahip olan kütüphanenin dününü ve bugününü sizlere aktarmaya çalıştık. 31 Mart Vakasının sene-i devriyesi için tarihçi-yazar Necmettin Alkan'ın 3 kitabını sizler için hazırladık.

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in oğlu Mehmed Kısakürek ise NFK Derneği'ni, Doğu Yayınları'nı ve hayata geçirmeye çalıştığı projeleri bizlere aktardı. Yazar Başak Sayan ise Mart ayında çıkaracağı yeni çocuk kitabının detaylarını ilk bizimle paylaştı. Aynı zamanda yeni bir roman yazma hazırlığında da olan Sayan, okurlarına müjdeyi verdi. Çocuk yayınlarından ise Erdem Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Melike Günyüz ile de Türkiye'deki yayıncılık sektörünü ve çocuk yayıncılığının zorluklarını konuştuk.

Fatih Sultan Mehmed'in şiirlerinden, Virginia Woolf'un 'Kendine Ait Bir Oda' kitabı, Shelia Janmohamed'in 'M Nesli Müslüman Gençlik' eserine kadar hem güncel hem de yeni çıkan kitapların tanıtımlarını yaptık. Yazar Rasim Cinisli'nin hatıralarından kaleme aldığı

'Bir Devrin Hafızası' kitabı ile Türk siyasi tarihindeki kırılmaları sizlere aktarmaya çalıştık.

Habercilik alanında yeni bir renk katacak olan Bizim Haber Ajansı'nın (BHA) bünyesindeki haber siteleri dunyabizim.com, dunyabulteni.net ve gaste24.com editörleri ile yayıncılık hedeflerini ve vizyonlarını konuştuk. Türkiye'den, dünyadan ve İslâm coğrafyasından gelişmeleri okurlarına büyük bir titizlikle aktarmaya çalıştıklarını belirttiler. Bununla beraber kültür-sanat alanında da zengin içerikler hazırladıklarının altını çizdiler.

Bu sayımızda özel bir dosya hazırladık; İslâm ilim öncülerinin dünya ilmine katkılarını mercek altına aldık. Kâğıdın ilmini bulan İbn-i Fazıl'dan, bugünkü kimya ve simya terimlerinin temelini bulan İbn-i Hayyam'a, Avrupa'ya matematiği öğreten Ebu Kamil Şuca'ya kadar ilim alanlarındaki Müslüman kâşifleri yakından tanıttık.

Kitabın Dergisi olarak güncel konulara farklı bakışlar getirmeyi arzu etmekteyiz. İşleyeceğimiz konular ve tanıtacağımız kitaplar ile okuma dünyanıza farklı soluk olmak isteğimiz... Siz değerli okurlarımız ile iletişimizi güçlendirmeyi hedefliyoruz. Yazdıklarınızı bizimle paylaşabilirsiniz.

Ve son olarak bu zamana kadar dergiye vermiş olduğu emeğinden dolayı Serra Karaçam'a teşekkür ederiz.

Ezgi AŞIK

Millete ve İslâm'a Adanmış Bir Hayat...

Abdülhamid Han

Tarihçi-yazar Necmettin Alkan'ın Osmanlı Devleti'nin son halifesi olan Sultan Abdülhamid Han üzerine yazdığı 3 kitabı **"31 Mart vakası"**nın yıl dönümü münasebetiyle sizler için derledik. Alkan, kitaplarında Abdülhamid döneminde yaşanan siyasi ve askeri gelişmeleri konu almaktadır. Aynı zamanda İttihat ve Terrakki dönemindeki Osmanlı'yı da mercek altına alır.

Osmanlı'nın son halifesi Sultan Abdülhamid Han, devleti 33 yıl boyunca casus ve hainlerden koruyarak, boynunu hiçbir güç karşısında eğmemiştir. Hayatı boyunca büyük mücadeleler veren Sultan Abdülhamid, kendisini millete ve İslâm'a adanmıştır.

33 yıllık hükümdarlığı boyunca gelecek kuşaklara binlerce eser bırakan Sultan, hayatını sıradan bir vatandaş gibi yaşardı. Boş vakitlerinde ahşap işçiliği yaparak ürettiği eşyaları, sattırarak, yardıma muhtaç insanlara dağıtırdı.

DARBENİN GERÇEK TARİHİ: 13 NİSAN 1909

Sultan Abdülhamid Han döneminde Osmanlı'nın iç ve dış siyasetinde önemli kırılmalar yaşanmıştır. Onun döneminde gerçekleşen Birinci Meşrutiyet, Osmanlı Rus Savaşı akabinde İkinci Meşrutiyet ve ardından 31 Mart vakası, Osmanlı siyasi tarihinde bir devrin kapanmasına yol açmıştır. Tarihimize 31 Mart vakası olarak geçen olayın gerçek tarihi 13 Nisan 1909'dur. Bu olaydan sonra 'İttihat ve Terakki Cemiyeti' güçlenmiş ve Sultan Abdülhamid Han'ı tahttan indirmiştir.

Selanik İstanbul'a Karşı

Necmettin Alkan

Yazar Necmettin Alkan kitabında, Sultan Abdülhamid'in devlet yapısını ve yürüttüğü denge politikasını okuyucularına aktarmaktadır.

TARİHÇİLERE YENİ KAPI AÇIYOR

31 Mart Vakası, Osmanlı Devleti'nin yıkılışının ilk adımı olmuştur. Hareket Ordusu'nun askerî darbesi ile Sultan Abdülhamid tahttan indirilmiştir. Osmanlı'nın çöküşü böylece başlatılmış oldu. Sultan Abdülhamid Han'ın 33 yıl boyunca tesis etmek için mücadele verdiği istikrar ve denge politikası çökmüştür. 'İttihat ve Terakki Cemiyeti' ise bu çöküşü engelleyecek bir denge politikası oluşturamamıştır. İktidarı ele geçiren yeni aktörlerin bu yönde yapmak istedikleri her hamle, devleti daha da zayıflatmıştır.

31 MART VAKASINA FARKLI BAKIŞ

Yazar, 31 Mart Vakasını farklı bir bakış açısıyla anlatarak; darbe öncesindeki siyasi gelişmeler ile darbe sonrasındaki gelişmeler hakkında karşılaştırmalar yapar. Sultan Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesinin topluma yansımaları da konu alarak, Osmanlı hukuk sistemi açısından değerlendirir.

Ve Selanik Düştü: 1912-1913

Balkan Savaşı ve Hezimet

Necmettin Alkan

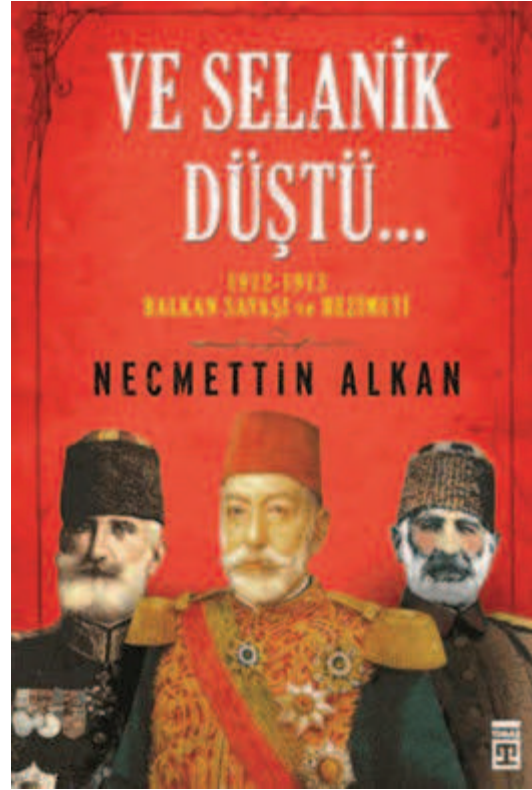
Necmettin Alkan kitabında, 31 Mart Vakası sonrasında Sultan Abdülhamid'in tahttan indirilmesiyle başlayan ve 1912-1913 Balkan Savaşı'na kadar geçen "dört yıllık Abdülhamid'siz dönem" de yaşanan kaos ortamının sonuçlarını anlatmaktadır.

BEKLEDİKLERİ GİBİ OLMADI

Kitapta, İttihat ve Terakkiciler'in, meşrutiyet ile her şeyin düzeleceğine ve Balkanlarda başlayan milliyetçi hareketlerin biteceğine inandıkları anlatılarak, Sultan Abdülhamid'in tahttan indirilmesiyle Osmanlı'nın bir çıkmaza girdiğini aktarılır. Çünkü Sultan, Balkanlarda 33 yıl boyunca denge siyaseti yürütmüştür.

TOPRAKLAR NASIL KAYBEDİLDİ?

Yazar, İttihat ve Terakki döneminde Osmanlı Devleti'nin iç ve dış siyasetinde tarihi kırılmalar yaşandığını belirterek, devlet adamları, iç siyasetin bütün aktörleri ve kurumlarıyla, kısır bir döngü ve çatışma sarmalına girdiğini ve genç subayların da bu çatışmaya çekilmesiyle durumun daha da vahim bir hâl aldığını anlatmaktadır. Osmanlı Devleti'nin, bu şartlar altında girdiği Balkan Harbi'nde ağır bir darbe aldığı ve üç ay gibi kısa bir sürede Batı'daki topraklarının büyük bir kısmının kaybedildiği, hatta birçok şehrin, kurşun bile sıkılmadan kaybedildiği vurgulanır. Yazar kitabında Balkan Harbini, Jön Türk hareketinin Osmanlı Devleti'ne etkisini, Batı topraklarının 3 ay gibi bir sürede nasıl elden çıktığını da incelemektedir.

Selanik'in Yükselişi

Necmettin Alkan

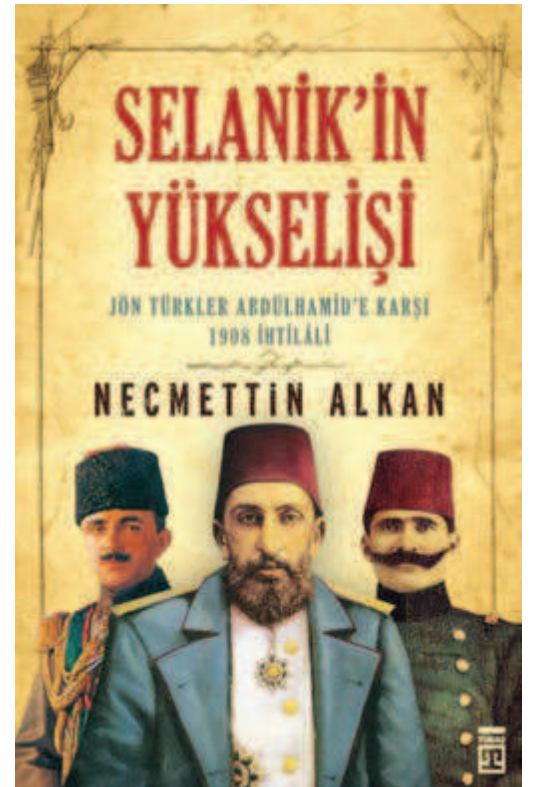
Necmettin Alkan, 'Selanik'in Yükselişi' kitabıyla Jön Türklerin ortaya çıktıkları 1889 yılından 1908 Jön Türk İhtilali'ne kadar geçen dönemde Osmanlı Devleti'ndeki çöküş sürecini mercek altına almaktadır. Yazar kitabında, Hüseyin Hilmi Evrâkı, İngiliz ve Alman Dışişleri Arşivleri olmak üzere dönemin kaynaklarından yararlanmıştır.

ASKERİ DARBE HAZIRLIĞI

Kitap sekiz bölümden oluşmaktadır. İlk bölümü 'Osmanlı Modernleşmesi: Yatay Boyutta İhtilâl Sürecinin Şekillenmesi' başlığıyla ıslahattan modernleşmeye, Osmanlı'nın yenileşme sürecini konu alır. Kitabın ikinci bölümü ise "Jön Türkler ve İttihâd ve Terakki Cemiyeti" başlığıyla Jön Türk kavramını, hareketini ve yapılanmasını incelemektedir. Üçüncü bölümde "1908 Jön Türk İhtilali'nin Nedenleri" başlığıyla Sultan Abdülhamid'in yenileşme faaliyetleri ve aynı zamanda İttihatçıların siyasi yapıları mercek altına alınır. "1908 İhtilali Arifesindeki Hareketlilik" başlığında olan dördüncü bölümde, askeri isyanlar anlatılır.

ŞEMŞİ PAŞA'NIN ÖLDÜRÜLMESİ

Kitabın beşinci bölümünde "Jön Türk İhtilali" sürecinde yaşanan siyasi gelişmeler, kaynaklar üzerinden okurlara sunulur. Yazar, Jön Türk hareketinin korkulu rüyası olan Şemşi Paşa'nın öldürülmesine de değinir. Altıncı bölümde "Abdülhamid Yönetiminin İsyan Karşısında Hamleleri ve Meşrutiyet'in Yeniden İlan Edilmesi" başlığında 31 Mart Vakası ve yaşanan siyasi gerilimler anlatılmaktadır. Yedinci bölümde ise "1908 Jön Türk İhtilali'nin Avrupa Matbuatına Yansıması" Sultan Abdülhamid'in tahttan indirilmesi ve bundan sonraki süreçte yaşananların Batı medyasına yansımaları mercek altına alınır. Yazar, kitabının son bölümünde attığı "Jön Türk 'İnkılâbı' mı yoksa 'İhtilali' mi?" başlığıyla okuyucularına bir soru bırakır. Bu bölümde bütün yaşanan gelişmelerin özeti yapılır.

İslâm'ın Dünya'ya Kazandırdığı İlim “Kâğıt”

Dünyada modern matbaacılığın başlangıcını yapan kişi Johannes Gutenberg olarak bilinir. Matbaa devrimi ile kâğıdın seri üretime başlaması büyük ses getirmiş, bu durum fikir hayatına yön vermiştir. Fakat dünyanın ilk kâğıt fabrikasını 794 yılında kurarak, Gutenberg'in matbaayı bulmasına ilham veren ve bu buluşu ile dünyada yeni bir devri başlatan **İbn-i Fazl**, maalesef pek bilinmez.

İzafiyet teorisi denince akla ilk Einstein gelir. Onun matematik ve fiziki formüllere oturttuğu teori; zaman, mekân, hareket, çekim gibi bütün fiziki olayların izafi olduğu esasına dayanır. Bu teori birçok bilim adamı tarafından denenerek doğrulanmıştır. Oysa ki Einstein'ın bu teorisinin, **El-Kindi** tarafından yaklaşık bin sene kadar önce ortaya atıldığı tarih kaynakları tarafından belirtilmektedir.

Abbasilerin 17 yıl boyunca vezirliği-ni yapan İbn-i Fazıl'ın, ilim konusunda devlete büyük katkıları olmuştur. 12 asır önce dünyada ilk kâğıt fabrikasını kurarak kâğıdın imalini bulmuş ve tüm dünyada ilmin yayılmasını kolaylaştırmıştır. İslâm dünyasında, Kur'an-ı Kerim kâğıtlara yazılarak, bütün coğrafyalara yayıldı. Dünyada ise yeni bir devri başlattı. İlim imali Şam, Trablusgarp, Suriye, Mısır, Tunus, Fas'a kadar yayıldı. Müslümanlar kâğıdın imalini Sicilya ve İspanya'ya kadar getirdi. Oradan Fransa ve İtalya'ya ulaşarak dünyada edebi ve fikir çalışmalarını başlattı.

"Avrupa'ya Getirilen Nimet"

Paris İslâm Enstitüsü profesörlerinden Jacques Risler, "La Civilisation Arabe" adlı eserinde, İbn-i Fazıl için şunları söyler: "İslâmiyet'in Avrupa'ya getirdiği en hayırlı nimetlerden biri de kâğıttır."

Kâğıt Endüstrileşmeye Başladı

İlmin yaygınlaşması için en önemli araç olan kâğıt, İbn-i Fazıl'ın fabrikasından önce de dünyada çeşitli tekniklerle elde ediliyordu. Fakat kullanılan tekniklerin üretimi zahmetli ve maliyetliydi. İbn-i Fazıl'ın 794'te kurduğu kâğıt fabrikası, Çinlilerin ipekten yapılan kâğıtlarının, Mısırlıların papirüsünün, parşömenin ve Sümerlerin tabletinin etki alanını bitirmiş ve kâğıt endüstrisine katkı sağlamıştır.

Kâğıdın imali sayesinde pekçok kitap yazılarak, gelecek kuşaklara büyük eserler bırakıldı. Tarih yazarlığı sayesinde devletlerin varlık mücadeleleri kayıt altına alınmaya başlandı. Şehirlerde kütüphaneler kuruldu. Kitapçı dükkânları açıldı. Gutenberg'i matbaa devrimiyle anarken İbn-i Fazıl'ın dünya için yapmış olduğu bu hizmeti unutmamak gerekir.

İSLÂM BİLİM ADAMLARI

Prof. Dr. Mehmet Bayrakdar

İslâm coğrafyasında yaşayan mucitlerin buluşları, modern dünyanın gelişmesinde önemli rol oynamıştır. İslâm bilim insanlarının icatları; Avrupa'nın

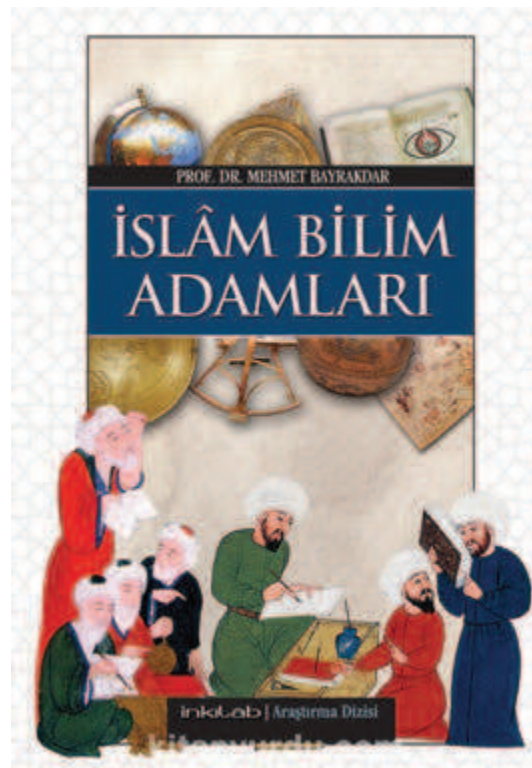
bilim, kültür, tıp, eğitim, sosyal ve fikir hayatının gelişmesine katkı sağlamıştır.

İbn Heysem'in mucidi olduğu 'camera obscura' (karanlık oda), bugünkü kameraların atası sayılıyor. Dünyada ilk kez karanlık odayı ve ışık oyunları ile görüntü elde etmeyi İbn Heysem keşfetmişti.

Endülüslü Abbas Kasım İbn Firnas ise dünyada uçmayı başaran ilk insandır. Kendi geliştirdiği metodla büyük kuşların kanatları gibi bir mekanizma oluşturarak, kumaş yardımı ile havada uzun süre kalmayı başardı.

Kimya alanında, sıvıları farklı kaynatma noktalarıyla birbirinden ayırmayı başaran bilim adamı, İbn-i Hayyan'dır. Hidrojen klorür ve sülfürik asitleri rafine ederek "kral suyunu" icat etmeyi başarmıştır. Yazdığı eseri "Kitab al-Kimya" ile simya ve kimya kelimelerinin temelini oluşturmuştur.

Yazar, mucitlerin icatlarını anlatarak, İslâm dünyasının bilim ve teknoloji alanında 17. Yüzyılda başlayan duraklama dönemini ve 19. Yüzyıldaki gerileme dönemini ele alarak eleştirel bir bakış açısı ile değerlendirmiştir.

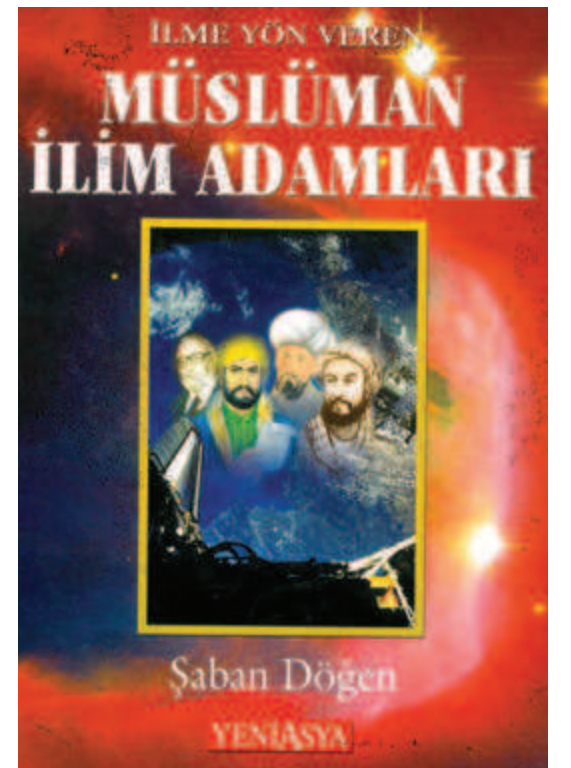
İLME YÖN VEREN MÜSLÜMAN İLİM ADAMLARI

Şaban Döğen

Yazar Şaban Döğen, "İlme Yön Veren Müslüman İlim Adamları" kitabında, Batı'nın unutturmak istediği ve göz ardı ettiği bilimsel gerçekleri okuyucularına hatırlatıyor.

İslâm'da din ile bilim her zaman paralel olarak hareket etmiştir. Fen ilimleri akılları aydınlatırken, din ilimleri vicdanlara yol gösterici olmuştur. Müslüman ilim adamları keşif ve buluşlarıyla ilim ve medeniyetin öncülüğünü yapmışlardır.

Yazar Döğen, kitabında şu soruları sorar: Dünya bugünkü medeni seviyesine nasıl gelmiştir? Kim, kime ne öğretmiştir? Batılı ilim adamları tarafından göz ardı edilen Müslüman kâşifler kimlerdir? Kuşkusuz ki modern dünya, gelişmişlik seviyesini İslâm medeniyetine borçludur. Müslüman ilim adamlarının buluşları gelecek kuşaklara medeniyet atlatmıştır.

Avrupa'nın İlmî İslâm'ın Ürünüdür!

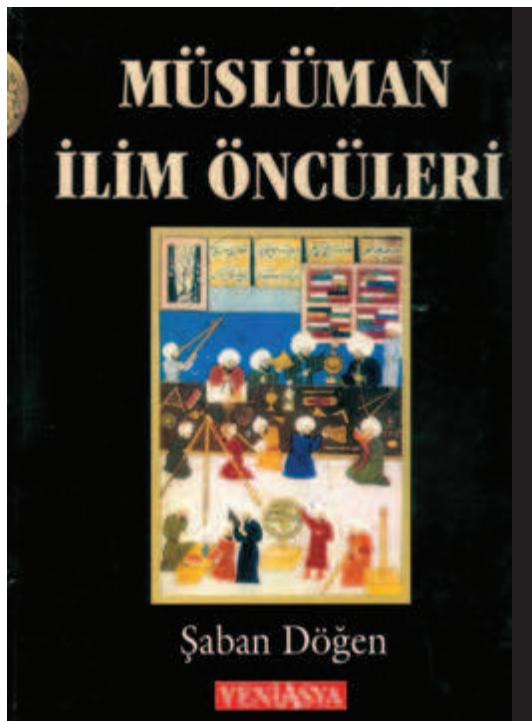
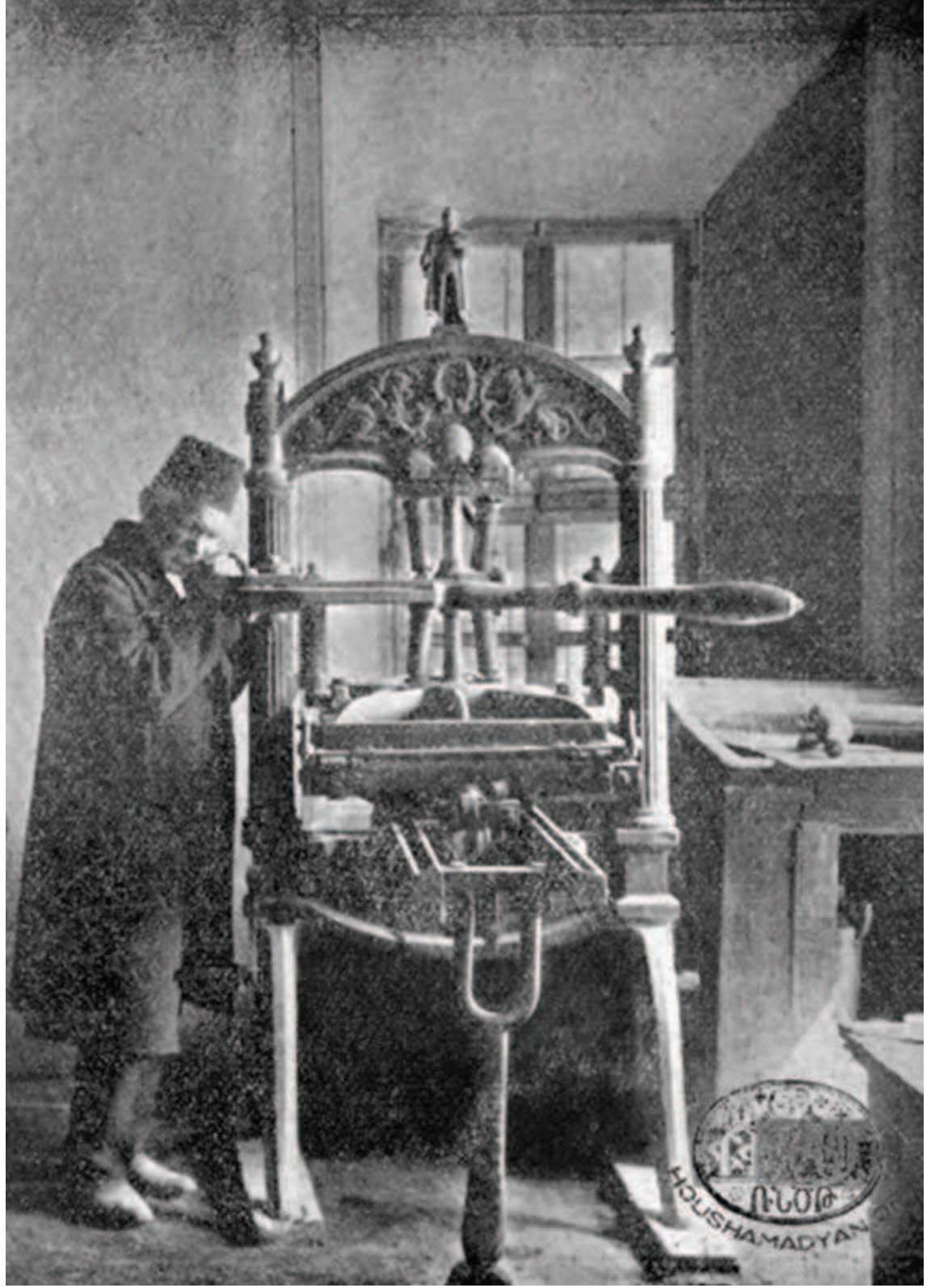
"İnsanlığın Meydana Gelişi" isimli eserin yazarı Briffault: "Avrupa'nın bütün ilimleri İslâm kültürünün ürünleridir. Bu nokta, 19.Yüzyıldan beri Avrupalı ilim adamlarının bütün ayrıntılarıyla tespit ve itiraf ettikleri bir hakikat olarak gelmiştir. Eğer günümüzün Batı medeniyetinden İslâm ilimleri kaldırılacak olsa, atom sanayi derhal durur, uçaklar yere düşer, hastaneler mezarlık haline gelirdi." der.

Einstein'dan Önce El-Kindi Buldu

İlmin her alanında önemli eserler bırakan el-Kindi, fizik ve matematik alanında tanınır. Felsefenin İslâm dünyasında tanıtılması konusunda büyük emeği geçtiği için kendisine "Arap Filozofu" ünvanı verilmiştir. Astronomi, fizik, kimya, tıp, matematik, felsefe, coğrafya ve musikinin ilerlemesinde büyük katkı sağlamıştır.

İzafiyet teorisi denince akla ilk Einstein gelir. Hatta onun matematik ve fiziki formüllere oturttuğu teori; zaman, mekân, hareket, çekim gibi bütün fiziki olayların izafi olduğu esasına dayanır. Bu teori birçok bilim adamı tarafından denenerek doğrulanmıştır. Fakat Einstein'ın bu teorisinin, el-Kindi tarafından yaklaşık bin sene kadar önce ortaya atıldığı tarih kaynakları tarafından belirtilmektedir.

Albert Einstein'e göre zaman, bağımsız ve mutlak değildir, izafidir. Cismin hareketine göre değişir. El-Kindi ise: "Zaman ancak hareketle, cisim hareketle, hareket cisimle vardır. Zorunlu olarak hareket varsa, cisim de vardır; cisim varsa, hareket de vardır." der.

MÜSLÜMAN İLİM ÖNCÜLERİ

Şaban Döğen

Yazar Şaban Döğen, Müslüman İlim Öncüleri kitabı ile dünya medeniyetine ilim alanında büyük eserler bırakmış Müslüman bilim adamlarını mercek altına alıyor.

Dünyanın ilmi gelişmesi, Müslüman ilim öncülerinin buluşları sayesinde ivme kazanmıştır. Kitapta, Prof. Dr. W. Barthold, "Müslümanların medeniyeti, o çağlarda, insan zekâsının ulaşabileceği en yüksek noktaya ulaştırdıklarını" belirtiyor. Dr. Hunke göre ise "Bu medeniyet hemen hemen yoktan kurulmuş bir medeniyettir. Baş döndürücü ve emsalsizdi. Hiçbir millet böylesine bir medeniyeti gerçekleştirmemiştir. Kesintisiz tam sekiz yüz sene dünya medeniyetini elinde tutmuştur."

Avrupa'ya Matematiği Öğretti

Avrupa'ya matematiği öğreten ilim adamımız Ebu Kamil Şuca, matematikçiler arasında İbni Eslem el-Hasibi adıyla tanınır. İslâm dünyasının en büyük matematikçilerinden birisidir. İlim tarihi yazarlarından George Sarton, Hasibi hakkında "en büyük matematikçi" tabirini kullanır.

Ebu Kamil sayesinde; cebir matematik, ilim haline geldi. Avrupa'ya matematiği aktaran Leonardo da Pisa, sayılarda üs ve kök almayı, iki ve çok bilinmeyenli denklemleri, kare ve küplü denklemlerin tertip ve çözümlerini, Ebu Kamil olmak üzere diğer Müslüman bilim adamlarından öğrendi.

Kur'an Metodu

Muhammed Şedid

“Rabbimiz!
Eğer unutacak
veya yanılacak
olursak, bizi
sorumlu tutma!
Rabbimiz!
Bizden
öncekilere
yüklediğin gibi
bize de ağır bir
yük yükleme!
Rabbimiz! Bize
gücümüzün
yetmediğini
de taşıtma.
Bizi affet, bizi
bağışla, bize
merhamet et.
Sen bizim
Mevla'mızsın.
Kâfirlere karşı
bize yardım et!”
(Bakara, 286)

Kur'an Metodu kitabı beş bölümden oluşur. Bölüm başlıkları şöyledir; İlk bölüm 'İlk Küçük Toplulukla Yükselme', ikinci bölüm 'Yaratılıştan Gelen Fitrî Terbiye Usulü', üçüncü bölüm 'Marifet Metodu', dördüncü bölüm 'Değer Ölçüleri', son bölüm ise 'Yadırganan Hadiselerin Gölgesinde Terbiye'dir.

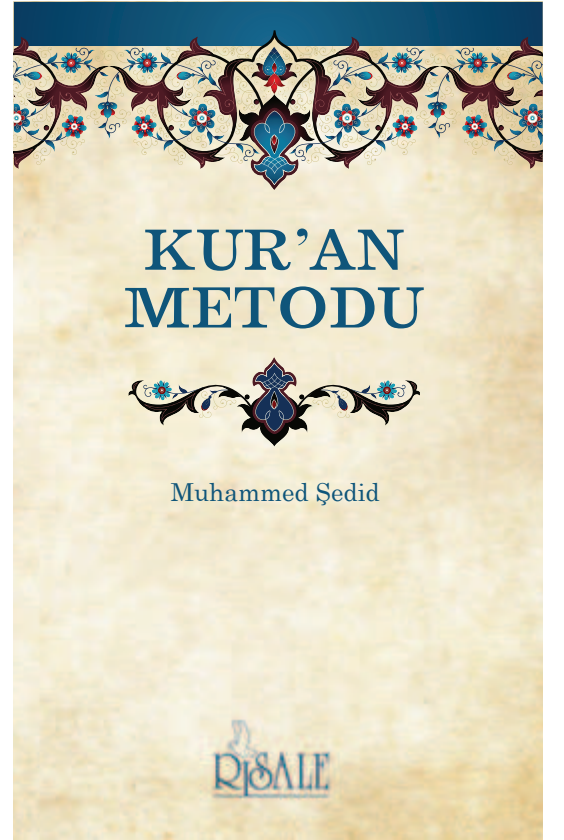
Kitabın ilk bölümünün ilk başlığı olan "Terbiye ve Davet Peygamberi" inde, Resulullah'ın (s.a.) Mekke'de müminleri Allah'a davet edip terbiye etmek için tam on üç yıl beklediği anlatılır. Davetin başlangıcından Medine'ye hicret edinceye kadar, bu merhalede tam bir başarı elde edilememesine rağmen, cahiliyeye karşı İslâm'ın zafer kazandığı birçok hadiseler meydana geldiği yazılır. Kitap ilk halife dönemini şöyle anlatır: **"Ebu Bekir, siyasetini halifeliğinin ilk devirlerinde şu sözleriyle ilan etmiştir: 'Ben mütebiyim. Resulullah'ın (s.a.) yolundan gitmekteyim, kendi kendine bir şey uyduran (mübtedi) değilim. Resulullah'tan (s.a.) gördüğüm hiçbir işi terk etmeden yapacağım..."**

Göklerde ve Yerde En Yüce Sıfatlar O'nundur

Kur'an, insanın fikir tarihinde yeni ufuklar açarak; ilimlerin ilerlemesine, keşifler yapılmasına ve İslâmî fikirlerin oluşmasına yol açmıştır. Yazar, Kur'an'ın hedefinin; gidişatı, örfleri ve düşünceleri temiz, ahlakı yüksek bir âlem kurmak olduğunun altını çizer. Böyle bir âlemin kurulup yaşayacağı metot ve prensipleri içine alan kâmil bir nizam getirdiğini belirtir. *"Bütün varlıkları yoktan var eden ve sonra da tekrar diriltecek olan O'dur. Bu O'na pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfatlar O'nundur. O, Azizdir, Hâkimdir. Her şeye gâiptir, hüküm ve hikmet sahibidir."* (Rum, 27)

Yol Gösterici Kitap: Kur'an-ı Kerim

Kitap, Kur'an toplumlarının bütün müminler arasında kardeşlik temeli üze-

rine kurulduğunun altını çizer. *"Müminler ancak kardeşirler..."* (Hucurat, 10)

Yazar, Kur'an'ın, müminlerin izzetine son derece itina etmesine rağmen, alçak gönüllü olmayı öğütlediğini belirterek; Kur'an'ın, toplumu koruyan, düşünceleri temizleyen, kardeşlik, acıma ve sevgiyi gerçekleştiren kuralları emrettiğinin altını çizer. *"Ey iman edenler! Bir kavim diğer bir kavimle alay etmesin. Belki de alay edilen kavim, alay edenden daha hayırlıdır. Kadınlar da kadınları alaya almasınlar. Belki alay edilen kadınlar, alay eden kadınlardan daha hayırlıdır. Birbirinizi ayıplamayın. Birbirinize lakaplar takmayın. İman ettikten sonra bir müminin fasıklıkla anılması ne kötü şeydir. Kim bundan tevbe etmezse; işte onlar, zalimlerin ta kendileridir."* (Hucurat, 11)

Yazar, Kur'an'daki ibadetin ifade ettiği anlamın çok geniş olduğunu belirtir. İbadetin metodunun, insan fıtratında çağrışım yaptığını, o metotla nefsin terbiye ettiğini yazarak; ibadetin insanın yolunu aydınlattığını söyler.

Milliyet ve Tercüman Yayınları 1943-1973

Sahaflar'dan dosyamızda Milliyet ve Tercüman Yayınlarından 1943-1973 tarihleri arasında çıkmış 9 kitabı inceledik. Tanıtımlarını okuduğunuz kitaplar ile kimimiz gençlik dönemlerini hatırlayarak geçmişî yâd edecek, kimimiz de eski yayıncılık dilinin inceliğini tadacak...

Akıp giden zaman içerisinde hepimiz geçmişe hasret duyuyoruz. Bu hasretle yolumuz sahaflara düştü. Eski zamanlardan eskimiyen kitapları sizinle paylaşmak istedik. Kınalızade Ali Efendi'nin Ahlak-i

Alai'sinden tutun da Temeşvarlı Osman Ağa'nın Gâvurların Esiri'ine, Piri Reis'in Kitab-ı Bahriye Denizcilik kitabına kadar edebiyat tarihimizin önemli eserlerini sizlere sunduk.

AHLAK-İ ALAİ

Kınalızade Ali Efendi

Farsça kaleme alınan diğer 16. yüzyıl ahlak kitapları arasında Türkçe yazılmasıyla öne çıkan Kınalızade'nin Ahlak-ı Alai'si, hem din-felsefe hem de İslâm toplumlarındaki siyaset-ahlak ilişkisini anlamak açısından önemli bir eserdir.

Yazar bu eseri yazarken, başta Tusi ve Devvani'den olmak üzere birçok kaynaktan ilham almış, birçok düşünürün sözlerinden etkilenmiştir. Kitap dua ile başlayarak; kişisel ahlak, aile ahlakı ve devlet ahlakı olarak toplam 3 bölümden oluşmaktadır. Siyaseti ahlaki terimler ile kavramlaştırarak bir "siyaset ahlakı" ortaya koymaya yönelmiştir. Aynı zamanda dönem için 'siyaset felsefesi' açısından da önemli bir konuma sahiptir.

Kınalızade Ali Efendi'nin, Ahlak-ı Alai'yi yazmasındaki amaç ise döneminde ve öncesinde yazılan birçok ahlak kitabından daha kapsamlı bir eser ortaya koymak istemesidir. Aynı zamanda ahlak felsefesinin temellerini atacak nitelikte olmasını da arzu ettiği kitabını, Şam kadılığı sırasında yazmaya başlamıştır.

KINALIZADE'NİN HAYATI

1516 yılında Isparta'da doğmuştur. Üç erkek ve bir kız kardeşi bulunmaktadır. İlk tahsiline akrabası olan Kadri Efendi'den ders alarak başladı. Sonra İstanbul'a giderek Mahmut Paşa Medresesi'nde Müderris Sinan'dan ve Sahn-ı Seman Medresesi'nde Kul Salih Efendi'den ders aldı. Kur'an-ı Kerim ile pek çok hadis-i şerifi ezberledi. Tahsilini mükemmel bir şekilde tamamlayan

Kınalızade Ali Efendi, tefsir, hadis ve fıkıh ilimlerinde söz sahibi oldu. Şeyhülistâm Ebu Suud Efendi tarafından Edirne'deki Hüsamiye Medresesi'ne tayin edildi. Daha sonra Hamza Bey Medresesi ile Kütahya Rüstem Paşa Medresesi'nde, İstanbul'un çeşitli medreselerinde ve Süleymaniye Medresesi'nde müderrislik yaptı. Bu vazifelerinden sonra da Şam, Kahire, Bursa, İstanbul kadılığı ve Anadolu Kazaskerliği yaptı. Âlimler, Kınalızade'den bahsederken onun ahlakının kâmil olduğunu belirterek; onun bir benzerinin daha gelmeyeceğini söylemişlerdir.

BİR ZAMANLAR İSTANBUL

Balıkhane Nazırı, Ali Rıza Bey

Kitap şöyle başlar: "Kâğıthane'nin rağbette olduğu yıllarda hepimiz adeta bir kervan halinde bir araya gelirdik. Süvari ocağı yoldaşlarından bir ağa çağırarak kervanımıza rehberlik ettirirdik. Yolda gerekli gördüğümüz yerlerde yemek yer ve dinlenirdik. Böylece eğlenceli bir yolculuk yapardık. Büyükdere yoluyla dönüldüğü yıllarda çayırın sahil boyunda bulunan seddin üzerinden yemekler yer, sonra tekrar arabalara binerdik. Yolda zümrüt gibi çimenler, sarı, mor ve pembe çiçeklerin çekiciliği, bir tarafta da göklere yükselen orman ağaçlarının taze yaprakları arasında bülbüllerin uzun demler çeken derin nağmeleri hepimizi mest ve hayran ederdi."

GEÇMİŞE HASRET DUYUYORUZ

Bir nehir gibi akıp giden zaman, insanların içinde yaşadıkları madde ve mana âlemini de değiştiriyor. Dedelerimiz ve babalarımızın yaşayış ve duyuşları ile bizim yaşayış ve duyuşlarımız arasında fark, çocuklarımız ve

Tarih, bir milletin hafızasıdır. Tarihini bilmeyen millet, hafızasını kaybetmiş insana benzer.

torunlarımız üzerinde de görülecektir. Bu bir tabiat kanunudur. Hepimiz geçmişe hasret duyuyoruz. Özellikle İstanbul'da yaşayan eski nesiller geçmişe hasret duyar. Eser, hatıralarımızı canlandırarak, hislerimize tercüme olur. Kitapta, çocukların sokak eğlencelerinden, İstanbul'un kahvehanelerine, lohusalık adetlerinden, ramazan eğlencelerine ve padişah-tebaa ilişkilerine kadar pek çok şeye yer verilmiş.

GAVURLARIN ESİRİ

Temeşvarlı Osman Ağa

Temeşvarlı Osman Ağa, 1683 tarihindeki II. Viyana Kuşatmasının ardından sürüp giden çarpışmaların birinde, genç yaşta Avusturyalılara esir düşmüş bir Osmanlı askeri. On iki senelik esaret hayatından 1700 yılında, maceralı bir kaçışla kurtulmuştur. Osman Ağa'nın anıları, alıştığımız tarzdan farklı bir biçimde kaleme alınmıştır.

ANILAR İNSAN ODAKLI

Anılarında siyasi olaylardan çok, dönemin sosyal ve insani ilişkileri ön plandadır. Hikâye, 1688 senesinde bugünkü Romanya'nın batısında yer alan Temeş-

var yakınlarındaki Lipova adlı kalenin, Avusturya ordusunun eline geçmesiyle şöyle başlar: “Kullarını yoktan var eden yerin göğün sahibi Allah, sınırsız gücüyle herkesin hayatını ve alınyazısını da tayin eder. İyi olsun kötü olsun insanın başına her ne gelirse hepsinin Allah’tan geldiğini bilmesi gerekir. Aslen Temeşvarlı bu fakir kulunuz da bu şekilde düşmanlarımızın arasında umutsuz bir tutsaklık geçirmiş, ancak başına gelen nice işlere rağmen alınyazısına sabırla göğüs germesini bilmiştir. Bu kitapta şimdi bunların bir kısmını anlatmak niyetindeyim.”

TÜRK-AVUSTURYA SAVAŞLARI MERCEK ALTINA ALINIYOR

Osmanlı otobiyografi yazarlarıyla karşılaştırıldığı zaman Temeşvarlı Osman Ağa’nın kendi hayat hikâyesi; hem yazarının hayal gücü, hem de ele aldığı olaylar, tarihi araştırmalar bakımından önem taşımaktadır. Yazar bu kitapta, o çağdaki Türk sınır boyları halkının orta sınıfından herhangi bir küçük adamın eylem alanını belirttiği gibi, 17. ve 18. yüzyıllarda Türk-Avusturya savaşları çerçevesinde başından geçenleri anlatır.

TEMEŞVARLI OSMAN AĞA KİMDİR?

Temeşvarlı Osman Ağa, 1671’de o zaman Osmanlı toprakları içinde yer alan Temeşvar’da doğmuş bir Türk’tür. Henüz yeniyetme bir delikanlıyken “Ağa” unvanıyla Lipova Kalesi’ne gönderilerek, Veziriazam Kara Mustafa Paşa’nın Viyana Kuşatmasında dağılmasıyla birlikte düşmana esir düşmüştür.

SOSYOLOJİK VE PSİKOLOJİK İNCELEME

Temeşvarlı Osman Ağa’nın dramı, 17. ve 18. yüzyıllarda Türk-Avusturya Savaşları’nın atmosferinde yaşanır. Kitabında esirlikten kurtulmak için verdiği mücadeleyi anlatarak, başından geçen türlü acıları yazmaya başlar. Hiçbir düşüncesinden, hiçbir inancından ve hiçbir umudundan asla vazgeçmeyen Temeşvarlı Osman Ağa, kendi kaleminde “onurlu ve cesur bir yaşamın” otobiyografisini sunarak: “Aslen Temeşvarlı olan bu fakir kulunuz, başına gelen nice işlere rağmen, alınyazısına sabırla göğüs germesini bilmiştir.” der. Kitap, Osmanlıların, Macarların, Almanların ve zamanın Avrupa devletlerinin birbirleriyle ilişkilerini, sosyolojik ve psikolojik açıdan ele alır.

Osmanlı araştırmacıları için harem hayatı, her zaman merak konusu olmuştur. Osmanlı da harem, her zaman korunmuştur. Bu yüzden araştırmacılar, harem yaşamı ile ilgili bilgi toplamada sıkıntı yaşamışlardır. Leyla Saz’ın kitabı ile gizem bir nebze de olsa kırılmıştır. Saz, sarayda kadın olmayı, saray yaşantısı ve çevrecisini gözleme dayalı olarak yazıya aktarmıştır.

HAREMİN İÇ YÜZÜ

Leyla Saz

“Harem’in İç Yüzü” kitabında, yüzyıllar boyu gizemi korunmuş olan Osmanlı Haremi anlatılmaktadır. Kitapta sadece harem hayatı değil, gelenek-görenek, görgü kuralları ve kıyafet biçimleri de anlatılmaktadır. Kitap, üç yabancı dile çevrilerek Avrupa’da da büyük ilgi toplamıştır.

Osmanlı araştırmacıları için harem hayatı, her zaman merak konusu olmuştur. Osmanlı da harem, her zaman korunmuştur. Bu yüzden araştırmacılar, harem yaşamı ile ilgili bilgi toplamada sıkıntı yaşamışlardır. Leyla Saz’ın kitabı ile gizem bir nebze de olsa kırılmıştır. Saz, sarayda kadın olmayı, saray yaşantısı ve çevrecisini gözleme dayalı olarak yazıya aktarmıştır. Harem sözcüğü kelime olarak ‘haram’dan gelir. Harem’in anlamı ise “herkese açık olmayan kutsal yer”dir.

KUVA-İ MİLLİYE ANKARA’SI

Grace M. Ellison

“Kuva- i Milliye Ankara’sı” dünya tarihinde bir milletin kaderini kendi belirlediği yayınların kamuoyunda ne kadar etkili olduğunu anlatır.

İngiliz gazeteci Grace M. Ellison tarafından yazılan kitap, Lozan’da yayınladı. Milliyet Yayınları tarafından 1973 yılında dilimize çevrildi. Ellison, başta Atatürk olmak üzere birçok devlet büyüğü ile röportajlar gerçekleştirmiştir. Kitap, Sevr anlaşmasından da bahseder ve ülke tarihinde yaşanmış acı olayları inceler.

KİTAPTAN ÖNEMLİ KESİT

Lozan’da konferans toplandıktan hemen sonra Gazi M. Kemal Paşa bana şu konuşmayı lütfetti:

Benim sorum şöyle başladı:

“Soru; Genel havanın Türklerin aleyhine dönmesinde Büyük Millet Meclisinin rolü ne kadar geniş olmuştur?”

Cevap; Bizim tutumumuz hiç değişmemiştir. Bizim birbirini tutmaz kararlar verdiğimizde dair söylentiler yalandır, düşmanlarımızın akıllı propagandası bu yalanları ortalıkta dolaştırmaktadır. Hükümet yalnızca milletvekillerine değil tarihe de sorumludur. Basının ileri sürdüğü konularda hiçbir sorumlu ve kendine saygısı olan bakan, varlığını borçlu olduğu ilkelere bağlılıktan ayrılamaz. Bütün bu yanlış haberler bazıları resmî makamlarda çalışan İngilizlerden çıkıyor. Bunlar bizim barış için yaptığımız yorulmaz çabaları ve onun sonuçlarını hep biliyorsunuz.”

KİTAB-I BAHRIYYE

Piri Reis

Piri Reis, 16. yüzyılda yaşayan büyük bir denizci, coğrafyacı ve haritacıdır. Hala bilinmeyen birçok yönü olan bu denizci, edindiği tecrübe ve bilgileri, gezip gördüğü yerleri, yabancı kaynaklardan da istifade ederek, tarihi ve coğrafi özellikleriyle birlikte 1513'te Kitab-ı Bahriye isimli eserinde toplamış, deniz ve karaların haritalarını çizmiştir.

SAVAŞ GEMİSİNİN KOMUTANI

Asıl adı Muhiddin Piri olan Piri Reis, 1465 yılında Gelibolu'da doğdu. Birtakım kaynaklar ise aslen Konyalı olduğunu söylemektedir. Osmanlı denizcilerinden Gelibolulu Kemal Reis'in yeğenidir. Akdeniz'de korsanlık yapan amcası Kemal Reis'in yanında denizciliğe başladı. Çeşitli seferlere katıldı, devlet hizmetine girdi ve Osmanlı-Venedik Savaşı'nda bir gemiye komuta etti. 1494 yılında ise Osmanlı donanmasının

resmi olarak hizmetine girdi. 1500 yılında yapılan Mora Seferi'nde gösterdiği üstün başarıyla ön plana çıktı. Amcası Kemal Reis, 1511'de ölünce bir süre Gelibolu'ya yerleşti. Burada "Kitab-ı Bahriye" adlı kitabı üzerinde çalıştı.

HARİTANIN ÖNCÜLÜĞÜNÜ YAPTI

Dünya atlası özelliği taşıyan kitap 16. Yüzyıl başı coğrafya kitabıdır. Piri Reis'in Kitab-ı Bahriye'si dünyayı denizden görür. Kitabın içeriği deniz ve ırmak kıyıları ile ilgili bilgi içermektedir. Piri Reis çok farklı bir bakış açısına sahipti; karadan denize değil, denizden karaya giden bir bakış açısıyla bakardı. Bu haritaların çizilme yönleri Osmanlı gemilerinin seyir yönüyle çok ilişkilidir. Eserin bir diğer önemli tarafı haritacılığın öncülerinden olmasıdır. Piri Reis bu kitabıyla Osmanlı'nın dünyaya sırtını dönmüş, mağrur, içe kapalı bir Asya veya Ortadoğu imparatorluğu olmadığını en iyi şekilde göstermiş oldu. Piri Reis, amcası Kemal Reis ile birlikte çıktığı yolculuklarda, demir atılan her limanı en küçük ayrıntılarına kadar inceledi ve haritalarını çizdi.

TUHFETÜ'L KİBAR Fİ ESFARİ'L BİHAR

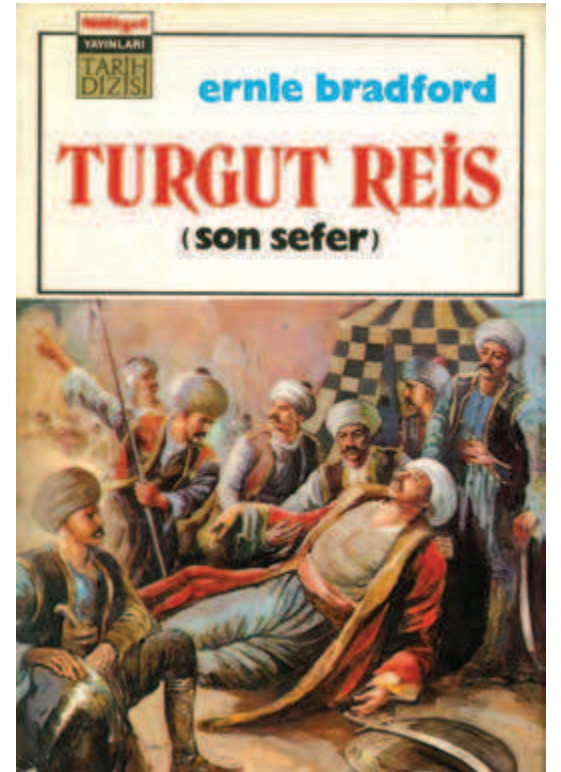
Katip Çelebi

Orhan Şaik Gökyay'ın çevirisi ile Kâtip Çelebi'nin 17. Yüzyıl Osmanlı deniz savaşlarını anlattığı "Tuhfetü'l-Kibar Fi Esfari'l-Bihar" isimli eseri, "Deniz Savaşları Hakkında Büyüklere Armağan" ismiyle yayımlandı. Yalnız savaşları anlatmakla kalmayan yazar, kazanılan zaferlerin yanında uğranılan bozgunların nedenlerini de aktararak bunlardan

nasıl bir ders alınacağını gösterdi.

Bir zamanlar, Akdeniz ile Karadeniz'i kendi gölleri haline getiren Osmanlı Türkleri, denizcilik sahasında 17. Yüzyıldan itibaren yavaş yavaş gerilemiştir. Katip Çelebi pek uzakta olmayan eski günlerin göğüs- kabartan hikâyelerini anlatarak Türklere yeni bir iç- gücü vermek amacıyla bu kitabı kaleme almıştır.

Kitap sadece bu savaşların cansız, kuru hikâyelerinden ibaret değildir. Ayrıntılara inerek onu zevkle, heyecanla, o günlerin özlemini ve gururunu duyarak, edebiyat ve üslup değeri olan bir yüksekliğe çıkarmasını bilmiştir. Denizlerde hâkimiyet uğrunda yapılan ve asırlarca devam eden mücadelenin, strateji, hareket ve lojistik bakımlarından ne kadar olgun ve sağlam temellere dayandığını gösterir. Sadece savaşları anlatmakla sınırlı kalmamış, kazanılan zaferlerin yanında uğradığımız bozgunların nedenlerini de göstermiştir. Ve tüm yaşananlardan nasıl bir ders alınması gerektiğini ortaya koymuştur. Eserde, ancak bir denizci bilgisi ve tecrübesinden alınabilecek değerli bilgiler de verilmiştir. Yazarın oldukça sade ve akıcı bir üslup kullandığını söyleyebiliriz.

TURGUT REİS

Ernle Bradford

Osmanlı imparatorluğun en güçlü ve en parlak günlerini yaşadığı Kanuni Sultan Süleyman devrinde, Turgut Reis'in insanüstü çalışmaları sonunda Akdeniz bir Türk gölü halini almıştı. Eserde, bu kahramanın zaferi ve Malta Kuşatması'nın hikâyesi kaleme alınmıştır.

BAŞARISI HERKES TARAFINDAN BİLİNİYORDU

Tarih boyunca yaşanan en kanlı ve şiddetli savaşlardan biri olarak gösterilen bu kuşatma, 16. yüzyıl Avrupa'sında büyük ses getirmiştir. Ünlü düşünür Voltaire: "Hiçbir şey Malta Kuşatması kadar ünlü değildir." der. Bu meşhur kuşatmanın başında dillere destan Turgut Reis vardı. Turgut Reis, 1485 yılında Menteşe yöresinde fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Mızrak ve ok kullanmaktaki kabiliyetinden dolayı genç yaşta Osmanlı ordusuna alındı. Genç denizci, ordu bünyesinde başarılı olarak herkesin beğenisini kazanmayı başardı.

Barbaros'un 1546 yılındaki ölümünün ardından Turgut Reis, Osmanlı donanmasının başına getirildi. Turgut Reis'in insanüstü çalışmaları sayesinde Akdeniz bir Türk gölü halini aldı. 1547 yılı Temmuz ayında 23 parça kadirga ile Malta'ya saldırdı. Ama bu göl ortasında küçücük bir ada bir türlü ele geçirilemiyordu. Bunun için Padişah'ın emriyle Malta'ya son bir sefer hazırlandı. Bu son sefer, büyük denizci Turgut Reis'in de son seferi olacaktı. Osmanlı İmparatorluğu ile Hristiyan Birliği arasındaki rekabetin doruk noktasını teşkil eden bu sefer, Osmanlı Tarihi için çok önemli ama maalesef detayları göz ardı edilmiş bir kuşatmadır.

Turgut Reis; kendini beğenmiş Şarlken'in en büyük komutanlarını perişan edecek kadar askerî dehası olan bir kişilik şeklinde tanımlanmıştır. Eser, binlerce insanın gözünü kırpmadan ölüme gidişini anlatan bir kahramanlık destanıdır. Bu kitap pek çok bilinmeyişi gün yüzüne çıkararak, bu ünlü kuşatmanın altında yatan tarihi gerçeklere tanıklık ediyor.

Mazi bizimdir. Eğer mazimize sahip çıkmazsak, çağlar boyunca elde edilen başarılar kadar, bozgunların temelinde yatan gerçekler de bilinmeyecektir.

VİYANA KUŞATMASI GÜNLÜĞÜ

Ahmet Ağa

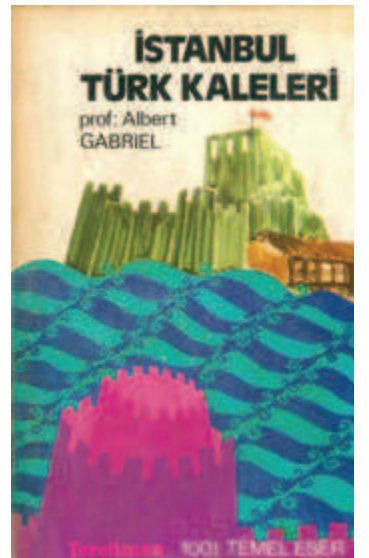
Devlet-i Aliyye Teşrifatçıbaşı Ahmet Ağa'nın "Viyana Kuşatması Günlüğü" aslında "Viyana Olayları" adını taşıyor. Eser, el yazmasıdır ve 1683 yılında Kara Mustafa Paşa'nın sürdürdüğü ve bozgunla sonuçlanan İkinci Viyana Kuşatmasını günü gününe başından sonuna kadar anlatmaktadır.

SAVAŞ GÜNLÜĞÜ

Eser, Osmanlı İmparatorluğu'nun Teşrifatçıbaşı Ahmet Ağa tarafından kaleme alınmış elyazması notlardan oluşmaktadır. Tarihin objektif yalın gerçekleriyle aktarılmış ve yarına taşıyan bir savaş günlüğüdür. Ayrıca eser, gün gün anlatan bir özel eleştiri ve gerçek günlük niteliği taşımaktadır.

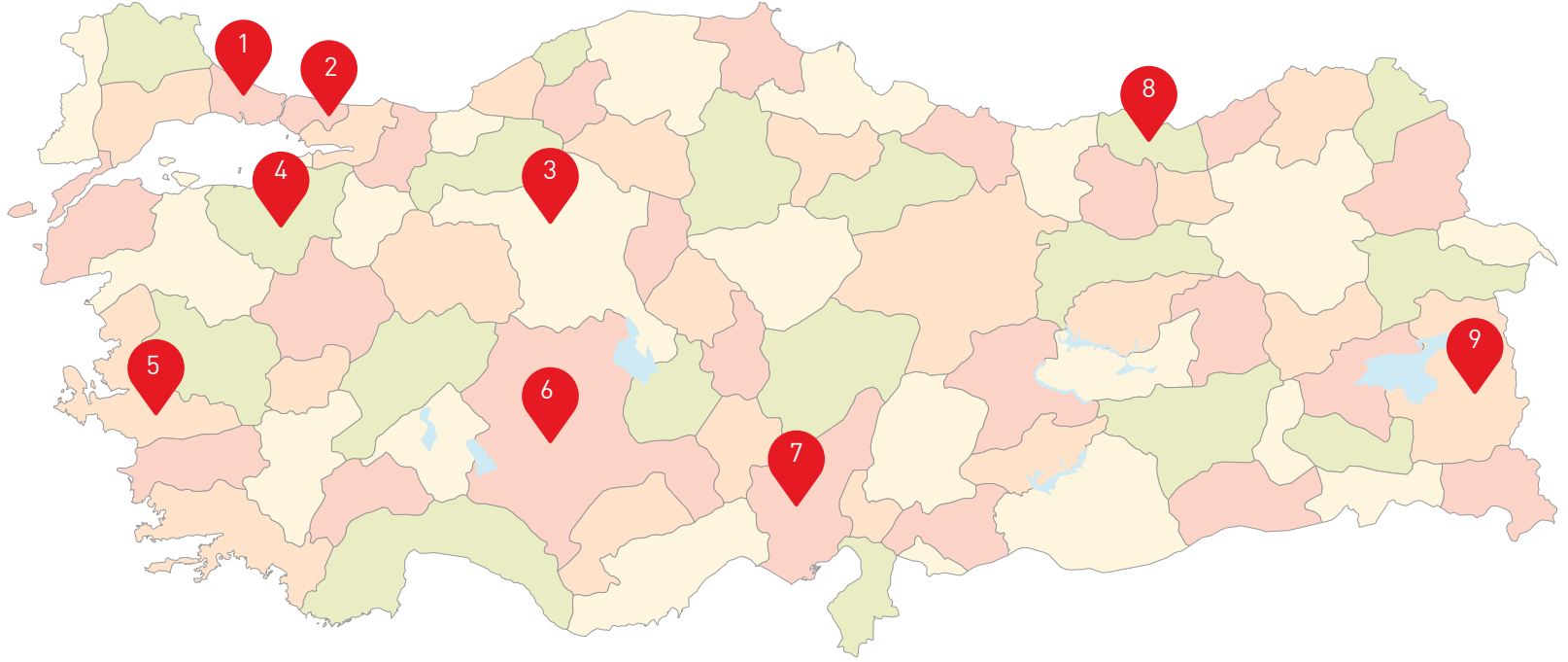
Eserde geçen bir diğer önemli mevzu, yenilginin nedenlerini ve Sadrazam Kara Mustafa Paşa'nın ölümüyle ilgili ayrıntılı tasvirleri kapsamaktadır. Viyana Kuşatması'nda özellikle "stratejiler yüz-yılı" olacak olan, gücün önemini yitirdiği 21. yüzyılda, alınması ve çıkarılması gereken çok önemli dersler vardır.

Barbaros'un 1546 yılındaki ölümünün ardından Turgut Reis, Osmanlı donanmasının başına getirildi. 1547 yılı Temmuz ayında 23 parça kadirga ile Malta'ya saldırdı. Turgut Reis'in insanüstü çalışmaları sayesinde Akdeniz bir Türk gölü halini aldı. Ama bu göl ortasında küçücük bir ada bir türlü ele geçirilemiyordu. Bunun için Padişah'ın emriyle Malta'ya son bir sefer hazırlandı.

TÜRKİYE’NİN OKUMA ÇİZELGESİ

Beşir Sahaf Beyazıt/Istanbul

1 Abum Rabum
İskender Pala
Kapı Yayınları
Heyet-Halil Yaşar Kollu
Lopus Yayınları
Çeri - Gökhan Çeyirli
Lopus Yayınları

Güven Sahaf/Ankara

3 Semerkant
Amin Maalouf
Yapı Kredi Yayınları
Kürk Mantolu Madonna
Sabahattin Ali
Yapı Kredi Yayınları
Kördüğüm
Ayşe Kulin
Everest Yayınları

Anka Sahaf/Izmir

5 Kuyucaklı Yusuf
Sabahattin Ali
Yapı Kredi Yayınları
Piraye Mektuplar
Nazım Hikmet
Yapı Kredi Yayınları
Tehlikeli Oyunlar
Oğuz Atay
İletişim Yayınları

Karga Sahaf/Adana

7 Olağanüstü Bir Gece
Stefan Zweing
İş Bankası Yayınları
Kumarbaz
Dostoyevski
İş Bankası Kültür
Yayınları
Huzur
Ahmet Hamdi Tanpınar
Yapı Kredi Yayınları

Anadolu Sahaf/Van

9 Abum Rabum
İskender Pala
Kapı Yayınları
Piraye de Nazım Olmak
Nazan Arısoy
Gece Yayınları
Dirilt Kalbini
Nouman Ali Khan
Timaş Yayınları

İmge Sahaf Kadıköy/Istanbul

2 Benim Adım Kırmızı
Orhan Pamuk
Yapı Kredi Yayınları
Suç ve Ceza
Dostoyevski
İş Bankası Kültür Yayınları
Çanlar Kimin İçin Çalıyor
Ernest Hemingway
Bilgi Yayınları

Simya Sahaf/Bursa

4 Bu Ülke
Cemil Meriç
İletişim Yayınları
Tutunamayanlar
Oğuz Atay
İletişim Yayınları
İçimizdeki Şeytan
Sabahattin Ali
Yapı Kredi Yayınları

Sahaf Burcak/Konya

6 Devlet Ana
Kemal Tahir
İthaki Yayınları
Jurnal
Cemil Meriç
İletişim Yayınları
Baba Evi
Orhan Kemal
Epsilon Yayınları

Dost Sahaf/Trabzon

8 Baba Evi
Orhan Kemal
Epsilon Yayınları
İnce Memed
Yaşar Kemal
Yapı Kredi Yayınları
Yol
Aziz Nesin
Nesin Yayınları

KİTAP/FUAR

Ankarada KTP Standına Yoğun İlgi

Ankara Kitap Fuarı, 12. kez kapılarını kitapseverlere açtı. Ankaralı kitapseverler KTP standına yoğun ilgi gösterdi. Görüş yazarları Ersoy Dede, Hikmet Genç, Serra Karaçam okurları ile buluşarak kitaplarını imzaladı.

300'ü aşkın yayınevi ve 700'e yakın yazarın okuyucuları ile buluştuğu Ankara Kitap Fuarında, şiir, panel ve söyleşi gibi etkinliklerde gerçekleştirildi.

Tarihi Binalara Bakış Milli Kütüphane Kurma Hedefi

Devlet eliyle kurulan ilk kütüphane özelliğini taşıyan Beyazıt Devlet Kütüphanesi, 24 Haziran 1884 tarihinde, Beyazıt Külliyesi'nin imaret kısmında hizmete açılmıştır. Açıldığında **“Kütüphane-i Umûmî-i Osmanî”** olan adı, 1961 yılında alınan karar ile **“Beyazıt Devlet Kütüphanesi”** olarak değiştirilir.

Devlet eliyle kurulan ilk kütüphane özelliğini taşıyan Beyazıt Devlet Kütüphanesi 24 Haziran 1884 tarihinde, Beyazıt Külliyesi'nin imaret kısmında hizmete açılmıştır. Açıldığında “Kütüphane-i Umûmî-i Osmanî” olan adı, 1961 yılında alınan karar ile “Beyazıt Devlet Kütüphanesi” olarak değiştirilir. Beyazıt Meydanına bakan iki tarihi binada hizmet vermektedir. Biri, 2. Beyazıt Camii külliyesinde İmaret Binası olarak inşa edilen 1506 yapısı bina; diğeri ise 19.yy'ın son çeyreğinde askeri misafirhane olarak inşa edilen binadır. Bu bina, İstanbul'un işgal yıllarında Fransız karakolu olmuş, daha sonra asker bu binaya dönmemiştir. Bina daha sonra İstanbul Üniversitesi dişçilik mektebi olarak uzun yıllar hizmet vermiştir. Dişçilik mektebi binayı

boşaltınca binanın yıkılması gündeme gelmiş ancak dönemin kütüphane müdürü Muzaffer Gökman'ın olağanüstü çabasıyla bina Beyazıt Devlet Kütüphanesine tahsis edilmiştir.

II. Abdülhamit Tarafından Restore Edildi

İstanbul'un çeşitli yerlerindeki vakıf kütüphanelerinde bulunan koleksiyonların bir araya getirilmesi ve “Bazı cami, türbe ve kenar mahallerde mahv ve telef olunan kitapların zayiinin önlenmesi, hem de ehil ve erbabının istifadesine sunulması” amacıyla devlet tarafından bir “Milli Kütüphane” kurulmak üzere harekete geçilir ve kütüphane için uygun bir yer aranır. Fatih'in oğlu Sultan II. Beyazıt tarafından 1501-1506 yılları ara-

Beyazıt Devlet Kütüphanesi, ülkemizdeki kütüphanecilik alanında pek çok “ilk”lere imza atmıştır. **İlk cilt atölyesi** ve **matbaa** burada kurulmuştur. Yine 24 Nisan 1952 tarihinde kütüphanenin bir bölümünde Türkiye’de ilk defa tam donanımlı **“Beyazıt Çocuk Kütüphanesi”** açılmıştır.

Ceride-i Havadis

Kadınlar Saltanati

Serbesti

Eski Dişçilik Okulu Binası Dâhil Edildi

Koleksiyonun hızla zenginleşmesi ve okuyucu sayısının da artmasıyla kütüphanenin genişletilmesi zorunlu hale gelmiştir. 1867-1876 yılları arasında yapılmış olan Eski Dişçilik Okulu binası da kütüphaneye tahsis edilerek 1 Nisan 1988 tarihinde törenle hizmete açılmıştır.

Kütüphanecilik Alanında İlkler

Beyazıt Devlet Kütüphanesi, ülkemizdeki kütüphanecilik alanında pek çok “ilk”lere imza atmıştır. İlk cilt atölyesi ve matbaa burada kurulmuştur. Yine 24 Nisan 1952 tarihinde kütüphanenin bir bölümünde Türkiye’de ilk defa tam donanımlı “Beyazıt Çocuk Kütüphanesi” açılmıştır. Fakat daha sonraki yıllarda oluşan yer sıkıntısı nedeniyle 1961 tarihinde kapatılmıştır. Modern kataloglama çalışmalarına ilk kez Beyazıt Devlet Kütüphanesi’nde başlanıldığı belirtilmektedir.

Beyazıt Devlet Kütüphanesinde Kaç Tane Eser Var?

Kütüphanede bulunan toplam doküman sayısı 1 milyonun üzerindedir. Kitap sayıları sürekli artış göstermektedir. Bugün araştırmacıların erişebildiği kitap sayısı 812.858’dir. Görme engelli vatandaşlarımızın yararlanabileceği 5 bin adet sesli kitap mevcuttur. Ayrıca yine sayısı her gün değişmekle birlikte yaklaşık 130.000 ciltten oluşan 30.618 çeşit dergi ve 1.869 çeşitten oluşan yaklaşık 55.000 cilt gazete bulunmaktadır. Bunların dışında yaklaşık 63.893 adet kitap dışı materyal de (afiş, kartpostal, harita, para, pul vb.) koleksiyonda yer almaktadır.

Nadir Eserler Nasıl Saklanıyor?

Eserler, 7 katlı çelik konstrüksiyon depolarda saklanıyor. İklimlendirme ve nem oranlarına dikkat ediliyor.

sında yaptırılmış olan, toplam 17 kubbe- den oluşan imaretin 6 kubbeli bölümü, zamanın padişahı II. Abdülhamit tarafından restore edilir.

Kanun İle Raflar Dolar

“Naima Tarihi” ile hizmete açılan kütüphane, daha sonra Beyazıt Camii’nden getirilen,

satın alınan ve bağış yoluyla gelen kitaplarla kısa bir sürede dolar. 1934 yılında Atatürk’ün emriyle çıkartılan “Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu” gereğince Türkiye’de basılan her türlü yayından bir adedi kütüphaneye verildiğinden yer sıkıntısı başlar. Bu nedenle 1948 ve 1953 yıllarında imaretin diğer bölümleri de kütüphaneye dâhil edilir.

SAHAFTAN KÜTÜPHANEYE

26 Mart
Kütüphanecilik
haftası sebebi
ile Osmanlı
dönemindeki
kitap kültürünü
ve sahaflıktan
kütüphaneciliğe
geçiş konu alan
üç kitabı sizler
için derledik.

Okuyacağınız bu üç kitap ile Osmanlı Devletindeki entelektüel yaşam ve sahaflık tarihi ile alakalı önemli bilgilere sahip olabileceksiniz...

OSMANLILARDA SAHAFLIK VE SAHAFLAR

İsmail E. Erünsal

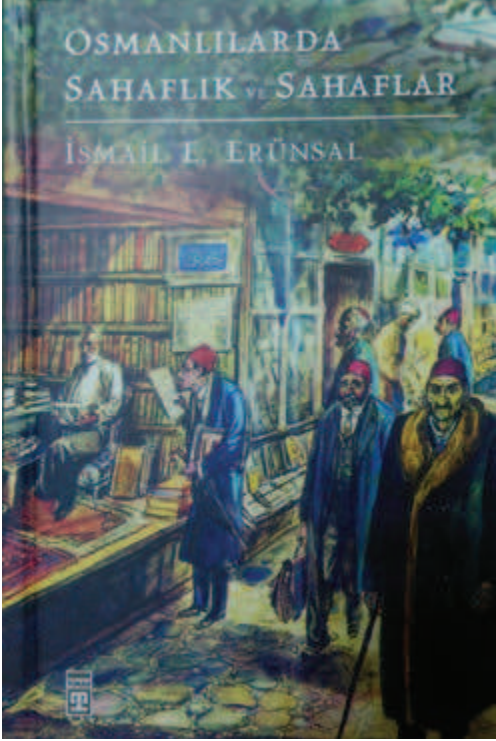
Yazar, Osmanlı kültür hayatında sahafların önemli bir payı olmasına rağmen sahaflık tarihi üzerine bugüne kadar monografik bir çalışma yapılmadığını belirtir.

Kitap yedi başlıktan oluşmaktadır. Giriş bölümünde 'Orta Çağ İslâm Dünyasındaki Sahaflar ve Verrâklar Tarihi Gelişimleri' başlığında; Bursa, Edirne, İstanbul sahafları ve sahaflardan kitapçıya dönüşümler mercek altına alınır.

İLİM VE KÜLTÜRE BÜYÜK KATKI

İkinci bölümde ise 'Sahaflar Çarşısı, Sahaf Dükkânları ve Sahaflar' başlığında hayırsever sahaflar, sahafların ilim ve kültüre katkıları anlatılır. Yazar, üçüncü bölümde sahaf dükkânlarındaki kitap ve fiyatlarını okuyucuya aktarır. Dördüncü bölümde sahafların faaliyetleri ile ilgili düzenlemeler maddeler halinde anlatılır. Sahaf terekeleri ve muhallefat defterlerinden yararlanarak Osmanlılarda kitap ticareti ve kitap değerlerinin üç asırlık listelerine yer verilmiştir. Bir sonraki bölümde sahafların ekonomik durumlarını açıklayarak; İstanbul sahaflarına ait 1604-1909 yılları arasındaki 186 tereke kaydının incelendiğini ve kayıtlara göre bu üç yüz yıllık süreçte sahafların gelir durumlarını analiz ettiğini

görürüz. Altıncı bölümde ise sahaflara gelen kitapların nereden geldiği ve sahaflara kitapların nasıl ulaştırıldığı aktarılır.

400 YILLIK BELGELER

Yazar, sahaflığın 400 yıllık tarihini konu alarak, eserinde İstanbul, Bursa ve Edirne'ye ait üç bin civarında mahkeme defterini tarayarak elde ettiği iki yüz civarında sahaf terekisini ve binlerce arşiv belgesini kullanmıştır. Kitapta İstanbul'da Osmanlı ilmi hayatı ve kültür ortamının gelişmesinde sahafların önemli katkıları olduğu söyleyerek; Sahaflar Çarşısı'nın bir ilim ve kültür ortamının oluşmasına zemin hazırladığı belirtilir.

SAHAFLIĞIN ESKİ ADI: VERRÂK

Kitapta, İslâm dünyasında sahaflığın 'verrâk' olarak adlandırıldığı ve verrâkların kitap alım satımı dışında istinsah ve cilt işleriyle de uğraştıkları anlatılmaktadır. Verrâklığı tarihî gelişimiyle ele alan yazar, verrâklık mesleğinin Abbasiler döneminde altın çağını yaşadığını vurgular.

ORTA ÇAĞ İSLÂM DÜNYASINDA KİTAP VE KÜTÜPHANE

İsmail E. Erünsal

Yazar kitabında, Ortaçağ İslâm dünyasındaki kitabın gelişimi ve papirüs, parşömen, kâğıt ve mürekkep gibi malzemeleri ve zaman içindeki değişimlerini anlatmaktadır.

Yazar, ülkemizde son zamanlarda kitap kültürü üzerine çalışmaların arttığını ama Ortaçağ İslâm dünyasında kitabın ortaya çıkışı ile ilgili kapsamlı bir çalışmanın yapılmadığını belirtir. Dünyanın en zengin yazma koleksiyonlarına sahip olan ülkemizde bu eksiliğin üzücü

olduğunu vurgular. Erünsal, 'Orta Çağ İslâm Dünyasında Kitap ve Kütüphane' kitabında, Batı dillerindeki ve Arapça kaynaklardaki İslâm yazmaları literatürünü derlediği gibi bin yazma eseri de inceleyerek okurlarına sunmaktadır.

İSLÂM MEDENİYETİNE ETKİSİ

Ersüenal, kitabında sadece kitap ve kütüphaneciliği anlatmadığını vurgular. Kitabın İslâm toplumunda iletişim aracı olarak kullanıldığını, İslâm medeniyetinin gelişiminde katkısını, bilginin aktarılmasında ve yayılmasında rolünü anlatmaktadır. Aynı zamanda kitap, medreselerdeki derslerde ya da camilerde insanlara okutulan eserlerin mukabele, semâ, kıraât gibi nihai hallerini alma süreçlerinin yanı sıra imlâ, icâzet, münâvele, vicâde, mükâtebe gibi teknik terimlerle birlikte tenkidli metin neşrinin inceliklerini öğrenmemizi sağlıyor.

KÜTÜPHANELERİN BAŞLANGICI

İslâm âleminde ilk kütüphanelerin, Kur'an-ı Kerim ve hadislerin etrafında yoğun bir telif faaliyetiyle başladığını belirten yazar, Emeviler döneminde okul olarak da görev yapan mescidlerin ilk kütüphane olabileceğini ifade eder. Aynı zamanda o dönemlerde birçok âlimin evlerinde önemli sayıda kitap olduğunu da yazmaktadır. Yazar, İslâm dünyasında kütüphanelerin, Hicri I-II. asırlarında daha çok Beytül Hikme ve Dârü'l-Hikme olarak adlandırılan araştırma kurumlarında yer aldığını anlatmaktadır. Yazar bu eseriyle bize kitapların üzerindeki vakıf, temellük, ferağ ve istinsah kayıtları üzerinden kitaplara dair bilinmeyen bir dünyada nasıl yolculuk yapılabileceğinin anahtarlarını sunuyor.

OSMANLILARDA KÜTÜPHANELER VE KÜTÜPHANECİLİK

İsmail E. Erünsal

Yazar İsmail Erünsal, bu kitabında İslâm dünyasında başlayan kitapçılığı ve Osmanlı devletindeki kütüphaneciliğin geçmişini anlatmaktadır.

Kitap iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde 'Osmanlı Vakıf Kütüphanelerinin Tarihi Gelişimi' başlığında kütüphanecilik tarihi, cami ve medreselerdeki müstakil kütüphaneleri inceleyerek; Fatih Sultan, II. Beyazıd, I. Selim ve Kanuni Sultan Süleyman devrindeki kütüphaneler hakkında bilgi verir. Yazar, müstakil kütüphaneciliğin ortaya çıkışı ve büyük medrese kütüphanelerini de konu alır. Aynı zamanda Tanzimat'tan sonra Osmanlı Vakıf Kütüphaneleri ve ıslahı hakkında da bilgi verir.

KÜTÜPHANELERİN BAŞLANGICI

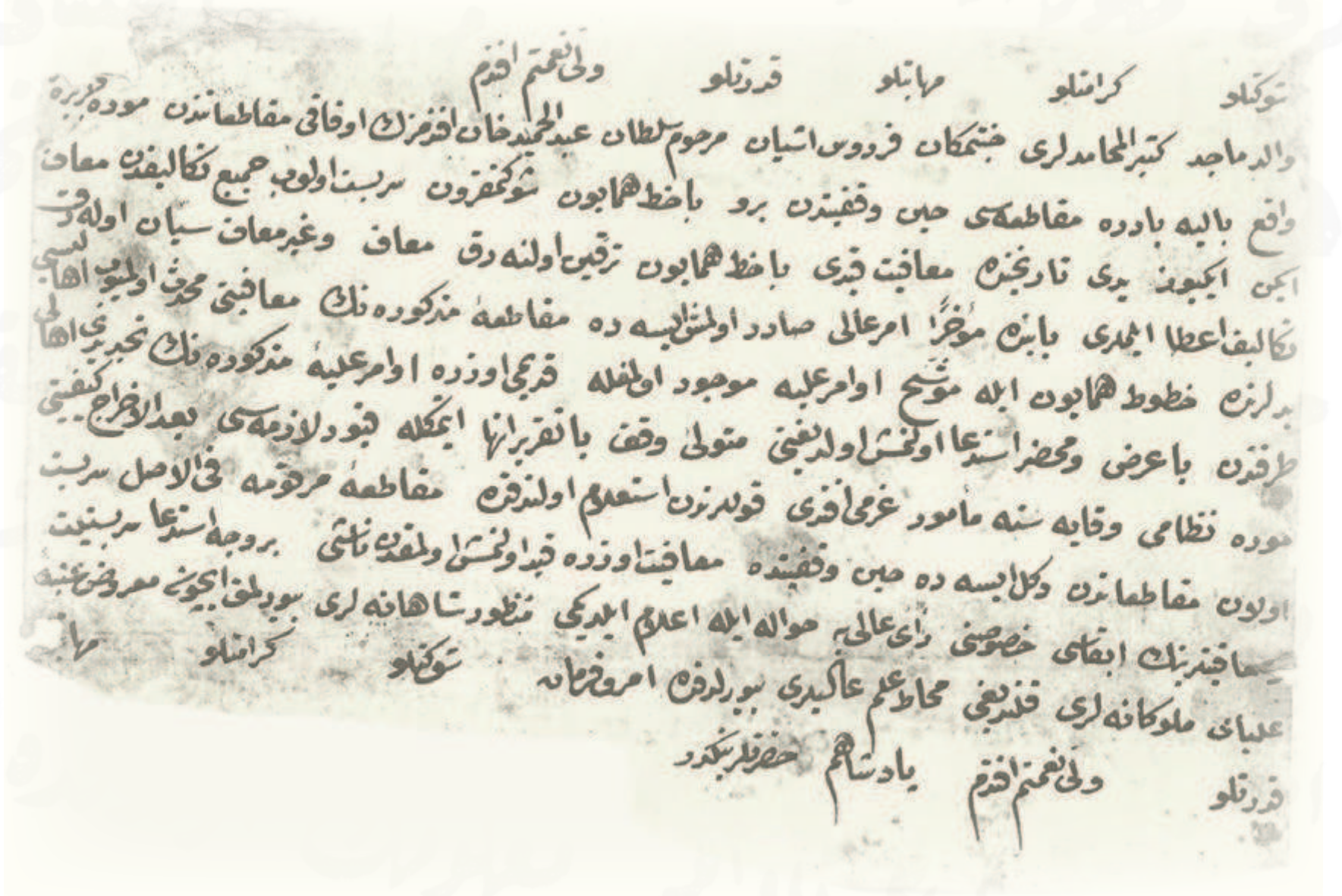
Kitabın ikinci bölümünde, kütüphanecilikte vakıf teşkilatlanmaları anlatılmaktadır. Kütüphane personellerinin seçimi, ana koleksiyon kuruluşu, kütüphane çalışanlarının çalışma saatleri ve ödünç kitap kuralları anlatılmaktadır. Eser, Osmanlı dönemindeki entelektüel yaşamı ve kitap kültürünü anlamak isteyenler için faydalı bir kaynak olacaktır.

KİTAPLARDA ÇEVİRİ DÖNEMİ BAŞLADI

Beytül Hikme'nin en verimli devrinin Halife Memun'un hilafetine rastladığını belirten Ersüenal, bu devrede özellikle felsefe ve fen bilimleri alanlarında yazılmış eserlerin Arapçaya çevrilmeye başlandığını ifade eder.

Osmanlıca Öğrenmek İsteyenler İçin İlk 10 Kitap!

Kendi coğrafyamızın yazarlarının, ilim adamlarının ve önemli düşünürlerinin kitaplarını okuyamadığımız için dert yanarız, hatta okumayı başarsak da anlam zorluğu çekeriz. Oysaki **Osmanlıca** biziz. Geçmişimiz, önemli ilim ve düşünce adamları ile dolu. Neden kendi öz değerlerimizden uzağız? Neden Osmanlıca bilmiyoruz? Osmanlıca öğrenmek veya geliştirmek isteyen okurlarımız için 10 kitap derlemesi yaptık.

OSMANLI TÜRKÇESİ GRAMERİ

Faruk K. Timurtaş

İlk adım olarak Osmanlıca'nın gramerini öğrenmek isteyenler için en eski ve en sağlam kaynak Timurtaş Hocanın gramer kitabıdır. Harfleri tanımak, vezinleri öğrenmek, kısacası matbu bir metni okumayı sökmek için bu kitap tek başına yeterlidir. Detaylı konu anlatımı, bolca misalleri ve Eski Anadolu Türkçesi özelliklerine de yer verişiyse bu alandaki en temel kaynak kitap budur ve kanaatimizce Osmanlıca ile münasebet kuracak herkesin kütüphanesinde mutlaka yer almalıdır. Dikkat edilmesi gereken nokta, hocanın üç kitabı var... Bizim bahsettiğimiz üçüncüsü. İkinci cilt tamamen metin içeriyor, birinci cilt ise II. ve III. ciltlerin özeti mahiyetinde.

OSMANLI TÜRKÇESİ OKUMA-YAZMA KILAVUZU

Mehmet Şamil Baş

Timurtaş Hocanın vefatının üzerinden yıllar geçti ve Osmanlı Türkçesi öğreten birçok kitap basıldı. Hatta bazı edebiyat fakülteleri Faruk Timurtaş'ın kitabını terk edip bu yeni çıkan kitapları kullanmaya başladılar. Son yıllarda gücü olan her fakülte kendi kitabını çıkarmaya başladı. Bunlar arasında Mehmet Şamil Baş editörlüğünde hazırlanan çalışmayı tercih etmemin sebebi, çalışmanın gayet muntazam bir şekilde hazırlanmış ve oldukça anlaşılır bir

dil kullanılmış olması. Kitabın arka kısmında sadece matbu değil, diğer hat türleriyle yazılmış metinlerden örnekler de verilmesi kitabın değerini artırmış diyebilirim.

KLASİK OSMANLI TÜRKÇESİNDE EKLERİN SES DÜZENİ

Yavuz Kartallıoğlu

Arapça ve Farsça dillerini ne kadar iyi bilirsek, Osmanlıca metni o kadar iyi okuyabiliriz. Fakat doğrudan Osmanlıca ile ilgili olmadıklarından, bu dillere dair bir kaynak vermek yerine; Osmanlıcadaki Türkçe unsurları iyi okuyabilmek için Kartallıoğlu'nun eklerin ses düzeni hakkındaki kitabını tavsiye edebiliriz. Eski metinlerde harekelen-dirme olmadığından için düzlük-yuvarlaklık başta olmak üzere transkripsiyon yaparken bazı güçlükler ortaya çıkmakta. Bu çalışmada ekler, eserlerden misallerle tek tek ele alınmış. Mesela "duk/dık" sıfat-fiil eki gibi farklı süreçlere giren ekleri "beğendiği" mi yoksa "beğendüğü" mi şeklinde okuyacağınıza ve nasıl transkribe edeceğinize karar verirken istifade edebilirsiniz.

OSMANLI TÜRKÇESİ RİKA METİNLERİNİ OKUMAYA GİRİŞ

Eyyub Şimşek, Selahattin Satılmış

Matbu metinleri okumayı söktüm, artık sıra yazma metinlere geldi diyenler için rika hattı alışmaları adına güzel bir giriş kitabı. Önce rika harflerinin nasıl yazıldığını anlatan

DÜNYA BİZİM

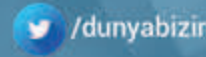
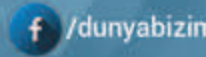
www.dunyabizim.com

Takip Edin Farkınız Olsun...

- İlim ve kültür dünyamızın nabızı dunyabizim.com da atıyor.
- 2008'den bu yana 1.000'i aşkın yazardan 20.000'i aşkın yazı
- Günlük ortalama 14.000 tekil ziyaretçi
- Özgün içeriklerden oluşan dosya
- Türkiye'den ve dünyadan, ilim ve kültürün her alanında, 15 kategoride portreler, kitap/dergi değerleri, film kritikleri, gezi-mekan yazıları, söyleşiler...
- 10.000 maddeden oluşan Dünyabizim Ansiklopedisi
- Gün gün Etkinlik Takvimi ve etkinlik-dergi basın bültenlerinin yer aldığı Havadis bölümü
- dunyabizim.com özgün içeriklerle her gün güncellenen site

çalışmada sonra ayların kısaltmaları gibi sık kullanılan işaretler ve simgeler tanıtılıyor. Padişaha ve devlet erkânına yazılan belgelerin de tanıtıldığı bu çalışmanın büyük çoğunluğu, gözü alıştırmak için verilen metinlerden oluşuyor. Günümüz harfleriyle okunuşları da verildiği için öğrenci doğru mu yoksa yanlış mı okuduğunu kontrol edebilir.

ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA NAZİM/NESİR

Fahir İz

Bu kadar dilbilgisi ve yazı dersi yeter, artık metin okuyup pratik yapmam lazım diyenler için matbu seçme metinler içeren çok fazla kaynağa denk geldim. Eski metinlerin okunuşunu veren kaynaklar bir kenara, - amacını pek de anlayamadığım - bugünkü metinleri eski yazıyla yazıp basan kitaplara bile rastladım. Kısacası bu alanda neşriyat sayısı epey artmış. Bunların içinden "kaynak gibi kaynak" seçmek gerekince de yılların eskitemediği iki cilt çalışmayı listeye ekledim. Fahir İz'in muhtelif eserlerden seçerek oluşturduğu kitapların ilk cildi nazım, ikinci cildi ise nesir örneklerinden meydana geliyor.

OSMANLI TÜRKÇESİ VE ESKİ TÜRK EDEBİYATI DERSLERİ İÇİN ÖRNEK METİNLER

Mücahit Kaçar

Matbu metinleri rahat okuyorum, artık yazma metinlere göz aşinalığı kazanmak istiyorum diyenler ve bilhassa edebiyata ilgi duyan-

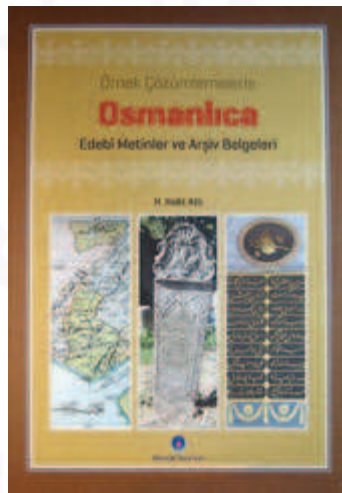
lar için Kaçar'ın çalışması, benzerlerinden bir adım öne çıkıyor. Bunun nedeni de eski harfli ve yeni harfli metnin sağlı sollu verilmesi sayesinde kullanışlı bir yapısı olması. Ayrıca her yüzyıldan seçilen farklı divanlardan ve yazı tiplerinden numuneler verilmesi, çalışmanın bir başka cazip yönü. Dolayısıyla yazma metinleri okumaya başlamak için güzel bir giriş kitabı.

OSMANLI PALEOGRAFYASI VE OSMANLI DİPLOMATİKASI

Yılmaz Kurt, Muhammed Ceylan

Sadece rika değil, diğer hat türlerine de aşinalık kazanmak istiyorum diyenler için ideal bir kaynak olan bu kitapta, rikanın yanı sıra nesih, talik, divani ve siyakat ile yazılan belge türleri de tanıtılıyor. Verilen örnek metinlerin okunuşları da yer aldığı için öğrencinin her bir hat türünü öğrenmesi ve gözlerini alıştırması mümkün oluyor. Artık yazma metinlerle haşır neşir olacağım diyen birinin bu kitabı baştan sona okuması ona büyük fayda sağlayacaktır.

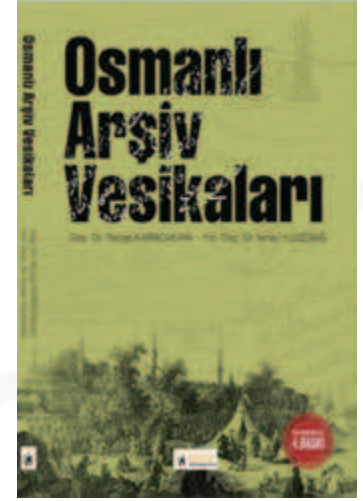

OSMANLICA EDEBİ METİNLER VE ARŞİV BELGELERİ

H. Halit Atlı

Bir önceki çalışmaya benzeyen bu kitap ondan biraz daha kapsamlı diyebiliriz. Edebi metinler ile edebiyatçılara, arşiv belgeleri ile tarihçilere göz kırpan çalışmada, belge türleri tanıtılıp örnekler verilmekle kalınmamış, matbu ve yazma metinlerden, hatta kitabelerden misaller verilmiş. Ayrıca kitap renkli baskı ve kâğıt

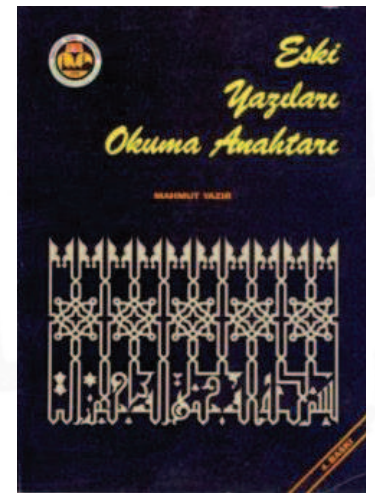
kalitesi oldukça iyi durumda. Yazma metinlerde uzmanlaşmak isteyenler bu kitabı okurlarsa çok şey kazanırlar.

OSMANLI ARŞİV VESİKALARI

Recep Karakaya, İsmail Yücedağ

Arşiv belgelerini okumak; okunaksız el yazılarını okumayı, özel tabirleri bilmeyi, kişi ve yer isimlerini çözümlemeyi gerektirdiği için emek isteyen bir uğraşıdır. Ne kadar çok metin görülürse, insan o derece uzmanlaşır. Bu hususta, "Osmanlı Arşiv Vesikaları" adlı çalışma, Başbakanlık arşivlerine adım atmadan evvel bir arşiv belgesini adamakıllı okumak isteyenler için güzel bir kitap. Toplam 270 tane arşiv belgesi ihtiva ediyor. 1-154 arası sağlı ve sollu olarak metin ve okunuşu şeklinde hazırlanmış. 155-270 arasında olanların ise okunuşları verilmemiş. Sadece okunuşları verilen 150 belgeyi okuyan birisinin arşiv belgelerine göz aşinalığı kazanabileceğini rahatlıkla söylemek mümkün.

ESKİ YAZILARI OKUMA ANAHTARI

Mahmud Yazır

En ağır kitabı en sona sakladım. Eski belgeleri, kitabeleri ve levhaları okumak için temel kaynağımız olan yazarın çalışmasında, muhtelif hat türleri tanıtılmış ve harflerin yazılışları teker teker gösteriliyor. Kitabın sonunda her çeşit yazıdan örnek fotoğraflar var. Dikkat edilirse bu kitap için yayınevi göstermedim çünkü maalesef yeni baskıları yapılmıyor.

Kaynak: www.dunyabizim.com

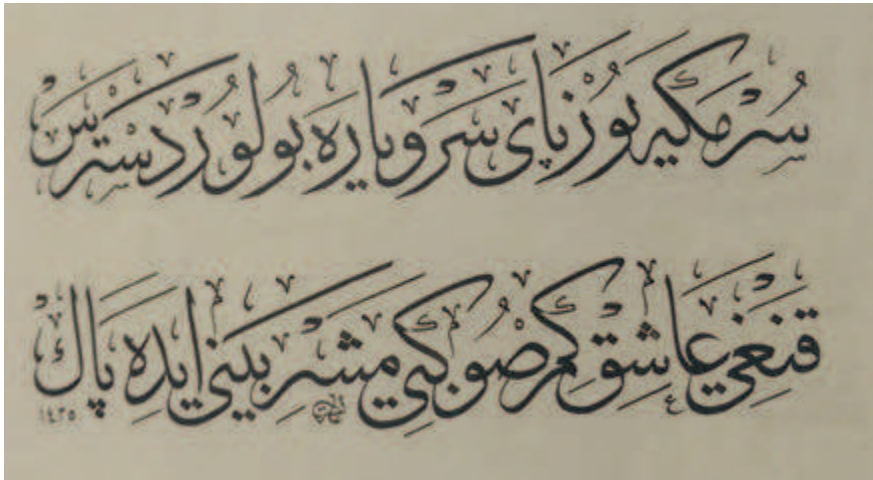
Fatih Divanından Şiirler

Fatih Sultan Mehmed Vakıf Üniversitesi

Kitap, Fatih Sultan Mehmed'in yazdığı şiirleri hat eserlerine dönüştüren öğrencilerin çalışmalarından oluşmaktadır. Bu çalışma içerisinde 76 eserden oluşan bir hat koleksiyonu bulunmaktadır.

Fatih Sultan Mehmed; aşk, sosyal hayat, tasavvuf, tarihi hikâyeler üzerine akıcı bir üslup ile şiirler yazmıştır. Kitapta şiirlerin Osmanlı Türkçesi'nin yanında günümüz Türkçesi ve İngilizce çevirileri de yer alıyor. Her şiirin karşısında ise öğrencilerin hat eserlerine yer verilmektedir.

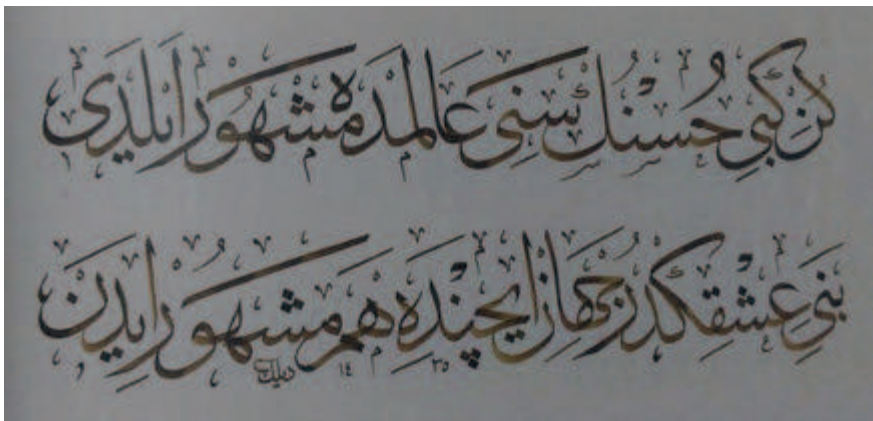
FATİH SULTAN MEHMED'İN ŞİİRLERİNDEN ALINTILAR:

Sürmeye yüz pâý serv-i yâre bolur dest-res

Kangı âşık kim su gibi meşrebine ide pâk

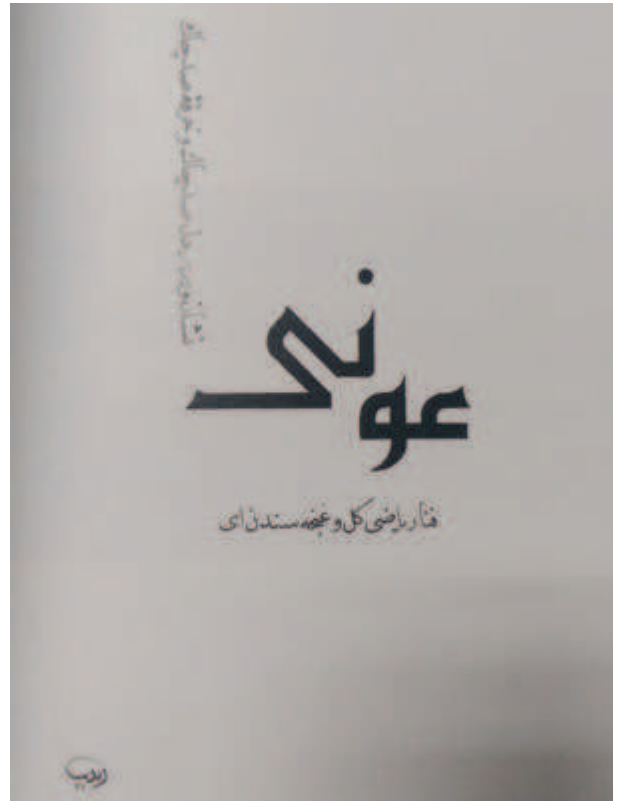
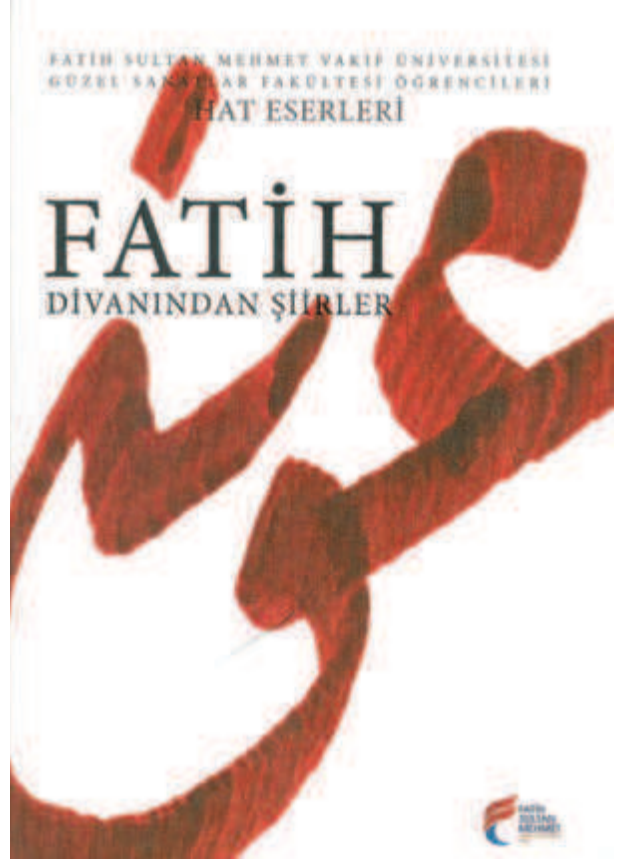
(Hangi âşık, ruhunu arındırır, ahlâk ve tabiatını su gibi tertemiz hâle getirirse, servi boylu sevgilinin ayağına yüz sürmeyi ancak o başarır.)

Gün gibi hüsnün seni âlemde meşhur eyledi

Beni ıskundur cihan içinde hem meçhur iden

(Ey sevgili; güzelliğin, senin şöhretini gün içinde gibi âleme yaydı... Beni bu cihanda dillere düşüren ise senin aşkındır.)

Fenâ riyâzı gül ü goncasından Ey 'Avni

Nişân virür dil-i sad-çâk ü hırka sad-çâk

(Ey Avni; paramparça hâldeki gönlüm ile yüzlerce yırtık ve yamadan oluşmuş hırkam fenâ bahçesinin gülü ve goncasından nişan vermektedir.)

RÖPORTAJ

Ezgi Aşık

Başak Sayan

“Doğu ve Batı Birbirinden Etkileniyor”

Yazar Başak Sayan, “Heyecan dozu yüksek bir roman geliyor” dediği. ‘Rüzgâr Olmak İsteyen Çocuk’ kitabının detaylarını ilk kez anlattı.

FOTOĞRAFLAR Eren Uğur

Sayan kitabında, hayallerini gerçekleştirmeleri için çocuklara gerekli olan tek şeyin; inanmak olduğunu anlatıyor. Bazen doğru bilinen yanlışların çocuklara empoze edildiğini vurgulayan Sayan: “Böyle yaparak onları inandıkları şeylerden uzaklaştırıyoruz. O yüzden çocukken hayallerimiz çok büyüktür, büyüdükçe hayallerimiz küçülür. Hâlbuki hayal ettiğimiz her şeyi elde edebilecek yeteneğe ve cevhere sahibiz.” dedi. Aynı zamanda “Heyecan dozu yüksek bir roman geliyor diyebilirim.” diyerek sözlerini tamamladı.

2010 yılında çıkardığınız ‘Bağlanma Korkusu’ kitabındaki geçen karakterlerle Azra Kohen’in çıkardığı Fi, Çi, Pi serisindeki karakterler ve isimleri çok benzer. Twitter’den benim kitabımdan intihal yapıldı diye tweetler atmıştınız. Daha sonra bu konu hakkında başka bir açıklama olmadı, neden?

Evet olmadı. Çünkü ben bunun üzerinden bir reklam yapıyor veya bu konu üzerinden bir gündem oluşturmaya çalışıyor imajı oluşturmak istemedim. Olay artık yargı sürecinde, bu konu hakkında açıklama yapmam

doğru değil. Süreç başladı. Yargı ve bilirkişiler, intihal yapıldı mı yapılmadı mı diye karar verecek, ancak yargı süreci bittikten sonra bir açıklama yapabilirim.

Twitter’den yapmış olduğunuz açıklamalar gündemde tutulmadı. Bunu neye bağlıyorsunuz?

Bir şeye bağlamıyorum, sonuçta ne olursa olsun benim ki sadece bir iddia, kanıtlanmış bir durum değil. Bu durum ancak mahkemeden sonra kanıtlanacak,

bilirkişi heyeti atanacak, şu an bilirkişi heyetinin kim olacağını bilmiyoruz. Onları bekliyoruz, onlar okuyacaklar, değerlendirilecekler sonra hâkim karar verecek. Ben yargıya güveniyorum. Sonucu bekliyorum.

Peki, Azra Hanım'ın size açmış olduğu tazminat davasındaki son durum nedir? O da 2-3 yıl sonra mı belli olacak?

Önce bizim mahkememiz var, kitaptan intihal yapıldı mı yapılmadı mı diye... Bu belirlendikten sonra diğer dava görülecek. Bizim davamızda karar verilmeden, hâkim tazminat kararı veremez. İlk önce ortada bir suç var mı yok mu bunun belirlenmesi ve ortaya çıkarılması gerekiyor.

ARTIK YENİ YAYINEVİNDEYİM

Azra Kohen ile sizin kitaplarınızın çıktığı yayinevi aynıydı. Yayinevini bu sebepten ötürü mü bıraktınız?

Evet, çünkü yayinevi hiç etik olmayan bir tavır takındı. Benim romanımı okumadığı halde, iki roman arasında hiçbir benzerlik yoktur diye ile bir yayinevine yakışmayan üslupla açıklama yaptı. Olayın yargıya intikal edeceğini söyledim. Hâlbuki bir yayinevine yakışacak etik davranış, yargı sürecinin bitmesini ve sonucu beklemeleriydi. Çünkü senin iki yazarın arasında böyle bir durum yaşanıyor. Bir yayinevi olarak yapman gereken şey, etik bir duruş takınmak ve yargının sonucunu beklemek, öyle değil mi? O süreç benim için çok üzücüydü, beklemediğim bir süreçti. O açıklamalardan sonra işbirliğimi bitirdim. Avukatım yayinevine ihtarname çekti. Bütün kitaplarımın haklarını aldım. Artık yeni yayinevindeyim.

TÜRK EDEBİYAT TARİHİNİN İLK DAVASI

Türkiye'de yazarların emeklerini korumak için intihalleri kontrol edecek bir mekanizma yok mu?

Ne yazık ki yok, aslında Türk edebiyat tarihine bakıldığında böyle bir dava da yok. Bu davada bizim için bir ilk olacak. Mesela akademik yazılarda, intihali ortaya çıkarmak çok kolaydır. Bunun bir takım kıstasları vardır. Şöyle; bir metnin şu kadarını alırsan veya bu kadar paragrafını kullanırsan bu intihale girer gibi. Fakat konu edebiyat olduğu zaman, yapılan intihali belirlemek çok meşakkatli bir iştir. Herhâlde daha önce bu yüzden böyle bir dava olmadı. İntihaller hiç yapılmadı, şu an ilk defa yapıldı demiyorum, sadece şu ana kadar bu konuyu yargıya kimse taşımamış diyorum.

Yazı yazmak birden gelen bir durum, kalbinizde bir arzu ve düşünce beliriyor. Daha sonra onu takip ediyorsunuz. Mesela yeni roman için 6 aydır ne yazacağımı bilmiyordum. Bir sabah saat 4 buçuk civarıydı, çocukları yatırdıktan sonra aklıma birden bir fikir geldi. Yazı yazmak benim için ilginç bir süreç, eşim buna çok şaşıyor.

DÜNYANIN EN GÜZEL DUYGUSU

Bizler sizi yazar ve sanatçı kimliğiyle tanıyoruz. Şimdi çocuk kitaplarını da konuşurken, annelik sizin için nasıl bir deneyim oldu?

Annelik dünyanın en güzel şeyi, bu duygunun bu kadar güzel olabileceğini hiç bilmezdim. Anne olmak benim en büyük korkumdu. Bütün dünyam değişecek ve altüst olacak diye korkuyordum. İnsanoğlu garip bir varlık, kötü bile olsa şartları, eğer o şartlara uyum sağlamış ve alışmışsa, o şartların değişmesini asla istemez. Hâlbuki bilemezsin, Şems'in dediği gibi; "Düzenim bozulur, hayatım

alt üst olur diye endişe etme. Nereden biliyorsun hayatın altının üstünden daha iyi olmayacağını?" Hakikaten de öyleymiş. Bütün korkularım boşunaymış.

YENİ ÇOCUK KİTABI MART AYINDA ÇIKIYOR

Mart ayında yeni bir çocuk kitabı çıkartıyorsunuz. Kitabın detaylarını bize özel alabilir miyiz?

Tabii ki ilk röportajı da size veriyorum. Çocuk kitabı yazmak gibi bir fikrim yoktu. Fakat çocuklar doğduktan sonra onlara öğretmek istediklerimi bir hikâye ile anlatabileceğimin fikri gelişti. Kitapta, çocuklarıma ne anlatmak istiyorsam, onu anlattım. Bizler,

çocukluğumuzdan başlayarak, bize empoze edilen bir dünya tasviri ile büyüyorum. Annemizin, babamızın, büyüklerimizin, öğretmenlerimizin ve okuduğumuz romanlardaki hikâyelerin bizlere verdiği bir mesaj var. Bu mesajları bir inanç kalıbına dönüştürüyoruz. Mesela muhafazakâr camia da yetişen bir çocuğun dünyaya bakışıyla, batı ekolüyle yetişmiş çocuğun dünyaya bakışı ve inançları farklı oluyor. Hâlbuki ikisi de dünyaya aynı masumiyetle gelen varlıklardır.

DÜŞÜNCENİN BİR GÜCÜ VAR

Bazen doğru bildiğimiz yanlışları çocuklarımıza empoze ediyoruz. İşte bir şey yapıyoruz annemiz kızıyor, bir şey yapıyoruz arkadaşlarımız gülüyor. Demek ki davranışım doğru değil, diye algılıyorlar. Böyle yaparak onları inandıkları şeylerden uzaklaştırıyoruz. O yüzden **çocukken hayallerimiz çok büyüktür, büyüdükçe hayallerimiz küçülür. Hâlbuki hayal ettiğimiz her şeyi elde edebilecek yeteneğe ve cevhere sahibiz.** Çünkü bütün evren düşünce üzerine kurulu, düşündüğümüz her şey gerçekleşiyor. Hayatta, hayatımızda ve etrafımızdan olanların hepsi daha önce bir düşünceydi. Hepsi daha önce ya hayal ettik ya düşündük ya da korktuk. Düşüncenin bir gücü ve elektro manyetik bir alanı var. Tıpkı var olan her şeyin elektro manyetik alanı olduğu gibi. Her şey bir dalga ve parçacık, dolayısıyla sen düşüncelerle kendi evrenini yaratırken, aslında farkına varmadan korktuğun ve endişe ettiğin şeyleri de oluşturuyorsun. Sonra da diyorsun ki bunlar niçin benim başıma geldi.

İşte bütün bu anlattıklarımı, olabilecek en tatlı haliyle bir masal şeklinde küçük çocuklara anlatmaya çalıştım.

EN BÜYÜK HAYALİ DÜNYAYI GEZMEK

Biraz daha detay alırsak, hikâyenin kahramanı kimdir? Kitapta neler anlatılıyor?

Kitabın ismi 'Rüzgâr Olmak İsteyen Çocuk', kahramanın adı ise Milo, en büyük hayali rüzgâr olup, dünyayı gezmek. Kitapta, hayalini gerçekleştirmek üzere çıktığı serüvende karşısına çıkan engeller, durumlar ve nihayetinde o hayali nasıl gerçekleşeceğini kaleme alıyorum. Milo, hayalini gerçekleştirmek için çıktığı serüvende yaşadığı hayal kırıklıklarıyla çıkarttığı dersler ile sonuca varıyor.

Peki, kitap kaç yaş grubu için uygun?

+6 yaş grubu, onun öncesinde de anne ve babalar çocuklarına çok rahat bir şekilde okuyabilirler. Sayfa sayısı 180 kadar. Kitap çok içime sindi, kendi çocuklarımın öğrenmesini istediğim ve onlara öğretmek için çabalayacağım her şeyi o hikâyelerde anlattım. Kitabımda, çocuklara hayallerini gerçekleştirmeleri için gerekli olan tek şeyin; inanmak olduğunu anlatıyorum.

YENİ ROMANDA TASAVVUF VAR

Yeni bir roman hazırlığında olduğunuzu da biliyoruz. Biraz detaylarını alabilir miyiz? Roman ne zaman çıkıyor?

Yayınevi romanı sonbahara yetiş-

tirmemi istiyor. Ama emin olamıyorum. Eğer çocuklar olmasaydı, günde 10 saat kadar çalışmayla bir kitabı 6-8 ayda tamamlayabiliyordum. Ama şimdi çift bilinmeyenli bir denklem gibiyim, iki tane bebeğim var. Öngöremediğim durumlar olduğu için, romanın çıkış zamanı için tarih veremiyorum.

HEYECAN DOZU YÜKSEK OLACAK

Roman hakkında biraz daha detay verebilir misiniz?

Romanda biraz tasavvuf var. Bu konu hakkında araştırmalar yapıyorum. Doğu ve batının iç içe geçmişlik halini çok seviyorum. Doğu ve batı birbirinden etkileniyor. Çok güzel bir roman olacak. Ben romanlarımda spiritüel öğeler kullanmayı severim. Heyecan dozu yüksek bir roman geliyor, diyebilirim.

KARAKTERLER KENDİLERİNİ ANLATIYOR

Bir yazar olarak, kitap yazma sürecinizi çok merak ediyorum. Nasıl kurguluyorsunuz? Bir yazar gözüyle dünyaya bakış açınız daha farklı, bu süreç nasıl oluyor?

Yazı yazmak birden gelen bir durum, kalbinizde bir arzu ve düşünce beliriyor. Daha sonra onu takip ediyorsunuz. Mesela yeni roman için 6 aydır ne yazacağımı bilmiyordum. Bir sabah saat 4 buçuk civarıydı, çocukları yatırdıktan sonra aklıma birden bir fikir geldi. Yazı yazmak benim için ilginç bir süreç, eşim buna

çok şaşıyor. Kafamda başı ve sonu belli olan bir fikir oluyor, fakat onların ortasını doldurmakla alakalı aklımda en ufak bir fikir olmuyor. Yazı masasına oturduğum zaman, hikâye yazmaya başlıyorum ve daha sonra hikâye kendisini yazdırmaya başlıyor. Her bölümü yazarken, kafamda yeni bölüm için bir sayfa açılıyor. Karakterleri oluştururken o karakterler birdenbire benim içimde kendilerini anlatmaya başlıyorlar. Sanki başka bir kanala bağlanıyorsunuz. Ve size oradan bilgiler akıyor gibi. Şu anda yeni roman için araştırmalar yapmam lazım. Tarih okumaya başladım. Ortadoğu tarihi, İran tarihi, Çin tarihi, İslâm tarihi...

Kitap yazmak hiç kolay değil gibi...

Değil, çok araştırma yapmanız lazım. Fakat bazı kitaplarda öyle değil. Mesela 'Kelebeğin Kaderi' kitabımı yazmak benim için zor değildi. Çünkü benim bildiğim bir dünya ve her an etrafımda olan, gördüğüm, tanıdığım, şahit olduğum karakterlerdi. Kitapta; hayatta hiçbir şeyin tesadüf olmadığını anlattım ve özgür irade kavramlarını irdeledim. Ama 'Ölü Kuşların Sessizliği' romanını yazmak kolay değildi, çünkü içinde hem psikoloji hem felsefe hem de spiritüel taban vardı. Psikoloji ile ilgili psikiyatristler ile saatlerce görüşmeler yaptım. Psikolojik durumlarla ilgili çok kitap okudum. Bunların hepsi bir araştırma süreci. Bir de polisiye tarafı vardı bu nedenle polistlerden de yardım aldım. Polisiye ile psikoloji, felsefe ve spiritüeli bir araya getirmek ayrıca zordu. Ama çok güzel bir kitap ortaya çıktı. Şimdiki roman içinde çok kitap okumam gerekecek. Tarih, mitoloji, tasavvuf, fizik okuyup, derinlemesine araştırma yapmam gerekiyor.

OKUMAYI SEVEN BİR GENÇLİK VAR

Bir yazar olarak Türkiye'deki okuma oranını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Baktığınız zaman Avrupa ile mukayese edilemez. Küçük ülkelerde neredeyse okuma oranı yüzde yüz. Türkiye'de durum böyle değil. Ama yine de okumayı seven yeni bir gençlik var. Okudukları kitaplara iyi edebiyat diyemem fakat okuma alanında bu da bir başlangıçtır. Okuma gelişme isteyen bir süreç, kendini geliştirdikçe, okuduğun eserlerin türü ve içeriği de değişiyor. Hepimiz ilk önce daha rahat okuyabileceğimiz kitapları tercih ettik. İlk okumaya başladığında belki Umberto Eco okuyamayabilirdin ama aradan yıllar geçer, sen onu okuyabilecek düzeye gelirdin.

DOĞU HİKÂYELERİNİ SEVİYORUM

Peki, sizin okumaktan keyif aldığınız yazarlar kimler?

Orhan Pamuk, Amin Maaouf çok severim, doğu hikâyelerini seviyorum. Klasikler zaten benim için bambaşka ama Tolstoy ve Dostoyevski'nin yeri çok ayırdır. Ben asker bir baba, Almanca öğretmenini bir annenin çocuğuyum. Benim hayatım lojmanda geçti. Çok güzel bir çocukluktu. Çok disiplinli bir evde büyüdüm. Anne öğretmen, baba asker olunca, her şey saatliydi. Babamın kütüphanesinde hangi kitap varsa onu okurdum. Ben ilkokuldayken klasikleri okumaya başlamıştım. Hatta Rus edebiyatında okuduğum ilk kitap Gorki- Çocukluğumdur.

RÜZGÂR OLMAK İSTEYEN ÇOCUK

Başak Sayan

Yazar Başak Sayan kitabında, Milo'nun en büyük hayalinin tıpkı bir rüzgâr gibi uçmak ve dünyanın her yanına gitmek olduğunu söyler. Ancak hayalini gerçekleştirmek için çıktığı yolda, bu isteği büyükler ve hatta belki inanmayacaksınız ama okuldaki arkadaşları tarafından bile kabul görmez. Bunlara rağmen Milo, hayalini gerçekleştirmek için yola çıkar ve macerası başlar.

Bir gün Milo ormana doğru kısa bir yürüyüşe çıkar. Bu yürüyüşte karşılaştığı kurt, Milo ile konuşmaya başlar ve ona yaşayan her canlının bir hayali olduğunu, herkesin hayallerini gerçekleştire-

bileceğini söyler! Elbette etrafındaki hiç kimse Milo'nun bir kurtla konuşabildiğine inanmaz. Neye inanacağını şaşıran Milo, şüpheyi düştükçe yeni dostları hayatından birer birer çıkar. Neredeyse hayallerini bile gerçekleştiremeyeceğini düşünür. Oysa etrafında, ona mucizelerin gerçek olabileceğini söyleyen o kadar çok şey vardır ki... Milo, kendisine arkadaşlık eden bir kurt, bir ağaç, bir çiçek ve sincap kardeşler sayesinde büyüklerin her zaman haklı olmadıklarını fark eder. Nasıl mı? İşte onu size Milo gösterecek.

Melike Günyüz

“Yayınçılık Sektörü Gelişmeye Devam Ediyor!”

Erdem
Yayın Grubu
Genel Yayın
Yönetmeni
Melike Günyüz,
Türkiye’deki
çocuk kitapları
yayınçılığını
ve okuma-
yazma
oranındaki
artışları
Kitabın Ortası
Dergisine
değerlendirdi.

Yayınçılık sektörünün hızla geliştiğini belirten Melike Günyüz, “Türkiye’de yayıncılar olarak farklı bir noktaya geldik. Artık kitap üretirken sadece Türkiye pazarı ve kitlesini hedeflemiyoruz.” dedi. Aynı zamanda her ülkenin, kendi kültürüne ait bir illüstrasyon dili olduğuna dikkat çeken Günyüz, bizde kendi kültürümüze ait bir illüstrasyon dilinin olmadığını söyledi.

KİTABEVLERİNDE CİDDİ BİR KOLEKSİYON VAR

Türkiye’de çocuk yayıncılığı sektörü hızla gelişmektedir. Bunun sebebinin; ülkede alım gücünün yükselmesi ve devletin eğitim üzerinde uyguladığı politikaların, okuma oranını arttırması olduğu belirtilmektedir.

ÜRETİM SÜRECİ ÇOK UZUN

Çocuk yayıncılığı sektöründe en büyük

problemin, üretim sürecinin uzun olmasından kaynaklandığını dile getiren Melike Günyüz, “Yetişkin kitaplarda, kurgusunu beğendiğiniz hikâyeyi kapak yaptırıp, hemen bastırabilirsiniz. Fakat çocuk kitabı yayıncılığında, basım süreci çok uzundur. Çünkü çocuk kitapları kısa metinlerden oluşur. Bu metinlerde estetik dili yakalamak çok zordur.” diyerek çocuklara anlatılmak istenenleri alt metinlere kazandırmanın önemini vurguladı.

EN ÇOK ANADOLU BÖLGESİNDELER

Türkiye’de merdiven altı yapılan yayıncılığın özellikle çocuk kitapları sektöründe rekabeti arttırdığına dikkat çeken Günyüz “Bir editör, grafiker, pazarlamacı istihdam etmeyip piyasada olanları toparlayan ve piyasada olanların benzerini taklit eden bir yayıncılıktan söz ediyoruz. Merdiven altı yayıncılık en fazla Ana-

dolu bölgesinde yaygın; Erdem Yayınları olarak Anadolu bölgesinde geniş bir bayi ağımız var. Mesela okullara kitap tanıtımına gidiyoruz. Öğretmen diyor ki “Sizinki de Pinokyo, o da Pinokyo. O iki Lira, sizinkisi niye üç buçuk Lira?” Onların gözünde hepsi aynı kitap fakat benim gözümde; çevirmene para verdiğim, resimlettiğim, editörüne birkaç yılda bir Türkçe ve imla kuraları anlamında yeniden okuttuğum, sürekli yatırım yaptığım bir ürün. Burada öğretmenin seçiciliği ve farkındalığı çok önemlidir. Bir eserde Türkçe’nin doğruluğuna ve metinler arasındaki uyuma dikkat edilmelidir.” diyerek bu alandaki önemli noktalara vurgu yaptı.

KÜTÜPHANESİZ OKUL KURULMAMALI

Günyüz: büyük şehirlerde alım gücünün yükselmesiyle, okur-yazar oranlarında artış ya-

“Her milletin kendine özgü dili var. Mesela Almanların, İranlıların, İtalyanların, İngilizlerin kendine ait illüstrasyon dili vardır. Sadece bizlerin, kendimize ait bir illüstrasyon dilimiz yok. Bizler, metin editörlüğünden çıkıp da illüstratörleri yetiştirme noktasına hala gelemedik.”

şandığını belirterek, bazı Anadolu bölgelerinde insanların kitaba ayıracak bütçesinin olmadığını vurguluyor. Kendi maaşlarından sınıf kütüphanelerine kitap alan öğretmenlerin varlığından bahsederek; bu sorunun çözümü okul yaparken belirlenen ihtiyaç listelerine kitaplıkların da dâhil edilmesi ve kütüphanesiz bir okulun kurulmaması gerektiği olduğunu ifade ediyor.

BÜTÜN DÜNYADA VAR BİZ DE YOK

Her ülkenin kendine özgü bir çocuk illüstrasyon dili olduğuna dikkat çeken Günyüz, “Her milletin kendine özgü dili var. Mesela Almanların, İranlıların, İtalyanların, İngilizlerin kendine ait illüstrasyon dili vardır. Sadece bizlerin, kendimize ait bir illüstrasyon dilimiz yok. Bizler, metin editörlüğünden çıkıp da illüstratörleri yetiştirme noktasına hala gelemedik. Gençler güzel sanatların resim bölümlerinden çok iyi derecelerle mezun oluyorlar, fakat çocuk kitabının nasıl resimlenebileceği hakkında hiçbir fikirleri yok. Çocuk kitabında esas olan bir karakter oluşturmak ve o karakteri her sayfada farklı şekilde çizebilmektir.” dedi.

YAYINCILAR OLARAK HEDEFLERİMİZ FARKLI

Yayıncılık sektörünün bütün yapısal sorunlara rağmen hızla büyüdüğünü belirterek, hızla gelişen yayıncılık sektöründe artık sadece Türkiye için kitap üretilmeyeceğini söyleyen Günyüz; “Yeni çıkan kitabın telifini Singapur’a mı, Malezya’ya mı satabiliriz, yoksa Arap dünyasına mı ya da Avrupalılar bununla ilgilenir mi? diye konuşuyoruz. Artık kitap üretirken sadece Türkiye pazarı ve kitlesini hedeflemiyoruz.” dedi.

KİTLEMİZİ GENİŞLETTİK

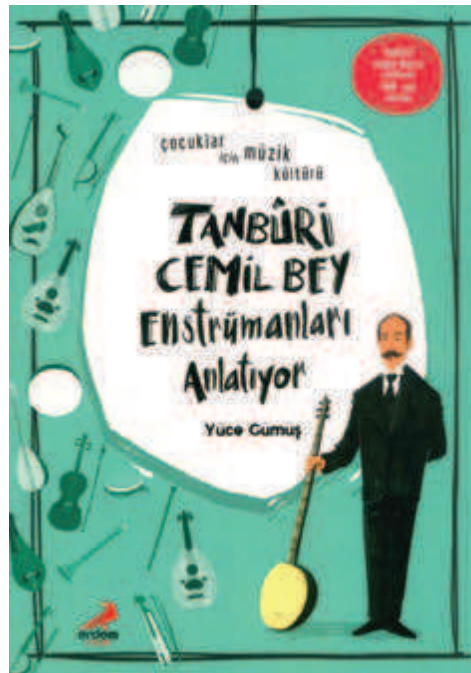
Erdem Yayınları’nın yakın gelecekte nasıl bir hedefi olduğu hakkındaki soruya da yanıt vererek şunları söyledi: “1984 doğumlu bir yayıneviyiz. Yayın hayatımıza başlayalı 34 yıl olmuş. Sadece 32 yılımız çocuk kitapla-

rı üzerine yayınlar yapmakla geçti. Üç sene önce yetişkin kitabı yayınlamaya karar verdik ve orada da yemek kitabından mesneviye kadar kurgu, çeviri edebiyat gibi birçok deneme yaptık. Bu dönem bizim için zemin etüdüydü. Gün sonunda şuna karar verdik; biz en çok nerede güçlüyüz? Okulda. Biz okullara satış yapan, öğretmene ulaşan bir yayıneviyiz. O halde bu gücümüzü aynı şekilde devam ettirelim, lise ve üniversite öğrencilerini hedefleyerek yayın yapalım. Bizi takip edenler görecektir ki 2018’de biraz bu çerçevede yayınlarımız olacaktır.”

TANBÜRİ CEMİL BEY ENSTRÜMANLARI ANLATIYOR Yüce Bulut

Türk müziğinin önemli isimlerinden Tanburi Cemil Bey’in vefatının 100. Yılı anısına hazırlanan bu kitap, müzik geçmişini minik okurlarına sunuyor. Müzik bir sanat dalı olarak medeniyetin oluşmasında ve gelecek kuşaklara aktarılmasında çok özel bir yere sahiptir.

Kitapta aynı zamanda Türk müziğinin temel unsurları ve kendi kültürümüze ait müzik enstrümanları hakkında resimler ile bilgi veriliyor.

KİM TUTAR BİZİ Kübra Gülşah

Yazar, cesaretin korkusuz olmak değil, korkuya rağmen elinden geleni yapmak olduğunu vurgular. Her güçlüünün cesur olmayacağını ama her cesur insanın gücünün kaynağının inanmak olduğunu anlatır. Bu kitapta çocuklara 15 Temmuz Demokrasi Zaferimiz, hikâye dilinde anlatılır. Yazar, kitabını kahraman çocuklara ve kahramanların çocuklarına ithaf etmiştir.

İLKBAHAR PRENSİ Melike Günyüz

İlkbahar Prensi kitabının kahramanları; küçük tüy, yazar, baykuş amca, hayal satıcılarıdır. Küçük tüyün en büyük hayali, masal prensesi olmaktır. Yazar ise küçük tüyün peşine takılarak, gözlemlediği her şeyi kaleme döker. Baykuş amca karakteri ise kargalar diyarında her soruna çözüm bulmaya çalışan bilge bir kuştur. Hayal satıcıları karakteri ise kargalar diyarına parlak renkli eşyalar getirip dağıtan renkli kuşlardır.

RÖPORTAJ

Ezgi Aşık

Timsal Karabekir

“Yetimlerin Babası Kazım Karabekir”

Kazım Karabekir’in en küçük kızı Timsal Karabekir ile babasının cephelerdeki anılarını ve pek bilinmeyen yönlerini konuştuk.

FOTOĞRAFLAR Ömer Faruk Yatı

Çanakkale Savaşı’nın bir Türk destanı olduğunu belirten Timsal Karabekir, kendi tarihimizi en az bir tarihçi kadar bilmemiz gerektiğinin altını çizdi. Aynı zamanda babası Kazım Karabekir’in sanata olan ilgisi-ne ve müziğe olan yeteneğine de değinerek, babasının kemaniyla yabancı eserleri de çaldığını dile getirdi.

Sizi tanımak istiyoruz, Timsal Karabekir kimdir?

Kazım Karabekir’in üçüncü kızıyım. Benden 14 yaş büyük ikiz ablalarım var. Ben, babam ile dolu dolu 7 yıl yaşadım. Şu an hala evin her duvarında babam ile anılarım doludur. Babam değişik bir insandı, kendi üç evladı dışında 6 bin evlada

gerçek baba olmuştur. Ve tüm evlatlarına vatan ve Allah aşkını aşılamıştır. Benim şanssızlığım babamı küçük yaşta kaybetmem, şansım ise benden önceki evlatlarına 'Öğütler' diye yazdığı kitaplara sahip olmamdır. Hayatta olsaydı, bana o kitapta yazan öğütleri söylerdi.

ÇANAKKALE TÜRK'ÜN DESTANIDIR!

18 Mart Çanakkale Zaferimizin 103. yıldönümü, babanız o savaşta da önemli bir görev alıyor. O günlerdeki hatıraları hakkında bizlere neler söylersiniz?

Müze, Çanakkale savaşından kalan bir bomba parçası var. O şarapnel babamın çadırına düşüyor, eğer çadırda olsaydı ölmesine neden olabilirdi. Babam o şarapnel parçasını buraya getirmiş, gençlere orada neler yaşandığını göstermek istemiştir. Hatta bir gazeteçiye röportaj verirken; "Bak! Üzerindeki deliklerini merak ediyorsan; Aslan Mehmetçik havadayken nişan aldı." der. Çanakkale, Türk'ün destanıdır. Kazım Karabekir o savaşta yarbay görevindedir. Kereviz bölgesinde Fransızlara karşı savaşmıştır. Kereviz deresinden su yerine kan aktığını söylerdi. Çanakkale'de bir kurban bayramı gününde askerlerinin bayramlarını tebrik ederek: "Düşmanın zulmü nedeniyle Osmanlı'dan hiç kimse hac görevini yapamıyor. Bu melanet Gayretullaha dokunacaktır. Gelecek yıl muzaffer olarak Allah'ın huzurunda görevimizi yapacağız. Bugün her evde tekbirler ile kurbanlar kesilirken, biz de Çanakkale'de verdiğimiz kurbanlara fatihalar okuyalım." der. Daha sonra babam albay göreviyle Kutt'ül Amare'de savaşıyor. Bu savaşta İngilizler ağır darbe alıyor. Bizim için büyük bir zaferdir. Sonra Kazım Karabekir'i yurdumuzun doğusunda görüyoruz.

İSTANBUL'A DÖNÜŞÜNDE BÜYÜK BİR ACI

Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandıktan sonra Kazım Karabekir doğu cephesinden İstanbul'a geliyor? O süreç boyunca Reşit Paşa Gemisinde yaşadıklarını bizimle paylaşır mısınız?

Babam, Reşit Paşa Gemisiyle İstanbul'a girdiği zaman Tarabya önlerinde çok büyük bir acı çeker. Bir Türk gemisinde; İngiliz zabıt Türk zabıtine emir verir: "Bayrağını indir, yerine İngiliz bayrağını as." diye. Babam şahit olduğu bu an için 'hayatımda hiç bu kadar acı çekmemiştim' derdi.

Babamın çok kitabı var. Mesela "Çocuk Davamız" kitabı o tarihte önemli. Şimdi köy enstitülerini ön planda tutuyoruz, Kazım Karabekir doğuda açtığı okullar ile o enstitülerin temelini oluşturuyor. Bir tek adam, binlerce yetim evladın kabiliyetlerini göz önünde bulundurarak hayatlarını şekillendiriyor.

EN AZ BİR TARİHÇİ KADAR BİLMELİYİZ

Çanakkale Zaferimizin 103. yıldönümü vesilesiyle neler söylemek istersiniz?

Çanakkale, Türk'ün destanıdır. Asker "Çanakkale geçilmez" diye destan yazmıştır. Fakat birtakım tavizler neticesinde maalesef ki Çanakkale geçilmiştir. Vatanımıza ve sınırlarımıza sahip çıkmamız gerekiyor. Geçmişimizi çok iyi bilmemiz gerekiyor. Her Türk evladına bir babaanne olarak söylemek istediğim şudur; mesleğiniz ne olursa olsun, kendi tarihinizi en az bir tarihçi kadar bileceksiniz ki sınırlarınıza sahip çıkacaksınız.

BİNLERCE YETİM EVLADA SAHİP ÇIKTI

"Babam anılar defteri yazdı, yetim çocuklara öğütler bıraktı. Ben de onu okuyup yetiştim." dediniz. Babanız bu eserleri nasıl yazıyordu?

Babamın çok kitabı var. Mesela "Çocuk Davamız" kitabı o tarihte çok önemli. Şimdi köy enstitülerini ön planda tutuyoruz, Kazım Karabekir doğuda açtığı okullar ile o enstitülerin temelini oluşturuyor. Bir tek adam, binlerce yetim evladın kabiliyetlerini göz önünde bulundurarak hayatlarını şekillendiriyor. O evlatları ve bizleri, Allah korkusu ve vatan aşkıyla yetiştiriyor.

BU HEDİYE, YALANA EN BÜYÜK CEVAPTIR

Kazım Karabekir sadece Türk yetim çocuklarına değil Ermeni yetimlerine de babalık yapıyor. Bu başlığı biraz açabilir miyiz?

Bu konuda bazı gazetecilerimiz bilerek veya bilmeyerek hatalar yapıyorlar. Kazım Karabekir'in 'Gülbüzler Ordusundaki' Ermeni çocuklar diye. Kazım Karabekir'in çocukları arasında Ermeni'ler yok. Babam Ermeni çocuklarına da babalık ediyor ama asimile olmasınlar, dillerini, dinlerini bilerek yetiştirsinler diye Trabzon'da Amerikalıların açtığı bir

Çok şefkatliydi, hiç sertliğini görmedik. Her hareketiyle kendisi, bizlere örnek oldu. Bir çocuğa sahip çıkılacak, bir insanın ihtiyacı giderilecek demedi, bizlere bunları yaşayarak öğretti.

yetimhaneye gönderiyor. Daha sonra Ermeni çocuklar babama bir resim gönderiyorlar; “Yetimler babası Kazım Karabekir, Trabzon Ermeni yetimleri tarafından” diye. Bu da bu yalana başlı başına bir cevaptır.

İLK SENE OKULA GÖNDERİLMEDİ

Şu an müze olan bu evde yaşadınız mı?

Yazları bu evde, kışları da Ankara’da yaşadık. Babamın gözaltı yaşadığı dönemde bu evde yaşadık. Hatta babam beni okul çağıma gelmeme rağmen ilk sene okula göndermedi. Eve bir öğretmen gelirdi, harfleri bana öğretirdi. Daha sonra babam bu bahçede bana bir anaokulu açtı, anaokulu diyor ama aslında bir babaokuluydu.

ALLAH’IN EMRETTİĞİ TARZDA YAŞARDI

Babanızı erken yaşta kaybetmişsin, unutmadığınız bir anınız var mı?

Olmaz mı... Her anım unutulmaz. Bir bayram gününü hatırlıyorum. Dediler ki kapıya bir ziyaretçi geldi, gelen ziyaretçi bir askermiş. Ve babama şöyle seslendi; “Açım paşam, çıplağım!” Babam o gün giydiği, sırtındaki yeşil kazağı çıkarıp askere verdi. Paylaşmayı bilen, Allah’ın olmasını emrettiği tarzda yaşayan, çok özel bir insandı. O şartlarda o kadar çok çocuğa baba olmuş ki benim onunla yaşadığım her gün bayram günü gibiydi. Özel-

likle bu evde geçirdiğim yaz bayramlarını asla unutmuyorum. Çünkü bu bayramlarda, Aydın’dan annemin akrabaları, buradan da babamın akrabaları gelirdi. Sofralar dolup taşardı, her çocuğa hediye alınırdı. Benim de aklım bebekten, tabancaya kayardı.

Askerler genelde çok disiplinli ve sert olurlar... Peki, Kazım Karabekir evde nasıl birisiydi?

Çok şefkatliydi, hiç sertliğini görmedik. Her hareketiyle kendisi bizlere örnek oldu. Bir çocuğa sahip çıkılacak, bir insanın ihtiyacı giderilecek demedi, bizlere bunları yaşayarak öğretti.

ÇOCUK YETİŞTİRMEDE ‘55’ KURALI

Kazım Karabekir ailesi için en çok neyi öğütlerdi?

Yalan konuşmayacaksınız, ne kimsenin hakkına el uzatacaksınız ne de sizin hakkınıza el uzatana izin vereceksiniz, derdi. Babam bunların üzerinde çok dururdu. Bizim ailede yalan, veba gibi bir şeydi. Mesela; Kayseri lisesinin hatıra defterinde **Kazım Karabekir’in çocuk yetiştirmede ‘55’ kuralı yazar; “Selametli olmak, Sağlam olmak, Sadık olmak, Sabırlı olmak, Samimi olmak.”** Babam, sabır hepsinin anahtarıdır, derdi. Ama sadık olmak... Dinimizde de öyle, ağzından çıkan söze sadık olacaksın.

Babam, ağzından çıkan vaat karşındakinin kulağına gittiğinde Allah’a ulaşır. Dolayısıyla Allah’a verilmiş sözü yapmamış olursun, derdi. Dolayısıyla vaatler de çok dikkatli olmamız lazım, yalan konuşmamız lazım. Çünkü yalan bütün kötülüklerin temelidir.

GÜNLÜK TUTMA ALIŞKANLIĞI

Bizler bugüne kadar Kazım Karabekir’i hep asker yönüyle biliyoruz. Fakat ben Kazım Karabekir’in sanat ile olan ilişkisini de konuşmak istiyorum. Neler söylemek istersiniz?

Babam küçük yaşlarda keman çalmaya merak salıyor. Hatta özel bir hoca bile buluyor. Unutmamak gerekir ki Osmanlı son dönem evlatlarını çok iyi yetiştirmiştir. Mesela o dönem komutanlarına bakın, çok iyi lisan bilen insanlardır. Babam 6-7 tane dil biliyordu. Bir Rusça kitabını alıp çok rahat şekilde okuyabiliyordu. Çocukken babasının görevi nedeniyle Mekke’ye gidiyorlar, dedemiz orada kolera salgınından vefat ediyor. Mekke’den de buraya dönüyorlar. Babam o yüzden çok küçük yaşta Arapçayı öğreniyor. Sonra buraya geliyorlar, asker olarak çok donanımlı ve iyi yetiştiriliyor. Dil, sanat ve harp sanatı konusunda iyi bir eğitim almıştır. Babam zaten bir istihbaratçıydı. Kütüphanesinde 2 binden fazla kitap var. Bilhassa okuduğu kitapların kenarlarına muhakkak notlar alarak, fikirlerini yazardı. Okuduğu kitaplar ise her konudandı. Tarihi yapan adam tarih yazmıştır. Günlük tutmayı çok önemserdi. Bizlere de hep günlük tutmamızı söylerdi. Babam günlük tutmak bir şeyin unutulmasını önler, hem de kötü bir şey yapmamamız için nefsimizi terbiye eder, derdi. Ne kadar önemli değil mi? Babam sürekli günlük tutarak İstiklal harbimizde neler yaşadığını gün gün yazmıştır. Bugün bu belgelere dayalı olarak Kazım Karabekir’in eserleri günümüze ışık tutar.

MÜZİĞİ ÇOK ÖNEMSERDİ

Peki, Kazım Karabekir’in en sevdiği kitap hangisiydi? Sevdiği yazarlar var mıydı?

Öyle belli başlı bir kitap yoktu. Namık Kemal, Mithat Paşa’nın fotoğrafları duvarımızda asılıydı. Babam edebiyata düşkündü. Müzik için ise “Evlatlarınıza kaliteli müzik dinletin, el beynin bildiğini alkışlar” derdi. Müziği çok önemserdi, kendisi de kemaniyle alaturka çalardı. Aynı zamanda yabancı iyi eserleri de çalardı. En karanlık ve üzücü günlerimizde bile müzik bizi aydınlatmıştır.

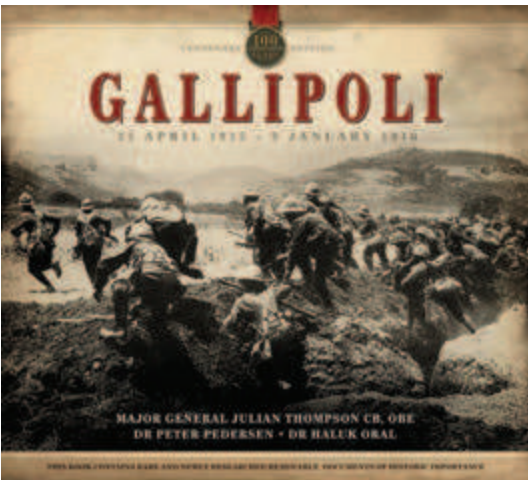
Ömrünü vatan mücadelesinde geçiren bir babanın kızı olmak nasıl bir duygu?

Çok mesuliyetli bir duygu. Allah onlara yaşattıklarını, bize yaşatmasın. Biz de aldığımız her nefeste vatana nasıl faydalı oluruz bilincinde olmalıyız.

Çanakkale Zaferini Anlatan Kitaplar

Çanakkale Savaşı, hem kendi tarihimizde hem de dünya siyasi tarihinde önemli kırılmalara yol açmıştır. Bu savaş bütün yokluklara rağmen askerlerimizin iman ve vatan sevgisiyle kazandığı bir zaferdir. Bizler bu zaferi daha henüz 12'sinde olan çocuklarla, mekteplerindeki kitapları bırakıp, savaşa koşan öğrencilerle, 272 kiloluk mermiyi sırtlanan Seyid Onbaşılar ve nice isimsiz kahramanlarımızla kazandık. Bu zafer, kuşkusuz ki Kurtuluş mücadelemizde önemli rol oynamıştır.

Çanakkale 1915

Haluk Oral, Peter Pedersen,
Julian Thompson

Çanakkale 1915 kitabında, savaşa katılan üç ülkeden üç yazar kendi görüşleri ile kendi askerlerinin hikâyelerini kaleme alıyor. Kitapta, kanlı çatışmada askerlerin verdikleri yaşam mücadelesi, yemek sıkıntıları ve bulaşıcı hastalıklar ile mücadeleleri anlatılmaktadır.

KURTULUŞ SAVAŞI'NIN TEMELİ

Çanakkale savaşına katılan üç ülkeden, üç yazarın ortak eseri olan bu kitap, okuyuculara farklı bakış açıları sunuyor. Yazarlar, Çanakkale harbinin kendi ülkeleri için ne anlama geldiğini şöyle aktarıyorlar: "Gelibolu Anzaklar için Anzak ruhunun doğum yeri, İn-

gilizler için Churchill'in çöküşü, Türkler içinse Kurtuluş Savaşı'nın temellerinin atıldığı tarihi bir dönüm noktasıdır."

DÜŞMAN BOZGUNA UĞRADI

İtilaf kuvvetleri, Çanakkale Boğazı üzerinden Osmanlı'nın başkentini ele geçirmeyi hedefliyorlardı. Düşmanlar, Türk askerlerinden daha fazla sayıda, daha fazla silahlara ve gıdalara sahipti. Fakat Türk askerleri Gelibolu'da destan yazarak İtilaf kuvvetlerini bozguna uğratmış ve ağır kayıplar verdirmişlerdir. Kitap, savaş için önemli ve stratejik belgelere de yer vermektedir. Bu belgelerden birkaçı şöyledir: Mustafa Kemal'in Kanlısırt'ta verdiği taarruz emri, Türk seferberlik afişi, Anzak cephesindeki çıkarma noktalarını gösteren açıklamalı çizim...

Çanakkale Mahşeri Mehmed Niyazi

Yazar, kitabında Çanakkale zaferini derinlemesine işleyerek, Türk askerinin bölgede gösterdiği üstün kahramanlıkları kaleme alır. Kitapta Çanakkale zaferi için şöyle denir: “Türk’ün göğsündeki kat kat imanla ve kanının her damlasıyla verdiği cevabın destanıdır.”

VATAN SEVGİSİ VE İMAN GÜCÜYLE GELEN ZAFER

İtilaf kuvvetleri, Türk askerinden sayı olarak oldukça fazla, silah ve teçhizat bakımından oldukça güçlülerdi. Müttefikler, Çanakkale’de deniz donanmalarına oldukça güveniyorlardı. Öyle ki Limni, Bozcaada ve Gökçeada’da üs kurarak, savunmalarımıza sürekli saldırıyorlardı. Düşmanın 276 topuna sadece 78 topla karşılık verebiliyorduk. Kitapta, bombalı saldırı sırasında Seyit Onbaşı’nın iman gücüyle 276 kiloluk mermiyi tek başına kaldırarak, düşman gemisini Çanakkale sularına batırdığı anlatılmaktadır. Çanakkale Mahşerinde, Anadolu coğrafyasındaki mayanın asla bozulmayacağını altı çizilerek; vatani namus bilenlerin, “rükû” haricinde başlarını öne eğmeyenlerin destanı olduğu vurgulanır.

Yazar kitabında en yüksek rütbeli askerden en düşük rütbeli askere kadar savaşın her neferini anlatarak, okuyucularına onların iman güçlerini, vatan sevgilerini ve şehit olma arzularını aktarır. Yayımlandığı tarihten beri büyük ilgi gören kitap, savaş ve yaşananları olduğu gibi anlatmaktadır.

Gelibolu Günlükleri Jonathan King

Avustralyalı tarihçi Jonathan King, kitabında Çanakkale Savaşı’nda görev almış askerlerin mektuplarını ve günlüklerini derle-

yerek okuyuculara sunmuştur.

Yazar King, Gelibolu çıkarmasıyla başlayarak, savaşın son gününe kadar yaşananları kaleme alıyor. Kitap, hem askerlerin yiyecek ve hastalıklar ile mücadelesini ele almakta hem de onların psikolojilerini incelemektedir. Savaşa başka bir boyut kazandıran anların da yaşandığını ifade eden King, kitabında Türk ve Anzak askerleri arasındaki insani hassasiyete de dikkat çeker.

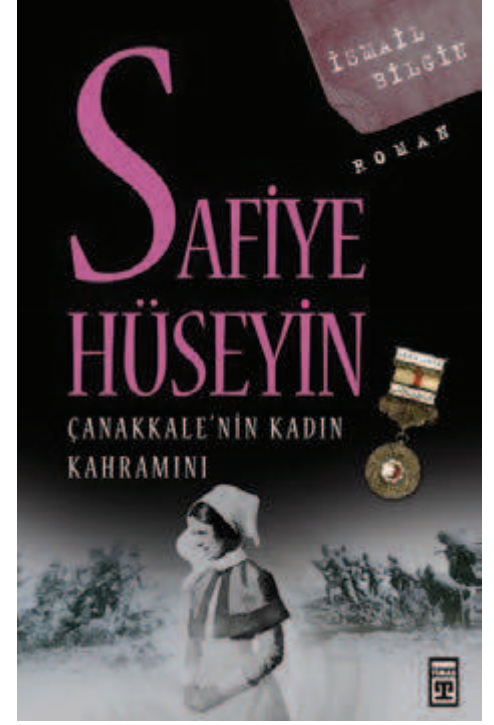
ANZAK ASKERİ: TÜRKLER KÖTÜ İNSANLAR DEĞİL

Gelibolu Günlükleri, 240 gün süren savaşta gün gün yazılmış birçok günlük ve mektuptan derlenen bir kronoloji kitabıdır. Her an ölebileceklerinin farkında olan askerler, günlüklerine ve mektuplarına cephede yaşadıklarını yazarak, dünya savaş tarihine eser bıraktılar.

Anzak askerinin Çanakkale Savaşında yazdığı günlüklerden biri olan: “Er Caddy- 177. Günde şu notu görüyoruz: Türkler öyle kötü insanlar değil. Birkaç gün önce Fransızca yazılmış bir mesaj gönderdiler, sigara karşılığında sığır eti konservesi istiyorlardı. Siperler bazı yerlerde sadece 15 metre uzaklıktaydı, bu yüzden birbirimizle haberleşmemiz çok kolaydı.”

TÜRKLER İLE SIRADIŞI BİR DOSTLUK KURDUK

Kitapta geçen bir başka anı ise rütbeli asker olan Üsteğmen Cozens’in 178. Gün diye tarih düşerek aldığı şu not: “Gün içinde yiyecekleri karşılıklı olarak siperin çıkıntısına koyuyor ve gönderiyorduk. Bu sabahın ilk saatlerinde Türklerle bizim arkadaşlar arasında sıradışı bir dostlukla değiş tokuş yapıldı. Bizim çocuklardan bazıları doğrudan düşman siperlerine gidip konserve, reçel, sigara vb. takas ettiler. Yapılanlar her şeyiyle çok güzeldi ve buradaki savaşın ne kadar gereksiz olduğunu gösteriyordu.”

Safiye Hüseyin İsmail Bilgin

Kitap, Çanakkale’de kahraman askerlerimizin üstün azim ve başarılarını anlatırken onların yanında görev yapan ilk Türk Hemşiremiz Safiye Hüseyin’in savaş alanındaki mücadelesini de aktarmaktadır.

ÇANAKKALE SAVAŞINDA CESUR TÜRK HEMŞİRE

Yazar İsmail Bilgin, kahraman hemşire Safiye Hüseyin için şunları söyler: “Bu memleketin evlâtları, vatan için hiç sakınmadan en onulmaz yaraları alırken, onlara var gücüyle destek olan bir kadın kahramandır.” Safiye Hüseyin, cepheye koşan kahraman askerlere, cephe gerisinde önemli bir destek vermiştir. Bilgin, kadın hemşirenin ölmeyi göze aldığını söyler.

‘RABBİM BİZİ KORUYACAKTIR’

Kitapta Safiye Hüseyin şöyle demektedir: “Besim Ömer Paşam, yiğitlerimizin yarasını sarmak gibi bir ulvi görevi yerine getirme sadetini tecrübe etmeme izin veriniz. İyileştirdiğim her yara benim için küçük bir madalya olacaktır. Bu hizmete koşarken hiçbir ödül beklemediğimi açık ve kesin bir dille ifade etmek isterim. Görevimiz efendim... Görevden de hangi şartlar altında olursa olsun kaçmam. Kaçamam. Canlarını sakınmayan bunca yiğidin yarasını sarmak için gitmekten ben neden imtina edeyim? Yolumuzda denizaltılar olsa bile. Ne fark eder? Ne gam ki Besim Ömer Paşam?

Şunu iyi biliniz Paşam, içime doğmaktadır ki Rabbim bizi bu görevimizin aciliyetinden, öneminden dolayı inşallah koruyacak ve esirgeyecektir. Gözetecektir. Oraya sağ salim gideceğiz ve yaralılarımızı alıp İstanbul’a yine sağ salim döneceğiz...”

Çanakkale Cephesinde Bir Müderris

Abdullah Fevzi Efendi

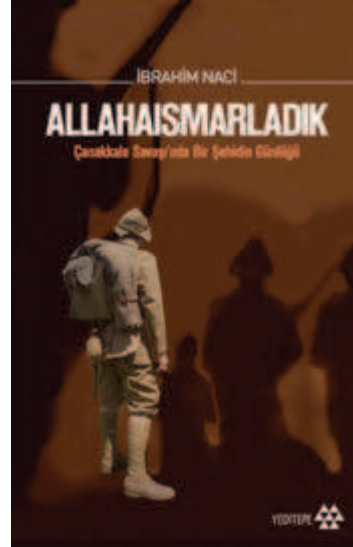
'Çanakkale Cephesinde Bir Müderris' kitabında savaşı bir müderris gözüyle okuyarak farklı bir bakış açısına sahip olacaksınız. Yazar Abdullah Fevzi Efendi, savaş boyunca şahit olduğu anıları günlük şeklinde yazarak dünya savaş tarihi için farklı bir eser bırakıyor.

MÜDERRİS GÖZÜYLE ÇANAKKALE HARBİ

Konya'da müderris olan Fevzi Efendi Bey, Çanakkale savaşına gönüllü katılarak, düşmana karşı savaşıyor. Fevzi Efendi, savaşta askerlerin cepheden cepheye sevkleri sırasında tanık olduğu her olayı kaleme aktarıyor. Yazar, savaş ortamında hayatında ilk kez gördüğü yerlere dair yaptığı çıkarımlarla kendisinin çok boyutlu düşünme gücünü ortaya koyuyor. Bir müderris olarak, yazdığı her anı sebep-sonuç ilişkisinde anlatmaktadır. Kahraman askerlerimizin, Çanakkale mücadelesini bu kitapta asker gözüyle değil, müderris gözüyle okuyacaksınız.

Allahaısmarladık İbrahim Naci

Kitap, Çanakkale'de 21 yaşında şehit olan İbrahim Naci'nin tuttuğu günlüklerden oluşmaktadır. Şehit Naci, günlüğüne şu notu düşer; "Defterime acı hatıralarımı yazıyorum.

Fakat bu satırları ailem okuyabilecek mi?"

MİLYONLARCA TOP VE TÜFEK PATLIYOR

Çanakkale kahramanı İbrahim Naci, savaşta günlük tutmaya başladığı 29. günde şehit oluyor. Şehidin günlüğündeki son satır şöyledir; "Muharebeye girdik. Milyonlarla top ve tüfek patlıyor... Şimdi birinci onbaşıml yaralandı. Allah'a ısmarladık..."

DEFTERİN BANA EMANET

Şehit askerin günlüğünde dört sayfa yazı yazan Yüzbaşı Bedri Bey: "Zavallı Naci! Evladım gibi sevdiğim yavrum. Defterine emanet ettiğin gizli duygularını bir peder, bir ağabey yakınlığı

ile okudum. Bundan dolayı bana darılmaz ve hatalı bulmazsın değil mi?" diyor ve sonra deftere savaşla ve askerlerle ilgili düşüncelerini yazıyor. Yüzbaşı Bedri Bey son cümlesini tamamlayamadan şehit oluyor. Cümle virgül ile yarıda kalıyor. Günlük, defterin başındaki adrese yollanarak, İbrahim Naci'nin ailesine ulaştırılıyor.

ÇANAKKALE ZAFERİ HAKKINDA AZ BİLİLEN GERÇEKLER

- Reşit Paşa Vapurunda Çanakkale Savaşı'na katılan ilk Türk hemşiresinin adı Safiye Hüseyin'dir.

- Savaşı kazanacaklarından emin olan İngilizlerin, İstanbul'da kullanmak için bastırdığı paralar, Çanakkale'yi geçememiştir.

- Çanakkale zaferi ile Avustralyalıların ulus bilinçlerini oluşturmada etkili olduğumuz, tarih kaynakları tarafından belirtilir. Her yıl 10 binden fazla Yeni Zelandalı ve Avustralyalı 'Anzakları Gününe' katılmak için Gelibolu'ya gelmektedir.

- Çanakkale savaşına öğrencilerin yolanması yüzünden Tıbbiye bölümü 1 yıl eğitime ara vermiştir.

- Necmettin Halil Onan'a ait olan "Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın bu toprak, bir devrin battığı yerdir" şiiri aslında Kurtuluş Savaşı için yazılmıştır.

- Müstecip Onbaşı, Çanakkale'de boğazı geçerken su üzerinde kulesi görülen Fransız denizaltısını Turquoise'ı 3 top atışı ile vurmuştur.

Beş Bin Yıllık Geçmiş!

Troia Antik Kenti'nin UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine dâhil edilmesinin 20. yılı nedeniyle 2018 yılı "Troia Yılı" olarak ilan edildi. Binlerce insan, Anadolu'nun en kadim değeri Troia için Çanakkale'de buluşacak.

Dünya edebiyatının en önde gelen eserleri arasında gösterilen Homeros'un 'İlyada Destanı' ile kültür mirasları arasına giren Troia Destanı; milletlerin ilham kaynağı olmuştur. Dünyanın en antik kentlerinden biri olan Troia, Anadolu, Ege ve Balkan kültürünün birleştiği benzersiz bir tarih noktasıdır. Troia'da en erken yerleşim katı M.Ö. 3000-2500 ile Tunç Çağı'na tarihlenmektedir.

Dünyanın en önemli çağdaş arkeoloji müzesi örneklerinden biri olacak olan 'Troia Müzesi' bu yıl ziyaretçilerine kapılarını açarak; 5 bin yıllık efsane ve mitlerine ev sahip-

liği yapacaktır. Çanakkale'de müze açılışı dışında; kültür-sanat, bilim ve spor alanlarında kapsamlı etkinlikler düzenlenecektir.

Troia Müzesi ve çevresindeki 6 köyün alt yapı çalışmaları yenilendi. Bu köylerin çevre düzenlemeleri ve farklı turistik güzergâh çalışmaları devam etmektedir. Çanakkale Savaşları'ndan Orhaneli Tabyası, Kumkale, Osmanlı Dönemi'nden Cezayirli Hasan Paşa Köşkü, Osmanlı Şehitliği gibi miraslarımızın ziyarete açılma projeleri başta olmak üzere alt ve üst yapı projelerinin kazandırılması çalışmaları da tüm hızıyla sürmektedir.

RÖPORTAJ

Ezgi Aşık

Mehmed Kısakürek

“Bizim Görevimiz Muhafızlıktır!”

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in oğlu Mehmed Kısakürek; Büyük Doğu Yayınlarını, NFK Derneği'ni ve hayata geçirmeye çalıştığı projeleri Kitabın Ortası Dergisine anlattı.

FOTOĞRAFLAR Resul Bandırma

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in oğlu Mehmed Kısakürek; Büyük Doğu Yayınlarını, NFK Derneğini ve hayata geçirmeye çalıştığı projeleri Kitabın Ortası dergisine anlattı. 'Kültür Evi' projesinin bir türlü hayata geçirilmediğinin altını çizen Kısakürek, "Sabır taşı misali çatlamak üzereyiz." dedi.

Mehmed Kısakürek, sosyal medyada Üstad Necip Fazıl Kısakürek adına açılan sahte hesaplar için yaptırım çalışmalarının olduğunu vurgulayarak, gençlerin sahte hesapları takip etmemeleri gerektiğinin altını çizdi. Kısakürek, NFK adına açılan sahte hesapların kültür katliamı yaptığını söyledi.

Büyük Doğu Yayınları nasıl ortaya çıktı, hikâyesini kısaca sizden dinleyebilir miyiz?

1973'de babamla birlikte Sultanahmet taraflarına gidip, ancak çay yapmaya yetecek tel dolaplı bir mutfağı olan küçük bir oda tuttuk. O küçücük odada onunla baş başa geçirdiğim günler hafızamda taptazedir. Yıl 1973, üstadın vefat etmesinden 10 yıl önce yayınevi kuruluyor. Bu önemli bir noktadır. Çünkü yayınevi bana veraset yoluyla geçmiş değil, onun emriyle benim adıma kurulmuştur. Bu suretle bütün eserlerini Büyük Doğu'ya bağlarken beni de Büyük Doğu'ya bağlamış oldu. Kısaca Büyük Doğu Yayınlarının hikâyesi böyledir.

KARŞIMIZDA BİR DEHA VAR

Necip Fazıl Kısakürek çok seviliyor ve okunuyor. Fakat, sizce anlaşılıyor mu?

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in anlaşılmasının, büyük ölçüde sıkıntılı olması idrak kanallarımızın tıkalı olmasındadır. Bir 'deha' ile karşı karşıya olduğumuzu da ayrıca unutmamalıyız. Bilmem, kısa da olsa cevap teşkil etti mi?

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in en çok hangi eserleri okuyucu ile buluşuyor?

Tabii ki en başta "Çile" okunuyor. Daha sonra eserlerin lokomotifini; Çöle İnlen Nur, O ve Ben, İdeolocya Örgüsü takip ediyor. Külliyyat ise bu eserler sırasıyla gidiyor.

ZARARLI KİTAPLARI OKUMAKTANSA HİÇ OKUMAMAYI TERCİH EDERİM

Bir yayıncı olarak Türkiye’de okuma oranını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İstatistiklere ve böyle oranlamalara itibar eden biri değilim. Keyfiyetten ve nitelikten yanayım. Genelde bu oran hakikaten çok düşüktür. Ama ben, zararlı kitapları okumaktansa, hiç kitap okumayı tercih ederim.

YAŞASAYDI HER ŞEY FARKLI OLURDU!

Üstad Necip Fazıl Kısakürek bugün yaşasaydı, gençlik hakkında neler söylerdi?

Böyle bir hengâmede şevk kırıcı olmak istemiyorum. Fakat şu kadarını söyleyeyim: Eğer Üstad şu an yaşıyor olsaydı; yalnız gençlerin şu dağınık hali değil, hiç bir şey bugünkü gibi olmazdı.

BÜTÜN HIRSIZLIKLARA KARŞI ÇALIŞIYORUZ

Aile olarak Necip Fazıl Kısakürek adına açılan sosyal medya hesapları ile ilgili bir yaptırım çalışmanız var mı?

Yalnız sosyal medya hesaplarıyla değil, bütün tahrifler ve hırsızlıklarla ilgili çalışmamız var. Avukatlarımız bu konularda çalışıyor. Fakat bu konulardaki çalışmalarımızı sert bulanlar da var. Onlara tavsiyem bu tutumu bırakıp bizlere yardımcı olmalarıdır.

BUNLARA TAVİZ VERMEMEK GEREKİYOR!

Sosyal medyada Necip Fazıl Kısakürek’in sözü diye paylaşılan birçok sözün kendisine ait olmadığı biliyoruz. Sizlerin de bu alanda çalışmalarınız var. Peki, bizim üzerimize düşen görev nedir? Nasıl kontrol sağlayabiliriz?

Bir şeyin hakikisi dururken sahtesinin daha fazla itibar gördüğü bir devirde yaşıyoruz. Üstad’ın vasiyeti, bizim de “muhafızlık” görevimiz ortadadır. Demek ki vasıf bulmakta zorlandığımız ahlaksızlara daha da sert davranmak borcundayız. Gençlere düşen görev ise bunlara hiç alaka göstermemek ve beslenme yollarını kesmekten ibarettir. Çaresi bu derece basit ama sonuçları felakettir. Bunlar bir kültür katliamıdır.

HAYATA GEÇEMEYEN PROJE: KÜLTÜR EVİ

Büyük Doğu Yayınları olarak yakın zamanda hedefiniz nedir?

Necip Fazıl Kısakürek Kültür ve Araştırma Vakfı bünyesindeki, “Kültür Evi”

projemiz var. Fakat bu konuda bir süre daha susmayı tercih ediyorum. Çünkü sakin konuşamam. Feryat edebilirim. Sabır taşı misali çatlamak üzereyiz.

BİR HATIRA DENİZİNDE YAŞIYORUM

Babanız Necip Fazıl Kısakürek ile unutamadığınız bir anıyı bizimle paylaşır mısınız?

Bir hatıra denizinde yaşıyorum. Neresinden bir bardak su alıp size ikram edeyim? Müşkölümü anlıyorsunuz değil mi? Geniş bir zamanda inşallah...

Necip Fazıl Kısakürek’in Sözleri

“Bu kâinat ve dünya bizimdir ve anah-

tarları cebimizde kaybedilmiştir. Yeter ki onu astar içinden çıkarmayı bilelim!”

“Kalplerinizi değiştirin! Size hakikat gibi gelen şeylerin hemen değiştiğini görürsünüz.”

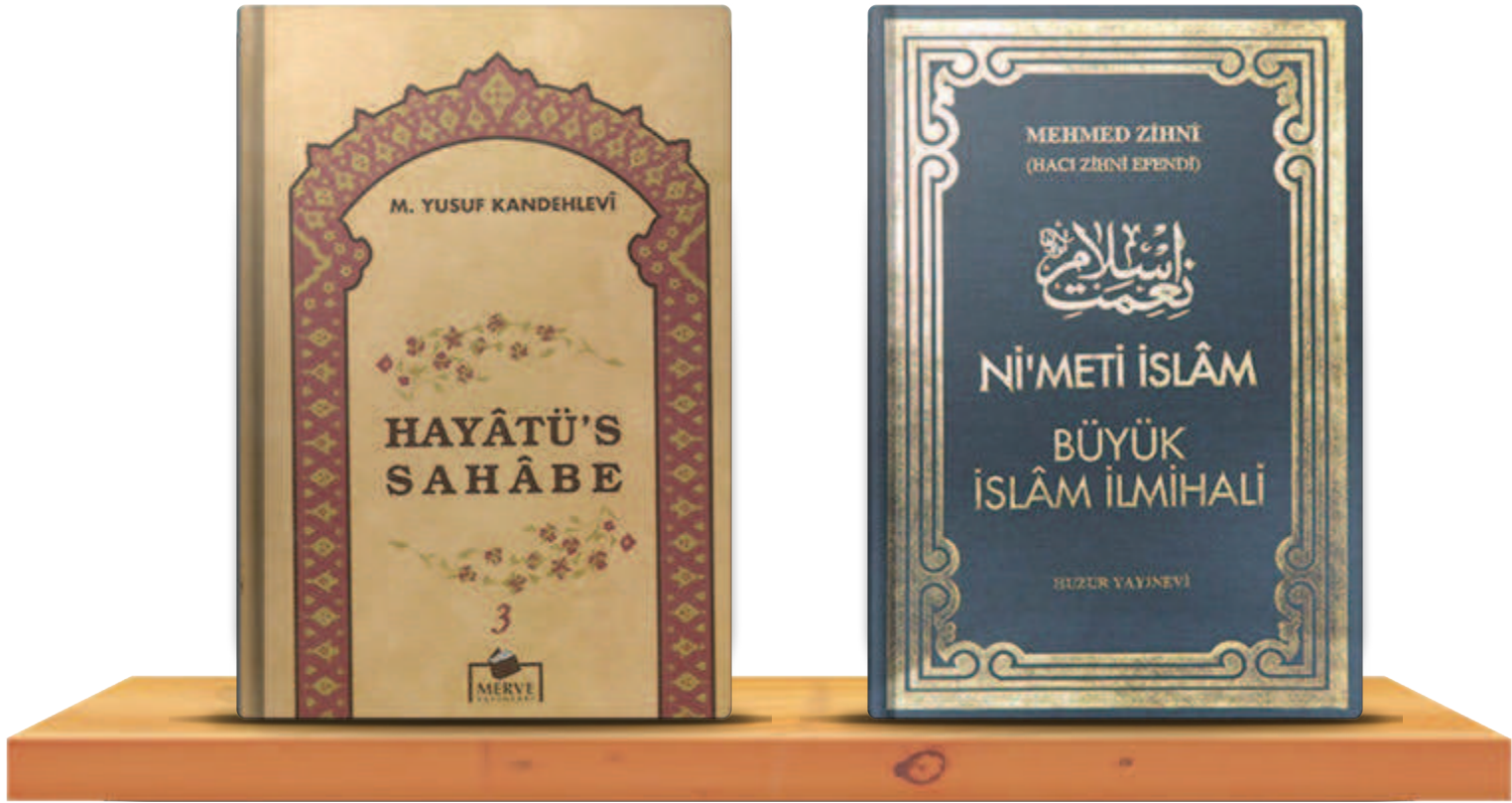
“Eserlerim mevzuunda vasiyetim kısaca şu: İlk yazılarımdan birkaçı asla benim değil; sonrakiler de en dakik şeriat mihengine vurulduktan, yani nasip olursa tarafımdan bütünleştirildikten sonra benim...”

“Bir dilde uzun, dolgun ve çok heceli kelimeler, tefekkürîyet ve medeniyet işaretidir.”

“Tarafsız! Bu kelimedden iğreniyorum. İnsan, taraf demek... Tarafsız fikir, cisimsiz gölge gibi bir şey!”

Kadir Mısıroğlu'ndan Gençlere Kitap Önerileri

Tarihçi-yazar Kadir Mısıroğlu, 'İslâmcı Gençliğin El Kitabı' eserinde, gençler için mutlaka okunması gereken yüz kitabı derlemektir. İşte o kitap sıralamasından sizler için seçtiklerimiz.

1954 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okuyan Kadir Mısıroğlu, öğrenciyken tarihe yönelerek, Türkiye'nin yakın siyasi tarihi hakkında araştırmalar yaptı. 1964 yılında ilk kitabı olan 'Lozan Zafer mi Hezimet mi?'yi yayımlandı. Aynı sene içerisinde Sebil Yayınları'nı kurdu.

Başlıca eserleri: Lozan Zafer mi Hezimet mi?, Macar İhtilali, Osmanlı Tarihi, Kurtuluş Savaşı'ndaki Sarıklı Mücahidler, Tarihten Günümüze Ermeni Meselesi ve Zulümler, Bir Mazlum Padişah: Sultan Abdulaziz, Bir Mazlum Padişah: Sultan II. Abdulhamid, Bir Mazlum Padişah: Sultan Vahideddin

Başlıca fikir eserleri: İslâmcı Gençliğin El Kitabı, Üstad Necip Fazıl'a Dair, Doğru Türkçe Rehberi Yahud Bin Uydur-

ma Kelimeyi Boykot, Filistin Dramı'nın Düşündürdükleri, İslâm Dünya Görüşü, Geçmişi ve Geleceğiyle Hilafet, Gurbet İçinde Gurbet.

Romanları: Kanlı Düğün, Zağanos Paşa, Makbul ve Maktul İbrahim Paşa, Barbaros Hayreddin Paşa, Malkoçoğlu Kardeşler.

KADİR MISIROĞLU'NUN LİSTESİNDEN:

Hayâtü's-Sahâbe

M. Yusuf Kandehevî

Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a) ashabının hayatı ve tarih içinde yaşadığı olayları anlatan Hayâtü's-Sahâbe, din sevgisi için güçlü kaynaklardan biri olma özelliğini taşımaktadır. Eserde, sahabenin hikâyeleri ve ya-

şayışları derinlemesine anlatılmaktadır. Eser okurları, Allah yoluna davet etmektedir.

Nimet-i İslâm Büyük İslâm İlmihalî Hacı Zihni Efendi

Nimet-i İslâm Büyük İslâm İlmihalî, Müslüman âlimlerinden Hacı Zihni Efendi'nin en değerli eserlerinden biridir. Müellifin gerek üslubundaki ifade kudreti, gerek vukuf derinliği ve gerekse malûmat zenginliği bakımından eşsiz bulunan eserinin bu üstün özelliklerini mümkün olduğu kadar bozmadan bugünkü nesillere aktarabilmek için büyük emek ve gayretlerle sadeleştirilmiş tam metnidir. Eser, sünnet ehlinin itikatta ve amelde en doğru esaslarını ihtiva eden en muteber kitabıdır.

Hacı Murat Tolstoy

Hacı Murat romanında Tolstoy, Rus-Kafkas savaşlarını mercek altına alıyor. Kitap savaş ortamında yaşanan şiddeti işleyerek, savaşın gereksiz bir şey olduğunu anlatıyor. Kitabın başkahramanı Hacı Murat'tır. Hikâyenin geçtiği yerler olan Tiflis ve Grozni, şimdiki Gürcü ve Çeçen şehirleridir. Tolstoy, savaşa objektif bir gözle bakarak; her iki tarafın da çok kayıplar verdiğini aktarmaktadır. Kitap, savaş ortamını askerlerin psikolojileri üzerinden inceler.

EN SONUNDA BUNA KARAR VERİR

Romanın başkahramanı Çeçen Hacı Murat, yıllarca Ruslara karşı savaşmış daha sonra Ruslara sığınmıştır. Şamil, Hacı Murat'ın ihanet ettiğini duyunca onun ailesini alıkoyar. Bu durum üzerine Hacı Murat, ailesinin kurtulması için Ruslardan yardım ister. Eğer kurtarmazlarsa onlara yardım etmeyeceğini söylemektedir. Şamil ise eğer Hacı Murat bahar ayına kadar geri dönmezse ailesini öldüreceğini ilan etmiştir. Hacı Murat ailesini kurtarmak için Ruslardan kaçmayı, hatta gerekirse ailesi için ölmeyi göze almıştır. Başından beri müritlerinin istediğini yapar ve kaçmaya karar verir.

Deccal Tabakta Kemal Özer

'Deccal Tabakta' kitabında Kemal Özer, gıdalar üzerinde oynanan kirli oyunları mercek altına alıyor. Yazar tüketim toplumunda, Allah'ın yarattığı nimetlerin nasıl kirlendiğini anlatmaktadır.

Allah'ın nimetlerinin kirlendiğinin altını çizen yazar, okuyucularına gıda kirliliğinde büyük tröstlerin rolü olduğunu söyleyerek; Rockefeller, Rothschild, Monsanto, Cargill, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, CFR, Bush ya da Obama arasın-

da organik bağ olduğuna dikkat çekerek; genetiğiyle oynanmış gıdaların sağlığımız için tehlike saçtığını belirtiyor.

Doğru Türkçe Rehberi Yahud Bin Uydurma Ve Batı Menşe'li Kelimeyi Boykot

Kadir Mısıroğlu

Kadir Mısıroğlu, kitabında Türkçe'nin planlı bir şekilde tahrip edildiğini anlatarak çarpıcı bir tespitte bulunur. Bir İngiliz gencin Shakespeare'i orijinal nüshasından okuyabildiğine dikkat çeken Mısıroğlu, bizler neden Bâkî, Şeyh Galip gibi kendi değerimize ait olan yazarları kendi dilimizde okuyamıyoruz? Yahya Kemal, Mehmet Akif Ersoy gibi büyük isimlerin eserlerini okurken neden anlamakta güçlük çekiyoruz? soruları çerçevesinde önemli değerlendirmeler yapmaktadır.

"İslâm yazısının ilgası ve güzel Türkçemizdeki tahribat, büyük ve azametli devletimizin mübarek ecdad kanları ile yoğrulmuş yirmi milyon kilometrekareden ziyade olan vatan topraklarını kaybetmemizden daha büyük bir felakettir!"

YENİ KELİME VE ANLAMLARI

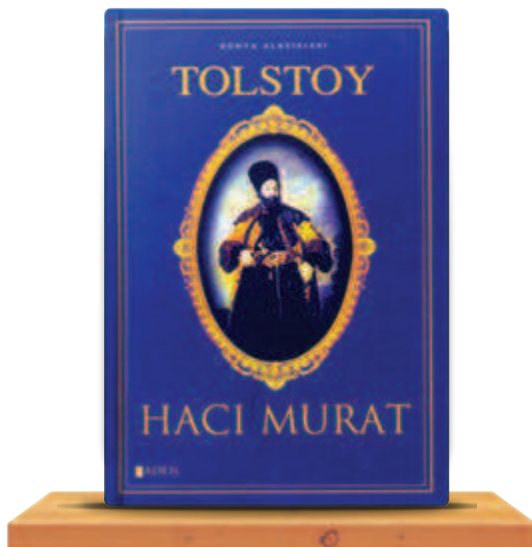
Yazar kitapta lisanımızın kasıtlı şekilde tahrip edildiğini vurgular. Lisanımıza yeni giren kelimelerin, dinimizin dili olan Arapça kelimelere zarar verdiğini söyler. Kadir Mısıroğlu, anlamları değişen kelimeleri şöyle sıralar: Dipdiri binlerce kelimeye mukabil yeni icat edilen kelimeler zorla dile sokulmaya çalışılmış ve maalesef bu da başarılı. "Hayat" yerine "yaşam", "mana" yerine "anlam", "maksat" yerine "amaç", "hâkim" yerine "yargıç", "delil" yerine "kanıt", "cevap" yerine "yanıt", "hususî" yerine "özel" gibi kelimeler ve daha binlercesi hep bu sırada icat edilip, eskilerinin yerine ikame edilmeye çalışılmıştır.

LİSTEDEKİ DİĞER KİTAPLAR

Yazar Kadir Mısıroğlu'nun listesindeki kitaplardan diğer bir kısmı şöyledir:

- Hak Dini, Kur'an Dili
- Elmalılı Hamdi Yazır
- Riyazüssâlihîn (Hadis)
- Risâle-i Nûr Külliyyatı
- Said Nursî
- Muvazzah İlm-i Kelâm
- Ömer Nasuhi Bilmen
- Asr-ı Saâdet
- Mevlânâ Şiblî
- İslâm Fitrî Tabîî Umumi Bir Dindir
- A. Hamdi Akseki
- İhyâu Ulûmi'd-din
- İmam Gazali
- Hakikat Nurları
- İ. Fennî Ertuğrul
- İzhârü'l-Hak
- Rahmetullahi Hindi
- Dinde Reformistler
- Ali Eren
- Türkiye'de Ruhçu ve Maddecî Görüşün Mücadelesi
- S. Hayri Bolay
- Tanınmayan Büyük Çağ
- Fuad Sezgin
- Mektubat-ı Rabbani
- İmam Rabbani
- Maturidiyye Akaidi
- Nureddin es-Sabûnî
- Şifâ-i Şerif
- Kadı İyaz

Bir Devrin Hafızası

Rasim Cinisli

Rasim Cinisli (solda) ve hemen yanında Mehmet Akif Ersoy'un oğlu Mehmet Emin Ersoy.

Yazar Rasim Cinisli, 'Bir Devrin Hafızası' adlı eserinde kendi yaşadıklarından hatırladıklarını kayda geçirerek siyasi tarihimize ışık tutmuştur. Darbelerin yol açtığı toplumsal aşınmaya, yozlaşmaya oldukça zihin yormuş bir fikir adamı olan Cinisli; **“Uğruna yıllarımı verdiğim, umutlarla büyütüp hüsrانlarla kaybettığım, anmak istemediğim, yaktığım hatıralar vardı... Küllerinin altında saklanan, zaman zaman kor ateş gibi damarlarımda dolaşan hatıralar.”** diyerek kendi yaşadıklarını ve hatırladıklarını kaleme döktü.

SİYASİ HAYATINDA HER ZAMAN AKTİF ROLLER ÜSTLENMİŞTİR

Hatıra kitapları, milletlerin hafızası niteliğindedir. Tanıklar yaşadıklarını aktarmazsa tarih meçhule gömülür. Yakın tarihin üstündeki belirsizlik içinde büyüyen Rasim Cinisli, gelecek kuşaklar için hatırlarını kaleme dökerek, kitabına "Bir Devrin Hafızası" adını verdi. Cinisli'nin en önemli özellikleri milliyetçi ve muhafazakâr olmasıydı. Siyasi hayatında her zaman aktif ve önemli roller üstlenmiş; hafızalarda etkili, dürüst ve mücadeleci bir izlenim bırakmıştır.

ADALET ARAYIŞI

Yazar Cinisli, hatıralarını çocukluktan başlayarak ailesi ve babasının çevresini anlatıyor. Kitabında dedesini anlatarak; "Annemin babası, dedem Kırkbaşzade Fevzi Bey, 1914-1918 Rus işgali ve bilhassa Ermeni mezalimi karşısında Erzurum'da milis kuvveti kurarak sivil direnişin öncüsü olmuştur, halkı büyük ölçüde korumayı başarmıştır." der.

Vali Zühtü'nün entrikalar ile halkı sindirmeye çalıştığını belirten Cinisli; devlet kılıcını halkın başucunda tutarak şehrin ileri gelenlerini susturmak, korkutmak istediklerini ifade ederek, "Susmayacak olanları da bertaraf etmek için Jandarma Merkez Komutanı Tatar Hasan Paşa ile işbirliği yaparak bir dizi insanı idam ettiler." der.

"Şapka isyanı" adı altında şehirde bu zulüm devam ederken Rasim Cinisli'nin

dedesi Kırkbaşzade Fevzi Bey'i köyünden jandarma gücüyle alarak Erzurum Vilayet binasına götürürler. Vali Zühtü ve Tatar Hasan Paşa'nın emriyle, hükümet binasının koridorlarında bir jandarma subayı tarafından arkadan vurularak şehit edilir. Cinisli, dedesinin şehit edilmesinden sonra adalet arayışına girer. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazanır.

DARBECİ KESİMİN İKTİDAR ARZUSU

"Bir Devrin Hafızası" kitabı önemli tarihi anları kayıt altına almıştır. 1973 Cumhurbaşkanlığı seçimleri başlığında Cinisli: "1973 seçimlerinde kriz çok önceden başladı. Olayın önemi bakımından o günkü ortamı tekrar özetlemek gerekirse: Genelkurmay Başkanı Orgeneral Faruk Güler askeri görevinin başındayken Anayasa Mahkemesi, Yargıtay gibi kurumlara teftiş edercesine ziyaretlerde bulundu. Cumhurbaşkanı olmak için her şeyi göze alan Faruk Güler ve 9 Mart darbe ekibi, hız kesmeden kamuoyunun ve TBMM'yi baskı altına almaya çalışıyordu." diyerek tarihe not düşüyor.

OSMANLI HANEDANININ SÜRGÜN DÖNEMİ

Kitap, Osmanlı Hanedanının sürgün dönemini de ele alıyor. 3 Mart 1924 tarihli 431 sayılı kanunla "Hilafetin lağvına" ve "Osmanlı Hanedanı'nın Türkiye Cumhuriyeti Memaliki haricine çıkarılmasına" karar verildi. Akşamüzeri kabul edilen kanun üzerine hemen o gece Abdülmecid Efendi ve ailesi sürgün edildi. Daha sonra bütün Osmanlı Hanedanları sürgün edildi. Bir kısmı Avrupa'ya, bir kısmı da Ortadoğu'ya göç etti.

Kitapta Osmanlı Hanedanının sürgün için söylediği sözlere de yer verilmiştir. Sultan Abdülhamid'in torunu Osman Nami Osmanoglu şöyle der: "**Gurbeti ve vatansızlığı anlayamazsınız. Hepimizin evinde Türk toprağı vardı. Yıllarca başucumda Çamlıca toprağıyla yat-tım. Çocuklarım Türkiye'de büyüsün, Türkiye'de evlensin, Türkiye'de yaşasın istedim. Her işi denedim. Hamallık yaptım, yağlıboya sattım.**" Sultan Reşat'ın torunu Emine Mukbile Osmanoglu sürgün için: "Söğüt'ten elde kılıçla çıkıp, Viyana'ya kadar gidenlerin torunlarıydık. Türkiye'nin fenalığını nasıl düşünürdük? Ama memlekete 600 sene hizmet ettikten sonra, bir gecede kovulduk. Dış değiştirirken kovuldum, saçlarıma ak düş-tüğünde dönebildim." der.

www.dunyabulteni.net

Dünyanın Haberi Anında Sizlerle!

Genelde İslam dünyasının özelde ise unutulmuş Müslüman coğrafyaların sesi olmaya çalışan Türkiye'nin üç dilde yayın yapan ilk internet haber portalı.

Dünya Bülteni haber sitesinde Dünyada ve Türkiye'de olup biten olayları okuyup öğrenebilirsiniz.

Dünya Bülteni haber sitesi özgün haber analiz ve röportajlarıyla, siyaset sahnesinde yaşanan ve görünen olaylara farklı pencerelerden bakmanızı sağlar.

Dünya Bülteni'nde tüm yeryüzüne dağılmış olan Müslümanların hayatlarından, tarih ve kültürlerinden, haberdar olursunuz.

10 yıldır haber kalitesi ve nezih üslubu ile büyük bir okuyucu kitlesi olan Dünya Bülteni, Bilimevi Basın Yayın AŞ. çatısı altında hizmet vermektedir.

/dunyabulteni
 /dunyabulteni

RÖPORTAJ

Kübra Sönmezışık

“Bilinçsiz Medya Dili Şiddeti Meşrulaştırıyor”

Sönmezışık;
“Kadın
dergisi, tüm
bu ilkelerden
hareketle her
sayıda bir
konuyu bir
taraf olarak
değil, farklı
boyutlarıyla
okuyucuya
sunuyor. Kendi
alanında uzman
ve kalemi güçlü
kadınların yanı
sıra dinamik
genç yazarlara
da yer açıyoruz.”
diyor.

Üç aylık fikir dergisi ‘Kadın’ın Genel Yayın Yönetmeni Kübra Sönmezışık ile ‘Güçlü Kadın’ konusunu masaya yatırarak, algılarımızdaki ‘güçlü’ kadını sorguladık.

Sönmezışık, tarihin güçlü kadını bize korkutucu bir varlık olarak gösterdiğini belirterek; “Tarihten günümüze yön vermiş çok önemli kadın karakterlerimizin olduğunu gördüm. Kadınları doğru değerlendiren, cinsiyetçi dilden azade, akıl ve vicdan muhakemeli bir dile ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Özellikle genç zihinlere güçlü kadının ‘korkulacak’ değil, ‘ilham veren’ olduğunu anlatmak için bir

fırsat olduğunu düşünüyorum” dedi.

Kadın dergisinin yöneticiliğini üstleniyorsunuz. Kadın üzerine yayıncılık yapmanın handikaplarını yaşıyor musunuz?

Kadına dair yapılan her şey karmaşık ve tüketilmişlik hissi uyandırıyor bende. Yayıncılıkta buna dâhil. Güzellik, moda, astroloji ve alışveriş gibi kalıplaşmış kadın konuları dışında bir şey yapmak istiyorsanız zor. İşte bu yüzden gerekli! İçinde kadın bedeninin kullanılmadığı, ajite edilmediği, onu sadece maddeden ibaretmiş gibi gösteren kalıpları reddeden bir fikir yayıncılığı yapmanın elbette zorluklarını yaşıyoruz.

Kadın konusu iddia taşır. Sizin iddianız nedir?

Her yaştan ve çevreden kadının toplumsal meselelerini, itikadi, psikolojik, sosyolojik, ekonomik ve hukuksal düzeyde ele alıyoruz. Tüm cinsiyet ve kimliklerin ötesinde insanı merkeze almayı kendimize düstur ediniyoruz. Kadının hayattaki konumuna dair eleştiri ve öneri getirip bir tartışma platformu oluşturuyoruz. Ötekileştirmeden, dünya üzerindeki “kadın halleri”ni belli bir ideolojiye hapsetmeden, her başlığın yanına kadın kelimesi getiriyoruz. Bu vesile ile düşünce zemini oluşturarak yaşadığımız coğrafyayı, hasıraltı edilmiş konuları sorgulayıp çözüm arıyoruz. **Benim için önemli konulardan biri de genç kadınlara yol gösterme sorumluluğunu taşıyor olmak. Onların kendilerini ifade etmeleri için yeni bir zemin olmak istiyoruz.** Kadın dergisi, tüm bu ilkelere hareketle her sayıda bir konuyu bir taraf olarak değil, farklı boyutlarıyla okuyucuya sunuyor. Kendi alanında uzman ve kalemli güçlü kadınların yanı sıra dinamik genç yazarlara da yer açıyoruz. Dosya konularının dışında toplumdaki başarılı kadın portrelerinin yanı sıra, sinema, edebiyat ve sanat gibi kültür sanat konularına yer veriyoruz. Kadın konusunu ontolojik olarak inceliyoruz.

Peki, ‘kadına’ ne kadar ulaşabiliyorsunuz?

Dergi kadınlara ulaşıyor, beğeniliyor da... Fakat erkeklerin daha ilgili olduklarını görüyorum. Daha dikkatli ve meraklılar. Özellikle sosyal medya ve dijital yayıncılığın artmasıyla insanlar sadece “bakıyorlar” yani okunacak şeylere de bakıyorlar. Yazının fotoğrafına ve başlığına bakıp o yazının

mesajına karar veriyorlar. Fikir dergisi olduğumuz için okur-yazar kadınlara hitap etmemizin de bunda katkısı büyük. Okuyan kadın az. İyi yazan kadın daha da az.

Erkekler daha mı çok okuyor yani?

Elimde bu konuya dair istatistiksel veri yok. Fakat erkeklerin daha dikkatli ve meraklı olduğunu düşünüyorum. Kadın dergisini okuyan erkeklerle konuştuğumda görüyorum bunu. Onlar metni satır satır okuyup geri bildirim yapıyorlar ve konu üzerine tartışacak kadar ilgililer.

Kadın dergisi son sayısında ‘Güç’ konusunu irdeliyor. Kadın ve Güç aslında çok fazla tartışılan bir konu. Bu konuyu neden seçtiniz?

O kadar çok mağdur kadın hikâyesi izliyor ve okuyoruz ki... Reklamlar bize kadını meta hâline getirip sunarken, medya ise “mağdur” kadın imajını zihinlerimize yerleştiriyor. Yine aynı medya bize güçlü kadını, kendi istediği biçimde ve şekilde ambalajlayıp sunuyor. Güçlü kadın dendiğinde aklımıza; ekonomik özgürlüğü olan, eğitilmiş, ayakları üzerinde duran, duygularını olabildiğince belli etmeyen gibi tanımlar geliyor. Tarihteki güçlü kadınlara baktığımızda ortak noktalarının “zalimlik” olduğunu görüyoruz. Tarih güçlü kadını bize “korkutucu bir varlık” olarak gösteriyor. Bu durum “Bir kadın güçlüyse merhametsiz olmak zorunda mı?” sorusunu da beraberinde getiriyor. Elbette değil. Bende tüm bu sorulardan hareketle zihinlerimize yerleştirilmiş “güçlü kadın” algısını tartışmaya açmak istedim. Tarihten günümüze yön vermiş çok önemli kadın karakterlerimizin olduğunu gördüm. Kadınları doğru değerlendiren, cinsiyetçi dilden azade, akıl ve vicdan muhakemeli bir dile ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum.

Özellikle genç zihinlere güçlü kadının “korkulacak” değil, “ilham veren” olduğunu anlatmak için bir fırsat olduğunu düşünüyorum.

Size göre güçlü kadın kimdir?

Bu dünyaya neden gönderildiğini bilen, kendi vazifesinin farkında olan kadın, güçlüdür bana göre. Eğer kadın kendisine Allah tarafında nelerin bahsedildiğini bilirse ne modern dünyanın dayatmasına boyun eğer ne de çarpık geleneksel yapıya razı gelir. Bunların farkında olup hayatında tatbik eden kadın güçlüdür.

MEDYADA ANNE OLMAK ZOR

13 yıldır yazılı ve görsel medyanın içinde yer alıyorsunuz. Medyada kadın çalışan olmanın zorluğunu yaşıyor musunuz?

Yeni Şafak gazetesine 17 yaşında grafiker olarak girmiştim. O zaman medyanın nasıl olduğunu bilmiyordum. 20 yaşında da aktif kültür-sanat gazeteciliğine başladım. Gazetecilik yaptığımda yıl 2006’ydi. Ve o yıllarda “başörtülü” gazeteci olmak zordu. Çünkü o tarihlerde medyada görünür olarak çalışan çok az başörtülü gazeteci vardı. Kendimizi anlatmaya çalışıyorduk. O zamanlar yaptığımız gazeteciliğin amacı birbirinden farklı görüş ve yaşayıştaki insanları bir araya getirip empati kurmaktı. Bu bir süreliğine mümkün oldu. Ama önce Gezi olayları, sonra 17-25 Aralık ve özellikle 15 Temmuz’dan sonra toplumda kutuplar daha da keskinleşti. Bu da kültür sanat gazeteciliğini zorlaştırdı. Bu anlattıklarım sadece kadınları değil, gazetecileri kapsayan sorunlar. Kadın özelinde ise medyanın çalışma kuralları bir kadına göre değil.

Kadına karşı şiddette mağduru hedef almadan, bunun aslında insana yapılan bir hak ihlali olduğunu topluma anlatmamız gerekiyor.

Mesela?

Çalışma saatleri çok uzun. Ani seyahatleriniz oluyor. Ayrıca kolay kolay herkesin girip çıkamayacağı bölgelere gidiyorsunuz. İki yıl haber merkezinde çalıştım. Kilis'te sınır bölgesine gittim. Bu yerlerde kadın gazeteci sayısı da çok azdır. Yaptığınız meslek bir süre sonra sizin tavırlarınıza ve giyiminize yansıyor. Romantik elbiseler ayakkabılar giyerken bir baktım daha hantal ve dayanıklı kıyafetler giymeye başlamışım. Medya da "kadın" kalmak zor.

BU ALANDA POZİTİF AYRIMCILIK YAPILMALI

Sizce bir kadınla bir erkek medyada eşit şartlarda mı çalıştırılmalı?

Bence kadına bu konuda pozitif ayrımcılık yapılmalı. Çünkü bir kadın hem fizikî olarak hem de toplum algısı açısından er-

kekle eşit değil. Bir kadın isterse savaş muhabiri olabilir. O kadın başına gelecek bütün zorlukları kabul etmiş ve sonuçlarına razı gelmiştir. Bu ayrı bir şey. Fakat bir kadının kendi istemediği hâlde "eşitlik" adı altında güvenliğini tehdit eden koşullarda çalıştırılmasını doğru ve adil bulmuyorum.

ŞİDDET GÖRÜNTÜLERİ MERHAMET DUYGUSUNU ZAYIFLATIYOR

Toplumda şiddet eğilimleri arttı. Neredeyse her gün şiddet haberleri okuyoruz. İnsanın, insana ve canlılara yaptığı şiddet eğilimlerini neye bağlıyorsunuz?

Şiddetin giderek normalleşmesine bağlıyorum. Dijital yayıncılığın ilerlemesiyle birlikte şiddet içerikli görüntüler sansürsüz şekilde insanların eline ulaşıyor. Bu görüntüler, cinayetleri ve şiddeti insan zihninde

normal hâle getiriyor. Giderek hissizleşiyoruz. İnsan canı giderek ucuzluyor. Yas süreleri kısalıyor. Bütün duygu ve düşüncelerimizi insanların gördüğü, takip ettiği alanlara (Facebook, Twitter, Instagram) yazıyoruz ya da gösteriyoruz. İnsanlar hasta yatağındaki hâllerini Facebook'ta paylaşıyor. Acıyı bile göstermeden içimizde yaşayamıyoruz. Her şey biçime dönüşüyor. Hisler sığlaşıyor. Merhamet duygusu giderek zayıflıyor.

Kadına karşı şiddette kanayan bir yara olarak karşımızda duruyor. Bu sorunun önüne neden geçilemiyor?

Çünkü biz şiddeti insandan ayırıyoruz ve "kadına karşı şiddet" olarak etiketliyoruz. Kadına karşı şiddette mağduru hedef almadan, bunun aslında insana yapılan bir hak ihlali olduğunu topluma anlatmamız gerekiyor. Aile eğitimi, doğru din eğitimi ve medya bu konunun en önemli temel dinamiklerini oluşturuyor. Kadını erkekten, erkeği kadından ayırmadan bunu yapabiliriz. İnsanca... Bu sorunu çözemediğimiz için hâlâ erkeğin kadına uyguladığı şiddeti konuşuyoruz. Kadınlar arasındaki sınıf farkından doğan kadının kadına uyguladığı psikolojik şiddeti hiç konuşmuyoruz. Bugün dünyada kadınlar inandıkları dinlerinden ve ırklarından dolayı kendilerini avantajlı konumda gören kadınlar tarafından dışlanıyor. Bir kadın kendinden daha az eğitilmiş veya az gelir seviyesine sahip olduğu için başka bir kadın tarafından ezilebiliyor. Biz bu konulara hiç giremiyoruz.

BİLİNÇSİZ MEDYA DİLİ ŞİDDETİ MEŞRULAŞTIRIYOR

Peki, medya gerçekten "şiddet" haberlerine duyarlı mı? Haber dilini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Medyada kullanılan dilin şiddeti körükleyen ve özendiren bir tarafı var. Kadın karşı şiddeti anlatan kamu spotları da kadın bedenini meta hâline getirip onun üzerinden şiddeti gösteriyor. Çok sıkıntılı manşetler atılıyor. "Birlikte ölüme atladılar" gibi intiharı romantizm hâline getiren manşetler görebiliyoruz. Ya da "Öfkeli koca karısını öldürdü" gibi şiddetin teşhir edildiği haberleri okuyoruz. Bilinçsizce kullanılan medya dili şiddeti meşrulaştırıyor.

8 Mart Kadınlar Günü'ne özel söylemek istediğini bir şey var mı?

Muhtaçların, şehit annelerinin, babaanne ve anneannelerin, dini, dili ve ırkı yüzünden dışlanmış, öksüz ve yetim kalmış, kalbi kırık ama güçlü bütün kadınların kadınlar gününü kutluyorum.

Düşünce Gücü ile Tedavi

Louise Hay

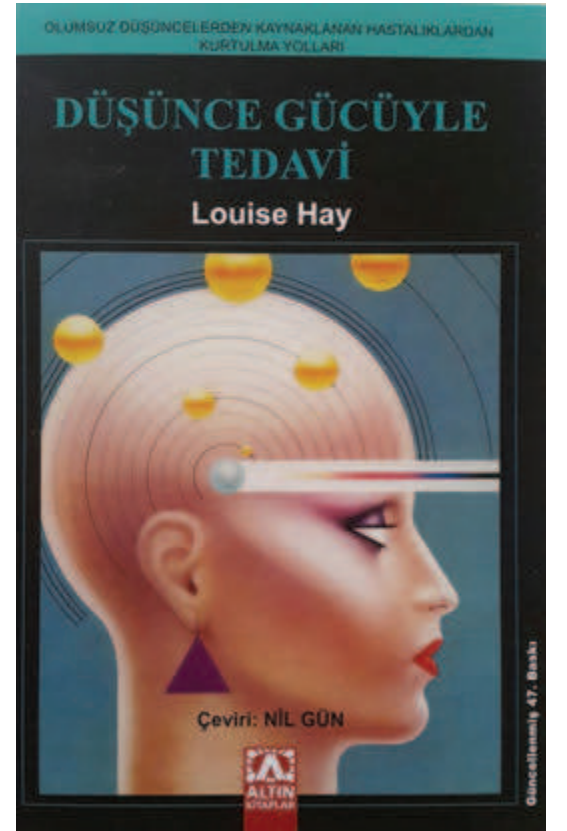
İçinde yaşadığımız beden, zihnimizden geçen her düşünceye, söylediğimiz her söze karşılık verir. Bu yüzden düşündüğümüz şeyler ve söylediğimiz sözler beden yapımızın şeklini, sağlığımızı ve hastalığımızı oluşturur.

Louise Hay kitabında kendimizi onaylamadığımız ve değer vermediğimiz sürece, çeşitli baş ağrılarına davetiye çıkarabileceğimizi anlatır. Mesela sürekli asık suratla doluşmamız ileride asık suratlı bir yaşlıya dönüşebileceğimizin ifadesidir Buna benzer birçok hastalığın zihinsel sebeplerini ve bu düşüncelerin nasıl eğitilip değişebileceğini anlatır. **Olumsuz düşünmenin insan sağlığına hem bedenen hem de ruhen zarar verdiğini bildiğimiz halde neden hala bu düşünceleri zihnimizde beslemeye ve hatta büyötmeye devam ederiz dersiniz?** Oysa düşüncelerimiz yaşam deneyimlerimizi, deneyimler de aslında geleceğimizi oluşturur. Ayrıca bu düşünceler duygularımız üzerinde de son derece etkin rol oynarlar. Zihin, yapısı gereği çoğunlukla olumsuz olan düşünceyi aktive eden bir özelliğe sahip olsa da bu düşünceler eğitilebilir. Zaten bilişsel davranışçı kurama göre çalışan psikoterapistlerin terapiye devam eden kişilerle yapmaya çalıştığı şey, onların olumsuz çarpıtılmış, otomatikleşmiş düşüncelerini değiştirmek ve iyileştirmektir.

BU DÜŞÜNCEYİ AŞMAK GEREKİYOR

Louise Hay bu kitabında düşüncelerin nasıl olumluya yönlendirilebileceğini gösteren birçok yöntem sunmaktadır okurlara. İnsanların en temel olumsuz düşüncesi genellikle "yeterince iyi değilim" dir. Bu yüzden acı çeken çoğu insanın bu düşüncesini, kitaptaki yöntemleri uygulayarak değiştirebileceğini salık verir. Kişilerin kendileri hakkında başkalarıyla kolay kolay paylaşamayacağı olumsuz düşünce ve duyguları vardır: Suçluluk, kırgınlık, değersizlik, aşağılanmışlık vb. Öncelikle bu tip duygu ve düşüncelerden arınmak için kişinin kendini ve başkalarını affetmesini önerir. Böylece daha onaylanmış bir hayat yaşayarak, sağlıklı nefes alabileceğini vurgular. Çünkü öfke duyulan her şeyin sağlığı bozduğunu ve hastalığa davetiye çıkardığını dile getirir.

İnsanların aynı olaya verdiği tepki de birbirinden çok farklıdır. Çocukluktan itibaren gelişen düşünce ve inanç sistemleri bu farklılığın

zeminini oluşturur. Toplumdan topluma farklılık arz etse de çoğunlukla olayın olduğundan daha olumsuz algılanması ve daha kaygılı tepkiler verilmesi dolayısıyla çocuklar da bu şekilde tepkiler vermeyi öğrenerek büyürler. Bu sebeple Hay, yaşamımızdaki sorun ne olursa olsun, bu olayı algılayış kökeninin düşünce kalıplarında yattığını ve bu kalıpların değiştirilebileceğini anlatıyor kitabında. Ayrıca bir şeylerin düzelmesi için başkalarının değil kendimizin değişmesi gerektiğini de sık sık hatırlatıyor.

"Çok çirkinim" gibi inanç ve düşünceler değişmediği müddetçe kişi, farklı farklı olaylarda aynı sorunları yaşamaya devam edecektir. Ve böylece çeşitli hastalıkları kendine davet edecektir. Şöyle ki kişinin uzun yıllar bastırılmış derin kırgınlıkları bedeninde uzun yıllar tutarak bunların bedenini yemesi sonucu kanseri; nefes almayı hak eden biri olmadığına inanması sonucu astımı davet etmesi gibi... Aslında kişi düşünceleri, inançları ve hissettikleri sonucu en büyük zararı çoğu zaman yine kendine kendisi verir. İyi yaşamak için önce sağlıklı olmak gerekir ve bu kitap size sağlıklı kalmanın yollarından birini açmaktadır.

Türk Edebiyatındaki Bazı Kadın Yazar ve Şairler

Kitabın Ortası olarak Mart sayımızda Türk edebiyatındaki bazı kadın yazar ve şairleri sizler için derledik. Dosyamızın ilk bölümünde edebiyatımıza deneme, öykü ve çevirileriyle eser bırakmış kadın yazarları konu aldık. İkinci bölümümüzde ise **21 Mart Şiir Haftası** sebebiyle dizeleri ve duygularıyla kalplerimize dokunan kadın şairlerimizi derledik.

43 YILLIK ÖMRÜNE 7 KİTAP SIĞDIRDI!

Tezer Özlü (1943-1986)

43 yıllık ömrüne 7 kitap sığdıran Tezer Özlü, yaşarken yayımladığı 3 eseriyle edebiyatımızın erken kaybettiği kadın yazarlarımızdan biridir. Dergilerde yayımlanan öykülerinden ilk kitabı 'Eski Bahçe'yi çıkardı. Daha sonra ilk romanı "Çocukluğun Soğuk Geceleri"nde, bireyin çocukluk döneminden başlayan sosyal ilişkilerini anlattı. Edebiyat hayatından, Italo Svevo, Franz Kafka ve Ce-

sare Pavese'den etkilendi. Üç yazarın kaleminden etkilenecek, 1983 yılında yazdığı "Bir İntiharın İzinde" eseri, aynı yıl Marbug Yazın Ödülü'ne layık görülmüştür. Tezer Özlü hayatını kaybettikten sonra öyküleri birleştirilerek, "Eski Bahçe-Eski Sevgi" adıyla okuyucularına ulaştırıldı. Günceleri "Kalanlar" adıyla, senaryoları ise "Zaman Dışı Yaşam" adıyla basıldı. Yazdığı mektuplar ise "Leyla Erbil'e Mektuplar"dan sonra "Her şeyin Sonundayım" adıyla okuyuculara kavuşturuldu.

YAZAR TEZER ÖZLÜ'NÜN EN BEĞENDİĞİ İNSANLAR;

- Lodosta başı ağrımayanlar,
- Her sanat yapıtını aynı biçim ve aynı ölçü ile algılayanlar,
- Uçakta iştahla yemek yiyenler,
- Karı veya kocasına hayranlık duyanlar,
- Kendilerine hâkim olmaları gerektiğini sananlar,
- Görgüden söz edenler,
- Herhangi bir gemide, herhangi bir yabancıнын ayakxabılarını modaya uygun bulup bu konuda konuşanlar,
- Sabahları genel konular üzerinde konuşabilenler,
- Özel yaşamlarını gizli tutmaları gerektiğini sanıp, bu konudan hiç söz etmeyenler,
- Yemekler ve mutfak üzerine konuşurken heyecanlananlar,
- Aşık olunca, ömür boyu sürecek eşlerini bulduklarını sananlar.

KALANLAR

Kitap, "Tezer'den kalanlar var. Arından bıraktıkları, yaşadığı anların notları var. Hiçbiri yayımlanmamış, ama yayınlamak üzere yazılmış. Evet, anları severdi Tezer. Onları yazdı. Acısıyla, yalnızlıkla ama aynı zamanda coşkuyla, aşkla dolu anları. Anlarının anları. Başkaldırma anları." notuyla başlıyor.

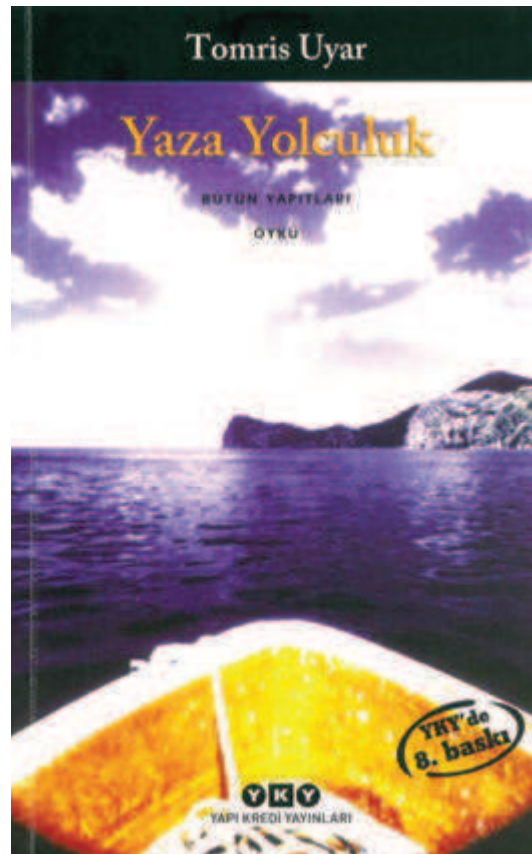
Kitapta Tezer Özlü'nün, psikolojik analizleri ön plandadır. Gittiği ülke ve şehirlerde yazdığı derlemelerden olu-

şan bir anı kitabıdır. Gittiği şehirde, çocukluğunu melankolik şekilde hatırlıyor. Mesela hasta olduğu zamanlar gibi. Öyle ki kendisini anne ve babasından bile ayrı görüyor. Kitabında geçmişe dönük acılara yer veriyor. Kitapta, "Berlin, 31 Ekim 1982" olarak tarih düştüğü bölümde şöyle der: "Bugün kırkıncı yaşımda, tıpkı dört yaşındayken olduğu gibi bir çocuk ve büyükler eşliğindeyim. Yalnız çok, ama çok yorgunum. Aradaki fark, belki benim ahşap ev, geceyi, korku ve yalnızlığı kabullenmiş olmam. Ya da kendimin, ahşap ev, geniş caddeler, Berlin'in geniş bulvarları, ağaçlar, zamanın sessizliği durumuna gelmem."

Yazar Özlü, kitabında dünyanın bir fabrika ürünü olduğunu söylüyor. İnsanların aynı fabrikadan çıktığını, birbirlerine benzediğini ve farklılığın olmadığını. İnsanlardan ve bazen kendisinden bile kopuk olduğunu şöyle ifade eder: "Hiç kimseyle birlikte yaşlanmak istemiyorum. Kendimle bile." Anı kitabında, Antalya'yı; "En sevdiğim görüntü Antalya'da Torosların denize dikey indiği görüntüdür. Dağların dibinde Akdeniz masmavi pus içinde sonsuza açılırken, Torosların dik, güçlü tepeleri zaman zaman pus, zaman zaman havanın berraklığı içinde gökyüzüne yükselir." diyerek kaleme döker.

Tezer Özlü Sözü

"İnsan olabilmek başka bir olgu. Şans, cesaret istek gerektiren bir olgu, özellikle dünyada başka hiç kimse yokmuş gibi yalnız kalabilme cesaretini gerektiren bir olgu."

ALTMİŞTAN FAZLA ESERİ TÜRKÇE'YE KATTI!

Tomris Uyar (1941-2003)

Edebiyatı seven bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası şiir alanında, annesi ise çeviri alanında yazardı. Küçük-lüğünden beri öykü yazma istediğini içinde taşıyan Tomris Uyar, İstanbul Üniversitesi'nde Gazetecilik Enstitüsünü bitirdikten sonra, çeviri ve denemeler yazmaya başladı. Boğaziçi Üniversitesi'nde Çağdaş Öykü ve Türk Öykücülüğü dersleri verdi. Edebiyatımıza, öykü ve deneme alanında birçok önemli eser kattı.

Tomris Uyar Sözü

"Yaşamak, gitmek demek onun için."

Yeryüzü, iki deniz arasında bir nokta demek, iki kent arasında bir istasyon..."

Başlıca Yapıtları

Öyküleri: İpek ve Bakır, Ödeşmeler ve Şahmeran Hikâyesi, Diz boyu Papatyalar, Yürekta Bukağı, Yaz Düşleri-Düş Kışları, Gecegezen Kızlar, Diz Boyu Papatyalar, Yaza Yolculuk, Otuzların Kadını...

Düzyazıları: Gündökümü, Bir Uyumsuz Notları, Yazılı Günler, Tanışma Günleri-Anlar, Yüzleşmeler, Aşkın Yıpranma Payı...

Yaza Yolculuk

Tomris Uyar'ın, "Yaza Yolculuk" kitabı, "en iyi yazarların mutlaka okuması gereken kitaplar listesinde" yer almaktadır. Aynı zamanda Uyar, bu kitabı ile 1987 Sait Faik Öykü Armağanı'na layık görülmüştür.

Yazar Uyar, "Yaza Yolculuk" kitabında iç hesaplaşmaları kendine has bir tarzda işlemektedir. Kitapta geçen kısa öykülerin hepsi yaz mevsiminde gerçekleşir. İnsanların yaz mevsiminde kendisini bulmasını ve karmaşık yaşantılarını öyküleştirebilir. Uyar "Gülümseme-yi Unutma" diye not düştüğü kitabında: "Hep yazdı: Ya yazbaşı ya yazsonu. Sabahın erken saatlerinde pencereden bakınca hep pusluydu hava. Yaz hazırlığındaydı. Hep ıslak, yeni yıkanmış izlenimini veren caddemizden, ırmağa açılan yan yollardan yazın deniz kokusu, taze ekmek kokusuna karışıp yükseliyordu." der.

"Yaza Yolculuk" kitabında her okurun kendini yakın hissedeceği öyküler var. Tomris Uyar kitabında: "Belki de ben, sizler gibi ince kötülükler yapmadığım, geçmişimden ve hiçbirinizden bir şeyler yağmalamadığım, gerçek duygularımı açığa vurmadığım, varolmayan bir siyah hırkaya gizlediğim için duyuyordum o kokuyu. Bu eksikliği gidermeye, bir süre yaşamaya karar verdim. Kalemle kağıt şuracıktaydı." demektedir.

MART AYININ KADIN ŞAİRLERİ

Gülten Akın (1933-2015)

Yazar ve şair Gülten Akın'ı diğer edebi kişiliklerden farklı kılan en önemli özelliği; eserlerinde bireysellikten toplumsalcılığa yönelmesidir. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu olan Akın, Anadolu bölgesindeki birikimi ile halkın sorunlarına yönelmiştir. İlk şiiri "Çin Masalı" gazeteler ve dergilerde yayımlandı. Akın ilk eseri, "Rüzgâr Saatinde" bireysel sorunları konu almıştır. Türk Dil Kurumu "Sığda" kitabına ödül vermiş, "Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı" ise TRT tarafından ödüle layık görülmüştür.

Başlıca Yapıtları

Şiir Kitapları: Rüzgâr Saati, Kestim Kara Saçlarımı, Sığda, Kırmızı Karanfil, Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı, Sevda Kalıcıdır...

Bestelenmiş Şiirleri:

- Deli Kızım Uyan-Sezen Aksu,
- Büyü Yavrum- Edip Akbayram

Diğer:

- İlahiler
- Şiiri Düzde Kuşatmak
- 42 Gün

DELİ KIZIN TÜRKÜSÜ

Kitabın önsözünde Raşit Çavaş, Gülten Akın'ı okumak başlığıyla; "Bir şairi okumak onun şiirlerini okumaktır. Oysa has şairleri okumak, şiirlerine kanını, canını, bütün bedenini katmış şairler okumak, aynı zamanda bütün hayatı okumaktır." diyor.

Kitaptan Alıntı:

Rüzgâr Saatiyle

*"Aklım ıslıklarla türkülerle,
Rüzgâr saatleri evde tutamam,
Essin esmesin yollardadır.*

*Rüzgâr saatleri evde tutamam,
Serseriler gibi anılarımı,
Sokaklar doldurur."*

Kör Aynadan İnce Kıza

*"Ben insanı tüm gösteren aynalardanım,
Altı yönlü genişliğine derinliğine,
Yüzünden ellerinden biliyorum.
Yüreğinde tüm sevda,
Yüreğin bana karşı.
Şimdi sokaklarda sersefil düşünceli,
Ya da pencerelerde yalnız göz,
Gürültüler içinde güpegündüz."*

GERİDE ACI DOLU ŞİİRLER BIRAKTI

Didem Madak (1970-2011)

Henüz 40'lı yaşların başındayken hayatını kaybeden Didem Madak, okurlarına geride aşk ve acı dolu şiirler bıraktı. İzmir Dokuz Eylül Üniversite'sinde Hukuk Fakültesini bitirdi. Edebiyata ve şiire olan ilgisi ile yazdığı eserler, Sombahar ve Ludingirra dergilerinde yayımlandı. İlk kitabı, "Grapon Kâğıtları" İnkılap Kitabevi Şiir Ödülü'nü aldı. Ardından iki şiir kitabı "Ah'lar Ağacı" ve "Pulbiber Mahallesi" ni yayımladı. Didem Madak'ın en unutulmaz dizesi: "Çiçekli Şiirler Yazmak İstiyorum Bayım"dır.

AH'LAR BAHÇESİ

Şiir kitabı şu sözle başlar; "Ah..: Sestin tonuna göre pişmanlık, öfke, özlem, beğenme gibi duygular anlatır." Didem Madak kitapta: "Sesimin tonunu emanet ettiğim: Ahlat Ağacına" notunu düşer.

Kitaptan Alıntı:

*"Kaybolmak istemiştin bir zamanlar,
Kapının arkasında yokum demiştin,
Ve divanın altında da.
Bulamazsınız ki artık beni,
Hayatın ortasında.*

*Kaybolmak istemiştin bir zamanlar,
Beni kimse bulamazdı.*

...

*Bir zamanlar kendimi,
Bulunmaz Hint kumaşı sanmıştım,
Kaç metredir benim yokluğum?
Benden daha çok var sanmıştım.
Benim yokluğumdan dünyaya
Bir elbise çıkar sanmıştım."*

Didem Madak kitabında "bir roman yazmaya başladığım o gece için" diye not düşerek şu dizeleri yazar: "Yalnız bırakma beni bu paragrafın başında, bu boşluğu bir masal doldurmaz"

ALTIN PORTAKAL

ÖDÜLLÜ KADIN ŞAİR

Birhan Keskin (1964-)

Şair Gülten Akın'dan sonra "Altın Portakal" ödülünü alan ikinci kadın şair olan Birhan Keskin, İstanbul Üniversite Sosyoloji Bölümü mezunudur. 1984 yılında ilk şiirini yayımladı. Arkadaşlarıyla 1995-98 yılları arasında "Göçebe" dergisini çıkararak edebiyat alanında çalışmalar yaptı. Şiirleriyle edebiyatımıza ayrı bir renk katan kadın şairimiz Birhan Keskin için "şiirde ayrı makam sahibi" denir.

BA

*"Dutmuş, gürlütüsüyümüş otların gençlik,
ve can eriği ve kiraz...
Kırklar mı? Saçılmış incir, yerli çekirge,
Muşmula gezegeni,
Bir ada vakti, bir tekdüze yaz."*

Kesif Su

*"Puslu ve sarı bir çin sabahı gibiyim bazen,
Sağım solum kış, şehir,
Üstüne ay mavisi düşmüş bazen uzak nehir..
Dünya bana göre bazen, bazı zehir..."*

21 Mart Şiir Gününüzü kutlarız!

Kendine Ait Bir Oda

Virginia Woolf

**“Bir kadın
eğer kurmaca
yazacaksa,
parası ve
kendine ait bir
odası olmalıdır.”**
diyen Virginia
Woolf’un sesi
aradan geçen
seksenin aşkın yıla
rağmen gücünü
ve etkinliğini hala
koruyor.

Feminist literatüründe önemli bir yer kapsayan Virginia Woolf, bugünlerde dâhi feminist çalışmalar yapanların en önemli kaynağıdır. Kitap yayımından bir süre önce Virginia Woolf, kapılarını kadınlara yeni açmaya başlayan Cambridge Üniveristesi’nde kız öğrencilere hitaben “kadınlar ve kurmaca” konusunda bir konferans verir. Kitap bu konferansta yazarın yaptığı konuşma ile şekillenmiştir.

Virginia Woolf, “Bütün yüzyıllar boyunca kadınlar, erkeği olduğundan iki kat büyük gösteren bir ayna görevi gördüler, büyülü bir aynaydı ve müthiş bir yansıtma gücü vardı. Böyle bir güç olmasaydı dünya hala bataklık ve balta girmemiş ormanlardan ibaret olurdu. Savaşlarda zafer kazanıldığı duyulmazdı. Çar ve Kayzer ne taç giyerler, ne de tahttan inerlerdi. Uygar toplumlarda hangi işe yararlarsa yarasınlar, bütün şiddet ya da kahramanlık eylemlerinde aynalara gereklidir.” diyor

Kadın özgürlüğü için en önemli etkenin ekonomik bağımsızlık olduğunu düşü-

nen yazar; bir kadın yazacaksa parası ve kendine ait bir odası olması gerektiğini savunur. Ayrıca yazar kadınların, erkeklerle benzememesi gerektiği düşüncesini şu satırlarla dile getirir: “Kadınlar erkekler gibi yazıp erkeklere benzerlerse, çok yazık olur; çünkü dünyanın büyüklüğü ve çeşitliliği göz önüne alanlarında, iki cins bile yetersiz kalırken, yalnızca bir tanesi ile nasıl idare ederiz? Eğitim, benzerlikler yerine farklılıkları ortaya çıkarıp güçlendirmeli midir?”

Woolf, “Kadınlar ve Yoksulluk” konusunda erkeklere şu soruyu sorar: “Profesörler, okul müdürleri, sosyologlar, din adamları, romancılar, deneme yazarları, gazeteciler, kadın olmamanın dışında hiçbir nitelikleri olmayan erkekler, kadınlar neden yoksuldur?”

Virginia Woolf davasından asla vazgeçmedi. Son nefesine kadar bunun için mücadeleye verdiğini şöyle anlatır: “İsterseniz kitaplıklarınıza kilit vurun; ama zihnimin özgürlüğüne vurabileceğiniz ne bir kilit var ne de sürgü, ne de kapatabileceğiniz bir kapı.”

“Etrafınız Sarıldı Serbestsiniz”

Salih Tuna

“Kimi zaman kimseye haber vermeden çekip gitmek isterim; nereye gittiğimi kimse-
nin bilmediği bir yere. Kimseyi yüzüstü bırak-
madan ve kimseye bedel ödetmeden elbette. Size de olur mu böyle? Kimseyi tanıma-
dığınız, kimsenin sizi tanımadığı bir yerde,
yeni bir hayata başlamak ister misiniz siz de?” diyor. Salih Tuna, kitabı ‘ETRAFINIZ SARILDI SERBESTSİNİZ’de. Birçoğumuza olur elbette. Alıp başımızı gitmek isteriz. Öyle kolay olmadığını da biliriz. Tuna’da diyor zaten kolay değil diye. Gidemeyince kelimelere sığındığını da söylüyor. İyi ki de sığınmış. Öylesine güzel anlatıyor ki derdi-
ni, derdi başka içi başka olanları...
Dünün ‘yobazı’, bugünün ‘muhafazakârı’nı tanımlıyor mesela; “Dünün ‘yobazı’ kendi ol-
mak/kendi kalmak kaygısını güderken, günü-
müz ‘muhafazakârı’ gırtlığına kadar ‘modern’e battığı için hedefi, yani, kendini kaybetmiş; dö-
nüştüreceği varsayılan dönüşmüştür.”
Daha net anlatmak için biraz daha açıyor; kendi lise yıllarından bir Turhan Selçuk karika-
türünden ‘yobaz’ kılıklı bir adamın satın aldığı masanın ayaklarını kesip yer sofrası yapmasını örnek veriyor. Modern olana uymak yerine mo-
derni kendisine uydurmaya çalışan bir çizgi...
Tuna, kitabında; bazen muhalefet ba-
zen iktidarmış gibi yapan muhalifleri, ba-
zen de kendini ‘muhafazakâr’ addedenleri eleştiriyor; yeri geliyor sitem ediyor, yeri geliyor yalnızlığına üzüyor:
“Azdık... Çok azdık... O kadar ki nerede, hangi mahalle, hangi semt, hangi şehirde kim var; tek tek biliyorduk neredeyse. Sonra çoğaldık... Çoğaldıkça yalnızlığımız arttı.” diyerek.
Kitap, “güldürürken düşündürüyor, dü-
şündürürken güldürüyor” derler ya, o türden. Bir kahramanı var yazarın; “Şinasi”...Şinasi, Tuna’nın “kimi okurlarla iletişim kurabilmek için ürettim” dediği bir kahraman.
Algılama sorunu olan Şinasi, bir gün Tuna’nın yanına gelir ve roman okumaktan soğuduğunu söyler. Çünkü aynı kitabın her yeni baskısını, kitabın devamı sanarak defa-
larca okumuştur ve her bölümde anlatılan-
ları aynı zanneder. Yazar da “haklısın Şinasi”

ETRAFINIZ SARILDI SERBESTSİNİZ

SALİH TUNA

GÖRÜŞ

der. Kitabında bunun sebebini şöyle açıklıyor Tuna; “Bazen, ‘Türk romanını’ bir okurdan kurtarmak, ‘Türk romanına’ bir okur kazan-
dırmaktan iyidir.”

Gençliğinde cebindeki son parasıyla Nuri Pakdil’in Edebiyat dergisini alıp okuduğunu söyleyen yazar, tiyatroya olan merakını da anlatıyor kitabında; çıkardığı bir dergi yüzünden DGM’de yargılandığını, yazdığı bir film senaryosu yüzünden neredeyse genelkurmayın muhtıra vereceğini, ilk oyununun 21 yaşındayken sahnelendiğini, 80’li yıllarda “Şubat ayı şehit ayıdır” diyerek “Şubat Destanı”nı yazdığını...

Niyazi Mısri’nin şu satırları hal-i pür melalimdir diyor; “Her taraftan yıkılıp vîran olan anlar bizi” ...

Bir de isminin hikâyesini anlatıyor; nereden ve nasıl geldiğini...

“Etrafınız Sarıldı Serbestsiniz”, Görüş yayınlarının gündeme damgasını vuran toplumsal ve siyasi konuları gelecek kuşaklara aktarmak maksadıyla başlattığı kitap serisinin en sonuncu kitabı.

Bu nedenle içindeki 15 Temmuz darbe girişiminden Gezi’ye, Kudüs meselesinden Suriye’ye, muhalefetten iktidara birçok konuyu; hem mizahi hem edebi bazen de felsefi açıdan okumanız mümkün.

İslâm'ın İlk Döneminde Müslüman-Yahudi İlişkileri

Doç. Dr. Eyüp Baş

İslâm'ın Medine devri, 622'de gerçekleşen Hicret olayı ile başlar. Milâdî 610 yılında Hira'da gelen ilâhî vahiyyle doğan İslâm güneşi, aydınlık, güzellik ve mutluluk karşısında karanlık, kötülük ve mutsuzluğu savunan puta tapıcı Mekkelilerin ruhuna nüfûz edememişti.

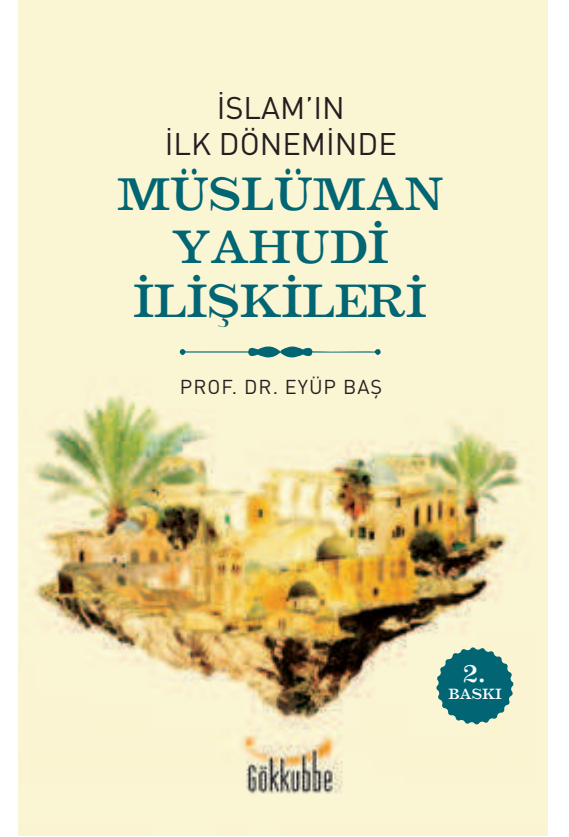
"Müslüman Yahudi İlişkileri" kitabı, üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Arap Yarımadası ve komşu ülkeler mercek altına alınır. Kitabın ilk bölümünde "Hz. Muhammed Devrinde Müslüman-Yahudi İlişkileri" başlığında on altı konu ele alınır. İkinci bölümde "İslâm'ın İlk Döneminde Müslüman-Yahudi İlişkileri" başlığıyla dört konu anlatılır. Son bölümde ise "İslâm'ın İlk Döneminde Yahudilerin Statüleri" başlığında üç konu derinlemesine incelenir.

Tahlillerde Objektiflik Vurgusu

Yazar, Raşit Halifeler devrinin sonuna kadar Müslüman-Yahudi ilişkilerini ortaya koymaya çalıştıklarının altını çizerek, araştırmalara son derece objektif yaklaştıklarını belirtmektedir. Baş, Hz. Muhammed (s.a) dönemi ve Yahudi ilişkileri üzerine araştırmalarda sıkıntı yaşamadıklarını söylerken; Raşid Halifeler döneminde Yahudiler hakkında kaynak bulmakta sıkıntı yaşadıklarını dile getiriyor.

Mekke ve Medine Olarak İkiye Ayrılıyor

Kitabın ilk bölümü Mekke ve Medine diye ikiye ayrılmaktadır. Yazar, Mekke dönemini şöyle anlatır: "Mekke'de Yahudilerin fert ve topluluk halinde yaşayıp yaşa-

yamadıklarına ve Hz. Peygamber'in (s.a) Medine'ye hicretinden önce Mekke'de Yahudilerle münasebetine dair kaynaklarımızda herhangi bir bilgiye rastlamadık." Eserde, İslâm'ın Medine devrinin, Hicret olayı ile gerçekleştiği belirterek: "Resullullah bir defasında Mekke'ye gelmiş olan Medinelilerle Mina ile Mekke arasında bulunan Akabe'de görüştüler." der.

Her Zaman Adil Davranıldı

Kitabın ikinci bölümde, İslâm devletinin Hz. Peygamber'in (s.a) vefat etmesinden sonra yaşadığı kopuşlara ve sorunlara değinerek; Halifeler döneminde kazanılan zaferler sonrası Yahudi bölgeleri ile iletişimlerini mercek altına alır. "Müslüman Yahudi İlişkileri" kitabının son bölümünde ise İslâm devletlerinde Yahudilerin siyasi statüleri, ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyetleri üç başlıkta derinlemesine işlenmektedir. Yazar, İslâm devletlerinde, Hz. Peygamber (s.a.) ve Raşid halifeler devrin-den itibaren hiçbir vatandaşın sosyal hayatta ayrıştırılmadığının altını çiziyor. Yazar Eyüp Baş, İslâm'ın, Yahudilerin bütün düşmanlıklarına rağmen onlara cizye karşılığında yaşam hakkı tanıdığını ifade ederek; cizyenin de onların can, mal ve inançlarını himaye karşılığında alındığını belirtir.

Habercilik Alanında Yeni Bir Renk

Bilimevi Basın Yayın A.Ş.; dunyabizim.com, dunyabulteni.net ve gaste24.com haber sitelerini gruplarına dâhil ederek **Bizim Haber Ajansını (BHA)** kurdu. Sitelerin editörleri yeni kurulan haber ajansını ve yayın politikalarını bizlere değerlendirdi.

Emre Diner (Gaste24)

Hayırlı olsun diyerek söze başlamak istiyorum. Bilimevi Yayıncılık çatısı altında üç haber sitesi toplandı. Sitenizi tanımak isteriz, neler söylemek istersiniz?

Emre Diner (Gaste24): Yeni kurulan bir haber sitesi, Gaste24 olarak güncel içerikleri anında okuyucularımıza aktarmak hedefliyoruz. Aynı zamanda gündem, ekonomi

ve güncel haberlerden ziyade hayatın tüm renklerine dokunabilecek videolar da hazırlıyoruz. Böylece okuyucularımızı gündemin yoğunluğundan bir nebze de olsa uzaklaştırmayı dilemekteyiz. Gaste24.com sitemizde hem gündem haberlerini takip edebilir hem de gününüzü keyiflendirecek videolar izleyebilirsiniz. Aynı zamanda kendi alanlarında uzman köşe yazarı kadrosuna da sahibiz, dış politikadan, gündeme, sağlıktan, hukuka her alanda herkese hitap etmeyi hedeflemekteyiz.

Şerife Yılmaz (Dünya Bülteni): Dünya Bülteni, 10 yıllık tecrübesiyle dünyanın dört bir yanında yaşayan Müslümanları ilgilendiren, İslâm coğrafyasında olup bitenlerden Türk okuyucusunu haberdar etmek için gayret sarfeden bir haber sitesi. Amacımız, okuyucularımıza Türkiye ve dünyada meydana gelen önemli gelişmeleri, her yaştan insanın anlayabileceği bir şekilde aktarmak. Dünya Bülteni, İslâm dünyasının tarihi, kültürü, önemli kişileri ve kutsal mekânları hakkında bilgilendirici ve ilham verici röportaj, haber analizleri ve makaleleri ile yayınlarına bundan sonra da devam edecek.

Mehmet Emre Ayhan (Dünya bizim): Dünya Bizim, 2008 yılından beri faaliyette olan ve özgün yazı ve röportajlarla her gün güncellenen bir kültür portalıdır. İnternet sitemizde portrelerden kitap değinilerine, gezi yazılarından film kritiklerine, dinî-tasavvufî bahislerden dergilere, kültürel alanda temayüz eden hemen her şeye temas etmeye çalışıyoruz. Ayrıca ilmi-kültürel etkinliklerin duyurusunu yapıyor,

Şerife Yılmaz (Dünya Bülteni)

önemli kültür kurumlarının gerçekleştirdikleri etkinliklere dair basın bültenlerini ve dergilerin yeni sayıları hakkında bültenleri de yayınlıyoruz. Sitemizde, camiamızın ilim-kültür-sanat gündeminin nabzını tutuyor, ahde vefa gereği hatırlanması gereken isimleri, kurumları okurlarımızın gündemine getiriyoruz.

Yayıncılığınızı konuşalım, nelere dikkat ediyorsunuz?

Emre Diner (Gaste24): Haber sitelerinin yayıncılık hızları önemlidir, biz de bu noktayı önemsiyoruz. Hızlı haber akışı içerisinde haber dilimizin ayrıştırıcı olmasına dikkat ederek, haber merkezimize gelen bilginin doğruluğunu teyit ediyoruz. Gündem, ekonomi ve dünya haberlerine ek sağlık, çalışma ve emekli dünyasını ilgilendiren haberler yaparak herkese hitap edecek bir site olmaya özen gösteriyoruz.

Şerife Yılmaz (Dünya Bülteni): Habercilik anlayışında kelimelerin kutsallığına inanmanın getirdiği hassasiyetle kışkırtıcı dilden uzak, ayrıştırıcı yorumlara mesafeli bir çizgide yolumuza devam ediyoruz. 2007 yılından bu yana Avrupa, Orta Doğu, Asya, Balkanlar, Afrika, Kuzey ve Latin Amerika kıtalarının nabzını tutmaya, bir anlamda 'Dünya nöbeti' tutmaya devam ediyoruz. Coğrafyanın tarih ile bağının farkında olduğunda Türkiye ve dünyada olup bitenleri anlamanın

daha bilinçli bakışlar meydana getirdiğini biliyoruz. Bu mantıkla olaylar ve ülkeler arasında birbiri ile ilintili tarihi ve coğrafi olayları siyaset düzleminde okutan bir yayın politikası ayrıcalıklı özelliklerimizden.

Mehmet Emre Ayhan (Dünya Bizim): Dikkat ettiğimiz hususların başında yayınlayacağımız içeriğin 'özgün' olması geliyor. Kopyala-yapıştır haberciliğe/yazarlığa da site olarak kapalıyız. İnternet âlemi yalan-yanlış bilgilerle dolu. Yazarlarımız dikkat ettiği gibi editörler de bilgi hatalarına yer

vermemek için azami gayret sarf ediyor. Ve elbette bir Türkçe hassasiyetimiz var. Türkçeyi doğru kullanmak, meramımızı en güzel ve doğru bir şekilde anlatabilmek için titizlik gösteriyoruz. Kültürel alanda Müslümanların geçmişte ve bugün yaptığı çok güzel çalışmalar var. Halen tanımadığımız ama imkânları nispetinde mükemmel işler yapan, güzel eserler ortaya koyan, gelecek kuşaklar için iyi bir örnek teşkil eden belki milyonlarca iyi insan var.

Siteleriniz ile ilgili hedefleriniz nedir?

Emre Diner (Gaste24): Zengin içeriklerimiz ve güçlü yazar kadromuz ile haberlere farklı bir boyut kazandırmak istiyoruz. Okurlarımıza hem gündeme dair haberler hem de komik videolarımızla güldürmeyi hedefliyoruz.

Şerife Yılmaz (Dünya Bülteni): Dünyanın farklı köşelerinden bizimle aynı bakış açısına sahip, kalemi ve zihni kuvvetli kişilerle bağlantı kurarak; kendi bölgelerinde yaşanan olaylara sadece Türkiye'den değil kendi bölgelerinden bakarak doğru analizler yapmak öncelikli hedeflerimizden. Güncel hayatın koşuşturması içinde kaybolan insanların gözlerine başka dünyaların varlığını hatırlatmak ve İslâm kardeşliği ruhunun unutulmamasını sağlamak bizim için gerçekten çok önemli.

Mehmet Emre Ayhan (Dünya Bizim): İçeriğimizi zenginleştirip daha geniş bir okur kitlesine hitap ederek iyiliği, güzelliği insanların gündemine daha sık getirebilirsek; türlü nedenlerle hak ettiği değeri göremeyen ilim-kültür adamlarının ve tarihi/edebi/kültürel eserlerin sesine ses katabilirsek kendimizi bahtiyar sayarız.

Mehmet Emre Ayhan (Dünya Bizim)

Fatıma Leyal

Ebu'l Hasan En-Nedvi'nin Hayatı, Fikirleri ve Eserleri

“Eğer Müslümanlar, insanlık âleminin yönetimini yeniden ellerine almak istiyorlarsa her şeyden önce etkisi, sözlerinden ve davranışlarından izlenebilecek gerçek bir imana sahip olmaları gerekir.” diyen Nedvi, 86 yıllık ömrünü Kur'an'a hizmet ile geçirdi. O, her yönü ile dört dörtlük bir âlim, bir fikir adamı, bildiğini söyleyen, söylediğini yaşayan ulu bir insandır.

İsmi Hindistan ile özdeşleşen Hasan en-Nedvi, Hz. Hasan'ın (r.a.) soyundan gelmektedir. 1914 yılında Hindistan'da sülalesine ait 5-10 hanelik bir yerleşim biriminde dünyaya geldi. Çok küçük yaşlarda kitaplarla tanışan Nedvi'nin babası da âlimdir. Ancak henüz dokuz yaşında iken babasını kaybeden Nedvi, ondan yeteri kadar istifade edemez. Abisinin terbiyesi altında yetişen Nedvi'nin annesi züht, takva, zikir ve öğrendikleriyle amel etme bakımından zamanın ender hanımefendilerinden birisidir. Üstad Nedvi, annesi ile alakalı bir hatıratında şöyle der: “Ben bir şeyler anlama ve yazma yaşına ulaştığımda annem bana şöyle nasihatte bulundu: **Yavrum! Ne iş yaparsan yap Allah'ın ismini anmadan işine başlama. Dilin sürekli şu dua ile ıslak kalsın; 'Allah'ım! Salih kullarına verdiğini bana da ver.'** Manaları çok yüce olan bu salih kelimeleri, aradan uzun zaman geçmesine rağmen hala hatırlarım.”

Babasının vefatı aileyi maddi imkânsızlıklara iter ve Nedvi, okuyamama teh-

likesiyle karşı karşıya kalır. Ancak Prens Nur Hasan, Nedvi'nin elinden tutar ve eğitimini üstlenir. Arapça, Urduca, Farsça ve İngilizceyi öğrenen Üstad, yirmili yaşlarına geldiğinde medreselerde okutulan tüm dersleri tahsil etmiş durumdadır.

1943'te İslâmî İlimler Merkezi'ni kuran Hasan en-Nedvi, 1948'de Nedvetü'l-Ulema'ya seçilir. Hindistan'daki en önemli İslâmî Kuruluş olan Nedvetü'l-Ulama'ya 1961 yılında genel sekreter olur. Âlimler Meclisi anlamına gelen Nedvetü'l-Ulama, genelde tüm Müslümanların özelde ise Hindistan'daki Müslümanların sorunlarıyla ilgilenmek ve çözüm üretmek üzere 1893 yılında kurulmuştur. Organizasyonunda önemli ilim ve fikir adamları bulunmaktadır. Temeli eğitim ve öğretim üzerine bina edilmiş olan bu kurum, ilmi tedrisatın uygulamasına yönelik Dâr'ul-Ulum müessesesini de bünyesinde barındırmaktadır. Kurulduğundan bu yana binlerce insanın eğitimine vesile olmuş ve bir o kadar davetçi yetiştirmiştir. Kurulu-

Tek başına ilmi faaliyetlerin yeterli olmayacağı kanaatindedir. Bu amaçla bir arayış içine girer. İlmî faaliyetler için şehir şehir gezen Nedvi, hakkında “Muhammed İkbâl’in inancı odur ki İslâm âleminin geçirmekte olduğu siyasi sarsıntılar, Müslümanları uyandıracak, onları yataklarından dürtükleyerek kaldıracak ve onlarda hayat belirtileri başlayacaktır.” dediği Muhammed İkbâl ile tanışır ve O’nun şiirinden son derece etkilenir.

şun geçmişinde Nedvi Ailesi’nin büyük hizmeti vardır. Bu anlamda Hasan en-Nedvi’nin dedeleri din, tarih, kültür alanlarında izler bırakan eserler bırakmışlardır. Babası Abdülhayy, Nedvetü’l-Ulema’nın üçüncü başkanlığını yapmış, ondan sonra büyük oğlu bu görevi yürütmüş ve 1950’lerde Hasan en-Nedvi bu görevi üzerine almıştır. Başkanlığı devraldıktan sonra kuruluşun alt şubelerini Hindistan’ın değişik bölgelerinde kurdu. Dünyanın çeşitli yerlerinden ve Hindistan’ın içinden gelen ilim taleplerine hizmeti ulaştırmaya çalıştı. 1951’de “İnsani Mesaj” hareketini oluşturan Nedvi, 1986’da “İslâm Edebiyat Birliği”ni kurdu.

O, tek başına ilmi faaliyetlerin yeterli olmayacağı kanaatindedir. Bu amaçla bir arayış içine girer. İlmî faaliyetler için şehir şehir gezen Nedvi, hakkında “Muhammed İkbâl’in inancı odur ki İslâm âleminin geçirmekte olduğu siyasi sarsıntılar, Müslümanları uyandıracak, onları yataklarından dürtükleyerek kaldıracak ve onlarda hayat belirtileri başlayacaktır.” dediği Muhammed İkbâl ile tanışır ve O’nun şiirinden son derece etkilenir.

Civar illeri gezer, döneminin ileri gelen şahsiyetleri ile tanışır, düşüncelerini onlara da açar. Amacı farklı tecrübelerden istifade etmek ve öncekilerin hatalarını tekrar etmeksizin, kısa zamanda uzun mesafeler kat etmektir. Bu amaçla Tebliğ cemaatinin lideri Muhammed İlyas Kandehlevi ile tanışır. Çok etkilenir, aynı hareketi kendi dünyasında tatbik etmek ister. Ufku genişlemiş ve Hindistan dışındaki Müslüman dünya ile de ilgilenmeye başlamıştır. Bu dönemde ilim ve fikir dünyasında fırtınalar koparan, büyük bir ilgi ve beğeni toplayan “Müslümanların gerilemesi ile dünya neler kaybetti” adlı eserini kaleme alır. **“Müslümanların Gerilemesi ile Dünya Neler Kaybetti” adlı eseri onun için bir dönüm noktasıdır.** Artık Nedvi, bu eseri ile tanınacaktır. Eserin Arapça çevirisi yapıldıktan sonra İslâm Dünyası’nın el kitabı gibi okunur. Eser, İngilizlerin İslâm Dünyası üzerindeki emellerini ve Müslümanların başına ördüğü çorapları tüm çıplaklığı ile ortaya koyduğu için İngiltere kitabın ülkelerine girişini uzun süre yasaklar.

Artık Nedvi için sadece Hindistan Müs-

Ebu'l Hasan en-Nedvi

lumanları değil, tüm dünya Müslümanlarının sorunları önemli hale gelmiştir. Devrin ünlü simaları ile tanışmaya çalışır. 1951 yılında Mısır’ı ziyaret ettiğinde Mısır’da tanınan bir kişidir. Mısır’da Seyyid Kutup, Muhammed Gazali gibi ilim ehli ile fikir teatilerine başlar. Dünyanın muhtelif yerlerinden gelen Müslüman talebelerle tanışır, düşüncelerini onlara açar. Bu arada Türkiye’den gitmiş olan talebelere de sohbetler eder. Onlarla çabucak bir ünsiyet kurduğunu, kanlarının kaynaştığını söyler. **Bu talebeler arasında halen Fatih Camiimizde kadim usul üzere tedrise devam eden Muhterem Hocamız Muhammed Emin Saraç’ta bulunmaktadır.** Daha sonra Türkiye’ye her geldiğinde Hocaefendiye arayacak ve soracak, o günlerde atılan bu tohum, her ne zaman Türkiye anılrsa Üstad’ın aklına Hocaefendiye getirecektir.

Nedvi, her yönü ile dört dörtlük bir âlim, bir fikir adamı, bildiğini yaşayan, yaşadığını söyleyen bir ulu insandır. Ali Tantavi’nin Üstad için kullandığı şu ifadeler ne kadar doğru ve yerindedir: “Ebu’l Hasan’ı Mekke’de, Medine’de ve Şam’da yakinen tanıdım, daha önce de Hindistan’dan biliyordum. **Her halükarda onu hak yolunda istikamet üzere duran, Allah için çalışan, gerçek züht sahibi bir zahit ve tevazu eri olarak gördüm.** O öyle hayat perdesinin ardında yasayan gafillerin, dünya nedir

bilmeyen, dünyanın içindekilerden habersiz kişilerin zahitliğini değil, dünyayı ve dünya ehlini tanıyan bir âlimin zühdünü yaşıyordu. Doğuyu ve batıyı görmüş, dünya başkentlerinde ve şehirlerinde dolaşmış, ulularla ve küçüklerle oturup kalkmış, gençliğinin ilk çağlarını Prens Nur Hasan’ın sarayında geçirmiş, lüksün ve konforun en alasını yaşamış biri iken, bütün bunlardan el etek çekmiş gerçek zahit biri idi. Onun zahitliği mahrumiyetin doğurduğu bir zahitlik değildi. O, yiyecek lokması olmayıp ta kendini zahit gösteren aç birinin zühdünü yaşamıyordu. Aksine önünde envai türlü yemekler dururken onlara karşı iştahsız kalarak bir zahitlik yaşıyordu. Uluslararası konferanslara katıldığında, misafirlerin konakladığı büyük otellerde konaklamaktan kaçınır, öğrencilerinin evine misafir olmayı tercih ederdi. Ne kadar da çok talebesi vardı. Bir kale inşa eden, bir orduya komuta eden ululardan sayılıyorsa, bilinmelidir ki Ebu’l Hasan, talebelerinin kalplerinde taşlardan inşa edilen kalelerden daha muhkem daha güçlü kaleler inşa etmiştir, salih âlimlerden, ihlas sahibi davetçilerden küçük bir ümmet oluşturmuştur.”

ŞAHİİYETİ VE VEFATI

Ebu’l Hasan en-Nedvi, bütün ömrünü ilme adadı. “İslâmî tebliğ için daha neler yapabilirim?”in cevabını aradı durdu. 177’si Arapça olmak üzere 700’den fazla konuda kitap ve araştırma yayınladı. Birçok eseri dünya dillerine çevrildi. Fikirleri sadece Hindistan Müslümanları arasında değil, tüm dünya Müslümanları arasında yayıldı.

Seyyid Kutup onun hakkında der ki: “Ben onu taşımış olduğu Müslüman kişiliğinden ve yazmış olduğu kitaplarından tanırım. Ben onda Müslümanca düşünen bir akıl ve tertemiz bir kalp gördüm. Onu; İslâm için yaşayan ve İslâm’ı çok güzel bir şekilde anlamış biri olarak tanırım. Bu Allah için bir şahitlik olup, onu eda etmek istedim.”

Belki Ebu’l Hasan en-Nedvi’yi çağdaşlarından ayırt eden en önemli özelliği onun ümmetçi biri olmasıydı. Kendisi bid’at ve hurafelerden arınmış tasavvufi bir meşrebe sahip olmasına rağmen, İbn Teymiyye’nin hayatıyla alakalı çok

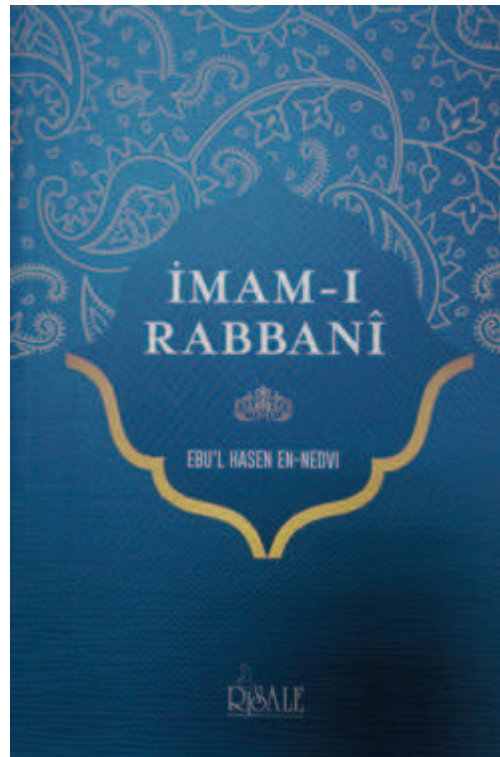
Seyyid Kutup onun hakkında der ki: “Ben onu taşımış olduğu Müslüman kişiliğinden ve yazmış olduğu kitaplarından tanırım. Ben onda Müslümanca düşünen bir akıl ve tertemiz bir kalp gördüm. Onu; İslâm için yaşayan ve İslâm’ı çok güzel bir şekilde anlamış biri olarak tanırım. Bu Allah için bir şahitlik olup, onu eda etmek istedim.”

güzel bir kitap kaleme aldı. O bütün Müslümanları bir ümmet ve kardeş olarak görüyordu. Onun şiarı; kendisini çok sevdiği ve takdir ettiği Hasan el-Benna’nın şu sözü idi: “**Gelin Müslümanlar olarak ittifak ettiğimiz meselelerde birbirimize yardım edelim, ihtilaf ettiğimiz hususlarda ise birbirimizi mazur görelim.**”

31 Aralık 1999 Cuma günü (23 Ramazan 1420) itikâfa girmişti. Abdest aldı, Kehf Suresi’ni okumaya başladı ve sure bitmeden Kur’an’ın üzerine yığıldı, ruhunu Allah’a teslim etti. 86 yıllık ömrünü Kur’an’a hizmet için geçirdi, yine Kur’an ile bitirdi.

Eserlerinden bazıları şunlardır:

- 1) Peygamberimizin Hayatı
- 2) Dört Rükün
- 3) Hz. Ali El-Murteza
- 4) Müslümanlığın Gerilemesiyle Dünya Neler Kaybetti

- 5) İmam-ı Rabbani
- 6) İslam’da Fikir ve Davet Önderleri

“İSLÂM HAYATI BÜTÜNÜYLE KUŞATIR”

Hasan en-Nedvi ile İslâmî edebiyat, İslâm tebliğinin nasıl olması gerektiği, Müslüman dünya üzerinde devam eden baskı ve zulümlerin sebepleri ve İslâmî hareketin sorunları üzerine yapılmış olan röportajdan bir bölüm:

• Biz sizin “İslâm Edebiyat Birliği”nin başkanı olduğunuzu biliyoruz. İslâmî edebiyatın, İslâmî hareketteki önemi nedir?

İslâmî edebiyatın, Müslüman davetçilerin “aklen”, “ruhen” ve “incelik” açısından şekillenmesine yardımcı olduğunu söyleyebiliriz. Davetçilerin, toplumu doğru ve hikmetli bir şekilde İslâm’a yöneltmek için sıhhatli bir mantığa ve kuvvetli bir ruhi inceliğe ihtiyaçları var. İşte bunu gerçekleştirmede İslâmî edebiyatın rolü büyüktür.

• Bugünkü Müslümanların fikir ve amel alanında öncelikleri neler olmalıdır?

Kanaatimce Müslümanların ilk önceliği şu olmalıdır: **Herkesten ve her şeyden önce Müslümanların, İslâm’ın evrensel ve ahirete kadar geçerli olacak bir sistem olduğuna inanmaları gerekir. Aynı zamanda toplumu yönetmeye elverişli, çağın ihtiyaçlarına cevap veren ve asrın sorunlarına çözüm getiren yegâne sistem olduğuna kesin şekilde inanmaları, bu konuda herhangi bir tereddüde düşmemeleri icap eder.**

Müslümanların İslâm’ın ebedi ve çağın gerisinde kalmayan, çağlar üstü bir nizam olduğuna ilişkin inançlarında meydana gele-

bilecek şüphelerden daha tehlikeli bir yıkım olamaz. Bu kuşku, Müslümanların kendilerine olan güvenlerini sarsar. Çünkü zamanın gerisinde kalmış, tökezleyerek ilerlemeye çalışan bir din tüm çağları kuşatıcı ebedi bir din olamayacağı gibi toplumun ihtiyaçlarına da cevap veremez. Onun için genelde bütün Müslümanların ve özelde ise topluma öncülük edecek olan davetçilerin İslâm'ın üstünlüğüne ve toplumun maslahatlarına en uygun sistem olduğuna dair inançlarını tazelemele-ri gerekir. Bu ilk adımdır. Diğer adımlar bundan sonra gelecektir.

• **Müslüman ve gayrimüslim toplumlar-
da, İslâm tebliğinin nasıl olması gerektiği ko-
nusunda bizlere bazı özet bilgiler verir misiniz?**

İnsanları İslâm'a çağırma metodumuz "amelî" ve "ahlakî" olmalıdır. "Amelî" olmasıyla kastettiğimiz insanların İslâm'ı pratiğimizde görmeleri, "ahlakî" olmasıyla kastettiğimiz ise davetçilerin güzel bir ahlaka sahip olmaları ve davetlerini bu güzel ahlaka dayandırmalarıdır. Müslüman amel ve ahlakıyla temeyyüz ettiği gibi, sağlam, güvenilir, sarsılmaz akidesi ve müspet anlayışıyla da ön plana çıkar.

• **Müslümanların üzerinde yıllardır
devam eden ve gittikçe artan zulmün sebebi
sizce nedir?**

Bunun sebebi İslâm'ın "yaşayan" bir din oluşudur. Bütün asırlarda önderlik yapmaya hak kazanmış bir dindir, İslâm. Çünkü bütün asırların ihtiyaçlarına cevap verebilecek niteliktedir. İslâm'ın bu üstün özelliğinden dolayı kendilerini İslâm'ın rakibi olarak gören din ve milletlerde bir hased ve kin oluştuğu gibi bu hased ve kin, bir korku ve endişeyi de beraberinde getirmektedir. Çünkü onlar sultayı yani

iktidarların iplerini ellerinden kaçırma korkusu içerisindedirler. Bu korku ve endişelerinden dolayı İslâm'a ve Müslümanlara karşı savaş açmışlardır. **İslâm'ın idareyi eline geçirmesi halinde, onların dünya üzerindeki sömürgelerinin sona ereceğini bildiklerinden bu zulüm Müslümanların gelişmesi ve ilerlemesiyle orantılı olarak artmaktadır.**

• **Bizim bu durum karşısında tavrımız ne olmalıdır?**

Burada bize düşen İslâm'la iftihar etmemiz, gurur duymamız ve İslâmî şiarlarımızı yükseltmemizdir. Ayrıca İslâm'ın tüm insanlığın yararına olduğunu ispatlamamız lazım. Çünkü İslâm'ın sadece belli bir toplum veya milletin yararına değil bütün beşeriyetin yararına olduğu açıktır. Şunu da belirtiyim ki Müslümanlar hiç bir baskının karşısında yılmamalı, azim ve kararlılık göstermelidirler.

• **Bugünkü İslâmî hareketin sorunları nelerdir? Bu sorunların çok olduğunu biliyoruz, ancak size göre önemli olanları kısaca açıklar mısınız?**

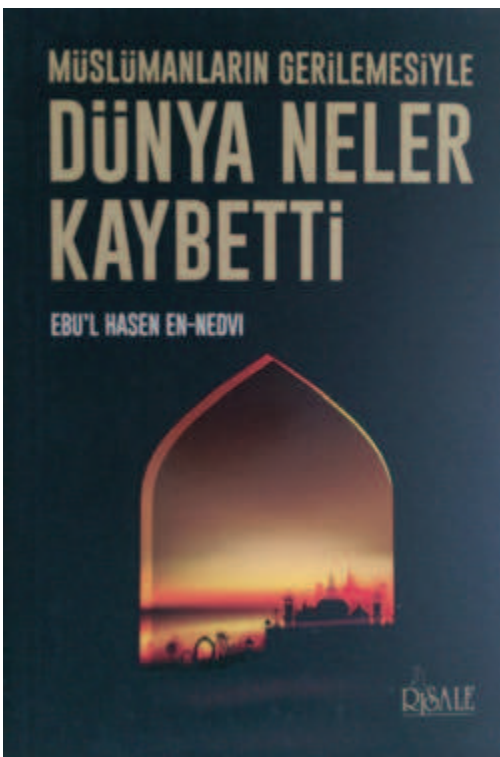
Kanaatimce en büyük sorunumuz hem İslâm'ı iyi bir şekilde tanıyan hem de asrın şartlarını ve ihtiyaçlarını bilen şuurlu davetçilerin olmayışıdır. Müslümanların bir yandan inandıkları İslâm'ın ne olduğunu iyice öğrenmeleri öte yandan içinde yaşadıkları toplumun şartlarını iyi değerlendirmeleri gerekir. Bu konudaki sorunlarımızın hâlâ devam ettiği kanaatindeyim.

• **Okuyuculara tavsiyeleriniz nelerdir?**

Türkiye halkının İslâm'a güvenmesini ve İslâm'ın her çağın ve özellikle çağımızın ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir din olduğuna tereddütsüz inanmalarını istiyorum. Ayrıca dünyada yaşayan halkları en verimli ve faydalı bir şekilde idare edebilecek, asrın ruhuna uygun yegâne nizamın "İslâm nizamı" olduğunu bilmeleri gerekir. Kendilerine bu konuda hiçbir tereddüde düşmeden İslâm'ı bir bütün olarak benimsemelerini tavsiye ediyorum. Şunu çok iyi bilmelidirler ki **İslâm sadece bir ibadet dini değil aynı zamanda hayatın tümünü kuşatan bir hayat nizamıdır.** Bu konuda insanların zihinlerinde oluşturulan tereddütler, İslâm'ın hayat nizamında eksiklik olmasından değil insanların bu yüce nizamı eksik bilmelerinden ileri gelmektedir. Dolayısıyla bu konudaki bilgilerini artırmaları, İslâm'ı bir bütün olarak tanımaları halinde birtakım dış güçlerin olumsuz propagandalarından dolayı zihinlerinde oluşan bazı tereddütler de kaybolup gidecektir.

KAYNAKLAR:

- 1- Mehmet Emin Özmen, Doğru Haber, Ebu'l Hasan en-Nedvi Kimdir?
- 2- Muhammed Faruk, Vahdet Dergisi, 01/1998
- 3- Hasan Uyar, Altınoluk Dergisi, 02/2000

Genç Kalemler

Batuhan Özyürek

Cemil Meriç'i Anlamak

Onu gerçek bir “düşünür” yapan niteliklerin en nadir rastlanılanı, onun hem batı hem doğu kaynaklarına hâkim olmasının yanı sıra sahip olduğu olağanüstü “**sentez**” gücüdür.

Cemil Meriç, her toplumun sahip olmak isteyeceği veya geçmişinin bir noktasında onu yaşatmış olmaktan onur duyacağı gerçek bir düşünürdür. Cemil Meriç'i kavramlar üzerindeki hassasiyetini dikkate alarak açıklamak gerekir. Meriç'i gerçek bir “düşünür” yapan niteliklerin en nadir rastlanılanı, onun hem batı hem doğu kaynaklarına hâkim olmasının yanı sıra sahip olduğu olağanüstü “sentez” gücüdür. **Cemil Meriç, yüksek idrak gücüne sahip her düşünür gibi daha yaşamının başlarında kendini kitapların içinde, kütüphanelerde bulmuş, hayatı boyunca düşünsel değişimler yaşamıştır.**

Onun İçin Üç Unsur Önemli

Eğitim dili Fransızca olan Antakya Sultanisi'nde gördüğü eğitim onun düşünce dünyasının Fransızca üzerinden Batıya açılmasına olanak tanımıştır. Meriç'in Fransızca

bilmesi aynı zamanda, tercüme dünyasına girmesine de imkân tanımıştır. Fransız edebiyatının ve düşünce dünyasının derinliklerine Balzac, V.Hugo, A.Comte gibi önemli isimlerle inmiş, düşüncenin alev aldığı bu toprakları anlamaya, toplumumuz ve doğu medeniyeti için çıkarımlarda bulunmaya çalışmıştır. Zira Cemil Meriç'in sözleri ve düşüncesi için merkez denilebilecek üç unsur; insan, toplum ve Türkiye'dir. Halil Açıköz'ün 'Cemil Meriç ile Sohbetler' kitabında da not düştüğü gibi Meriç'in en çok şikâyet ettiği nokta 'fikre tahammülsüzlük'tür.

Tefekkürün Diyalektiği

Cemil Meriç'in hem doğuyu hem de batıyı bilmesinden kaynaklanan bilgili duruşu kendisinde tefekkürle taçlandırılmaktadır. Cemil Meriç tefekkürün ancak diyalektik yöntem izlenerek ortaya çıkarılabileceğini düşünür,

tefekkürü diyalektiğin tarifi olarak tanımlar.

Cemil Meriç için önemli olan ve bu uğurda gözlerini kaybettiği okuma tutkusundan bahsetmeden geçmek istemiyorum. Bu anlamlı duruş, yaşamının uzun bir kısmını zora sokmuştur. Meriç'in odasının tavanındaki lamba kablosunu yeterli uzunlukta olmadığı için verimsiz bir ışık ortamında okumalarını sürdürmek zorunda kaldığını biliyoruz. Meriç, parasını o aydınlatma sistemini düzeltmek için harcamak yerine kitaplara vermeyi tercih ettiğinden masasının üzerine sandalye koyup lambaya gözlerini yakınlaştırmayı tercih etmişti.

İlim ve İrfan Kavramı

Düşünceyi kalıpların içine hapsetmek, hayatın zıtlıklarla var olan gerçekliğini görmezden gelmek, Cemil Meriç gibi bir düşünürü anlamak için hiç uygun bir yöntem

değildir. İlmi “karanlık bir ormanda dolaştırılan çıra” olarak gören bu münevver kişiliğin bütünlüklü yanını görmemek de ona haksızlık olacaktır. Yazımı; okuma ve anlama faaliyetini, gözlerini kaybettikten sonra ailesinin ve çevresindeki öğrenci asistanların destekleriyle dinleme ve anlama faaliyetine dönüştürerek, kitaplardan ve tefekkürden hiç uzaklaşmamış olan üstadın sözleri ile bitirmek istiyorum; “İrfan, düşüncenin bütün kutuplarını kucaklayan bir kelime.”

Bu Ülke

Cemil Meriç 'Bu Ülke' kitabında doğu ve batı çatışmalarını konu alarak; Türkiye'deki edebiyat ve siyaset dünyasını, Doğu'nun fikir âlemini ve önemli düşünce insanlarını da mercek altına alır. Aynı zamanda Meriç, biyografi ve otobiyografilerin bir yazarı tanımak için yeterli olmayacağını altını çizer. Ona göre bir yazarı tanımanın en iyi yolu, yazdığı eserlerden geçer. Bu konuyla ilgili şunu söyler: “Kimim ben? Hayatını, Türk irfanına adanmış, münzevi ve mütecessis bir fikir işçisi.”

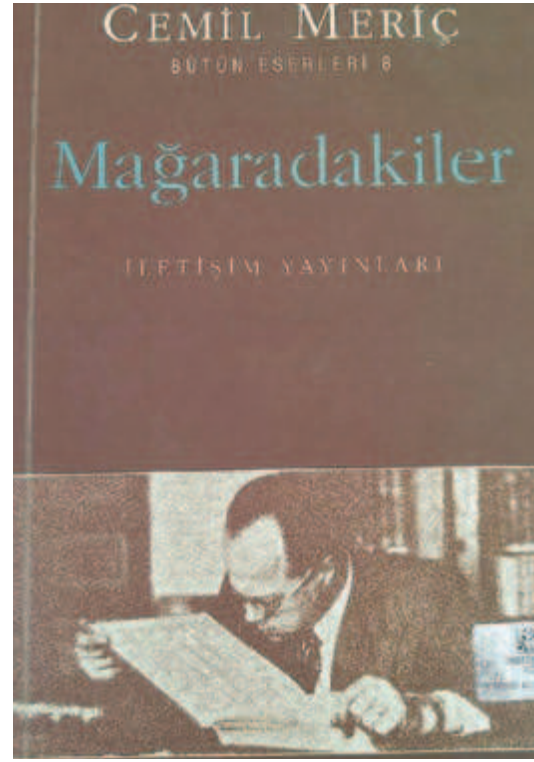
Kaderini Tayin Eden Kitaplar

Cemil Meriç, bu eserinde yaşadığı dönemdeki Türkiye'yi, onu etkileyen yerli ve yabancı fikir hareketlerini inceleyerek; sosyoloji ve psikoloji alanındaki bilgi birikimini ortaya koymaktadır. Entelektüel hayat üzerinde de etki yapan kitaplardan söz ederek; Kaderini tayin eden kitaplar, Rıza Tevfik'in 'Kamus-u Felsefi'si, Selim Sırrı'nın 'Terbiye-i Bedeniye Nazariyatı', İbrahim Ethem'in 'Terbiye-i İrade'sini tanıtmaktadır. Cemil Meriç kitabında kendisi için şöyle der: “Bu sayfalarda hayatımın bütünü, yani bütün sevgilerim, bütün kin-

lerim, bütün tecrübelerim var. Bana öyle geliyor ki hayat denen mülakata bu kitabı yazmak için geldim; etimin eti, kemiğimin kemiği...”

Düşüncayı Küçümsüyoruz

Kendini bir yığın haline getiren milletin payidar olamayacağını dile getiren Meriç; “Tek kaygısı para olan bir yığın yaşayamaz. Düşüncayı küçümsüyoruz. Kitaba harcadığımız parayı, atlar için harcadığımızla kıyaslasak, yerin dibine girmemiz gerekmez mi?”

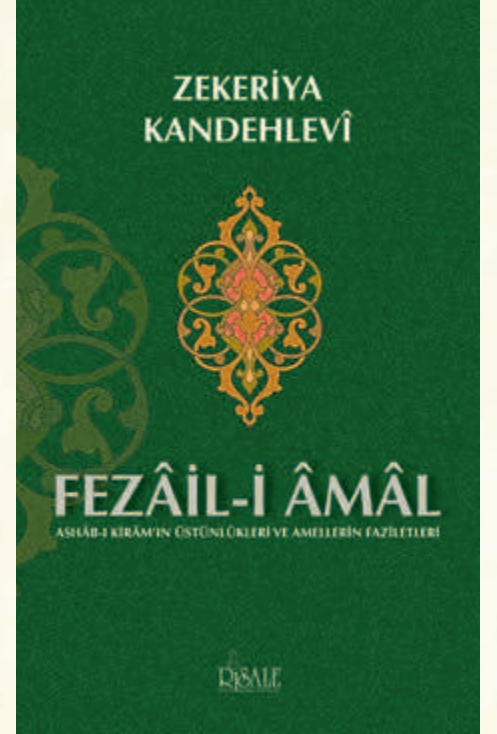

Mağaradakiler

'Mağaradakiler' kitabında Cemil Meriç, entelektüel insan kimdir sorusuna cevap vermektedir. Kitabın birinci bölümünde, entelektüel kavramının; yazar ve şairler için nasıl anlamlandırıldığını açıklamaktadır. Meriç, aydınlık ve entelektüellik gibi kavramlara sosyolog gözüyle bakarak, önemli tespitlerde bulunmuştur.

Ülkesine Yabancı Olmayan Kişidir

Cemil Meriç'e göre entelektüel; zamanının irfanına sahip olan, ülkesinin dilini, edebiyatını, tarihini bilen, dünyadaki düşünce akımlarına yabancı olmayan insandır. Kitabın ilk bölümünde entelektüel kavramı incelenir. Daha sonraki bölümlerde Rus aydınları ve 'intelijansiya' kelimesini sosyolojik bakış ile analiz eder. Yazar, intelijansiya kavramının Rusya'da belli bir dönemde yaşayan ve ortak davranışları olan sosyal bir tabaka için kullanıldığını dikkat çekerek, Avrupa'da entelektüellerin sosyal bir tabaka oluşturmadıklarını belirtir. Bu yüzden Rus aydınları intelijansiya kavramıyla kendini ayrı bir sınıf olarak görmektedir.

FEZÂİL-İ ÂMÂL

Ashâb-ı Kirâm'ın
Üstünlükleri ve
Amellerin Faziletleri

ZEKERİYA KANDEHLEVİ

Bu eserde, Müslümanlar için örnek bir nesil olan Ashâb-ı Kirâm'ın, din uğrunda karşılaştıkları zorluklara ve eziyetlere nasıl katlandıkları, sahabedeki Allah korkusu, sahabenin birbirleriyle yardımlaşmaları ve mallarını Allah yolunda harcamaları, onların cesaret ve kahramanlıkları, ilme düşkünlükleri, Peygamberin (s.a) emirlerine itaatleri gibi konular akıcı bir dille anlatılmaktadır. Kitapta ayrıca İslâm'ı tebliğ etmenin önemi ve usulü, Kur'an-ı, Kerim'in Müslümanın hayatındaki yeri, Resulullah (s.a) ve ashâbın namaza ve diğer ibadetlere verdikleri önem ele alınmış, Kur'an ve hadisten hareket edilerek ve ashâbın yaşantılarından da örnekler verilerek amellerin faziletleri herkesin anlayabileceği bir dille okuyucunun dikkatine sunulmuştur. Yazar, son yüzyılda İslâm dünyasının yetiştirdiği en büyük hadis âlimlerindenidir.

www.ktpkitabevi.com

M Nesli Müslüman Gençlik

Shelia Janmohamed

M nesli, batının tüketim toplumuna göre ihtiyaçlarını karşılamıyor, aksine kendi ihtiyaçlarına cevap veren yeni bir tüketim toplumu oluşturuyor.

Yazar dünya piyasalarını etkileyen Müslüman genç kuşağına, M nesli demek. M nesli, batının tüketim toplumuna göre ihtiyaçlarını karşılamıyor aksine kendi ihtiyaçlarına cevap veren yeni bir tüketim toplumu oluşturuyor.

"M Nesli ile iletişimimizin kalitesi, bu grubun tutumları ve diğer Müslümanlar üzerindeki muazzam etkisini anlamamıza bağlı. Mevcut küresel olaylar düşünüldüğünde bu daha da önemli hale geliyor. Aynı zamanda ister ticari, ister sosyal ve politik nedenlerle olsun bu grubu tanımlamanın neden tam zamanı ve gerekli olduğunu gösteren rakamsal veriler de mevcut."

MÜSLÜMAN NÜFUS YÜZDE 74 ARTACAK

Pew Di ve Kamu Hayatı Araştırma Merkezi, dünya nüfusunun önümüzdeki 40 yılda yüzde 35 artacağını öngörmektedir. Müslüman nüfusunun yüzde 73 artması, 2016 yılında 1,6 milyarken 2050'de 2,8 milyara çıkması beklenmektedir. Buna göre 2030 yılına kadar Müslümanların dünya nüfusunun yüzde 26,4'ünü oluşturacağı ve 81 ülkede yaşayan Müslüman nüfusun 1 milyon artacağı vurgulanıyor.

BATININ ASIL ENDİŞESİ

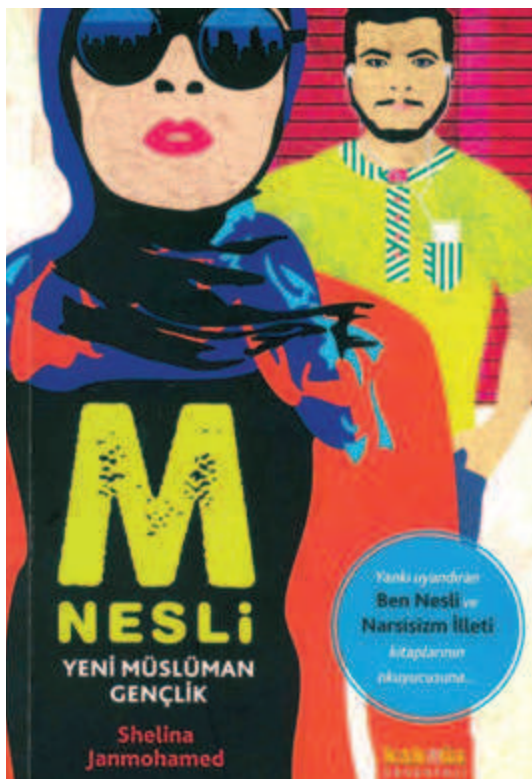
Kitapta, Batı nüfusunun yaşlandığı, Müslüman nüfusun genç olduğu ve hızla büyüdüğü belirtiliyor. Batı nüfusunun tek endişesinin yaş olmadığını vurgulayarak, asıl endişelerinin ekonomi nüfusunun Müslüman dünyaya ve Doğu'ya doğru kayması olduğu anlatılıyor.

MÜSLÜMANCA BİR DOKUNUŞ

Bugünün ürün ve markalarının, M neslinin ihtiyaçlarını düşünerek üretilmediğini açıklayan yazar, tüketilen her ürün için taviz verildiğini, bu durumda M neslini yordüğünü, seçim yapabilecekleri ürün sayısı çok az olduğundan Müslüman gençlerin kendi yaratıcılıklarını kullandığını belirtir. M neslinin sıradan ve yaygın olanı alıp ona Müslümanca bir dokunuş verdiğini açıklar.

BİRBİRİNE BAĞLI MÜSLÜMANLAR

Yazar M Nesli'nin İslâm'ı, olumlu yönde bir değişim gerçekleştirmenin aracı olarak gördüğüne dikkat çekerek; M Nesli'nin dünya çapında birbirine bağlı, uygulayıcı Müslümanlar olduklarını söyler. M Nesli İslâm'dan ilham alarak, içinde yaşadıkları toplulukları geliştiren dünya vatandaşı olarak gördüklerini açıklar.

Yıldız Holding'ten Senenin Yıldızlarına Ödül

Yıldız Holding'in dünya genelindeki çalışanlarının katıldığı, verimlilik temeline dayanan en iyi iş uygulamalarını seçtiği "Senenin Yıldızları Ödülleri" Ülker Spor ve Etkinlik Salonu'nda sahiplerini buldu.

Yıldız Holding'in dünya genelindeki çalışanlarının katıldığı, verimlilik temeline dayanan en iyi iş uygulamalarını seçtiği "Senenin Yıldızları Ödülleri" Ülker Spor ve Etkinlik Salonu'nda sahiplerini buldu. 2008 yılında 39 projeye başlayan Senenin Yıldızları Ödülleri'ne 2017 için başvuran proje sayısı ilk senesine göre 4 katına çıkarak 154 oldu. 154 projenin Yıldız Holding'e sağladığı maliyet avantajıysa yaklaşık 150 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

BU YIL 'SIFIR İŞ KAZASI' SEÇİLDİ

Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Ülker, Yönetim Kurulu Başkanı'nın her yıl farklı alanda verilen Özel Ödülü'nü bu sene "Sıfır İş Kazası"na verirken, "Benim için, hiçbir başarı kriteri, Yıldız Holding bünyesinde çalışan tüm çalışanlarımızın, sağlığı ve güvenliğinden daha önemli değil ve kabul edilebilir tek hedefim 'Sıfır İş Kazası'dır. Şirketlerimiz bünyesinde meydana gelen kazalar ile bu kazaların bazılarının oluş biçimi ve aldığımız önleyici tedbirler her zaman

dikkatle takip ettiğim konular oldu. Hepimiz iş güvenliği odaklı düşünerek ve bu doğrultuda davranarak hem kendimiz hem de iş arkadaşlarımız için iş kazası riskini sıfırlamalıyız" dedi.

ALİ ÜLKER: BİRLİKTE BÜYÜYOR, İSTİHDAM YARATIYORUZ

Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Ülker şöyle konuştu: "Yıldız Holding olarak 2017'yi 42,3 milyar TL ciro ile kapatıyoruz. Geçen yıl yüzde 22'lik bir büyümeye imza attık. Şu anda 14 ülkede toplamda 80 fabrikamız var, bunların 55 tanesi ülkemizde. Tüm atıştırmalık grubumuzun Türkiye odaklı ihracat hedefi 900 Milyon TL. Büyümemizin arkasında çalışanlarımızın, çiftçimizin, tüm paydaşlarımızın gücünü hissediyoruz. Tonlarca ham madde alımıyla çiftçiler ve aileleriyle birlikte 1 milyonu aşkın insana dokunuyor, hayatlarına değer katıyoruz. Bu vatan topraklarının markası olan Ülker'i, çiftçimiz ve onların aileleriyle birlikte ileriye taşıyoruz. Çiftçilerimizden her yıl 1 milyon tonu aşan hammadde alarak birlikte büyüyoruz. Bugün baktığımızda Türkiye'de bir şehir Ülker için çalışıyor diyebiliriz. Onlardan aldığımız güçle Türk ekonomisi ve istihdamı için çalışmaya devam ediyoruz.

ÖDÜLLER VE KAZANAN PROJELER

Bu yıl 9 kategoride ödüller dağıtıldı. Kazanan şirketler ve projeleri şöyle:

GOYA kategorisinde kazanan - KÜMAŞ - Manyezit füzyon tesisi için sürdürülebilirlik ve maliyet azaltma projesi.

Sıfır Hata kategorisinde MARS - "Az çoktur" projesi.

Amaç Birliği kategorisinde pladis Türkiye - CCC - Sakız & Şekerlemede Yıldız Markaları Büyütme Projesi.

Liderlik kategorisinde pladis Birleşik Krallık - İngiltere de Kek Liderliği Projesi.

Büyümeye Katkı kategorisinde ŞOK Marketler - ŞOK Marketlerin Sürdürülebilir Büyümesi Projesi.

İnovasyon da Godiva Japonya - Godiva Atölyesi Projesi.

Maliyet Avantajı'nda Pladis Ortadoğu - Godiva Atölyesi Projesi

Dijital Liderlik'te Godiva Çin - Dijitalleşen CRM ile Artan Müşteri Sadakati Projesi.

Sıfır İş Kazası Güvenlik Kültürü kategorisinde Kerevitaş, Güvenlik Kültürü Devamı kategorisinde ise pladis Birleşik Krallık ödül kazandı.

Siyasi Liderlik ve Erdoğan

Yalçın Akdoğan

Yalçın Akdoğan'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın siyasi liderliğini mercek altına aldığı '**Siyasi Liderlik ve Erdoğan**' kitabı hem İngilizce'ye hem de Arapça'ya çevrildi.

Kitap üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümünde Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasi liderliğini incelemektedir. İkinci bölümde 'Siyaset' başlığıyla dokuz konu ele alınır. Son bölüm olan 'Erdoğan ve Türkiye' başlığı altında ise on bir konu mercek altına alınır.

Doç. Dr. Yalçın Akdoğan, siyasetin amacının genel anlamda 'iyi yaşama ulaşmak' olarak görüldüğünü belirterek; mutluluğu, ortak iyiyi, faydayı, adalet ve erdem gibi kavramları esas aldığını, siyasetin ahlaki amacının en geniş maddada adaleti tesis etmek olduğunu açıklar.

SİYASİ TARİHİ MERCEK ALTINA ALIYOR

Yalçın Akdoğan liderlik başlığı attığı bölümde şöyle demektedir: "Liderler; padişah, hükümdar, imparator, hakan, emir, sultan, başkan, cumhurbaşkanı gibi ülkelerin siyasi rejimlerine göre çok farklı sıfatlarla anılırlar. Ancak hepsiyle ilgili özellik tanımlamaları birbirine benzer vasıfları ortaya koyar."

İNGİLİZCE VE ARAPÇA'YA ÇEVİRİLDİ

Akdoğan, kitabında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liderliği için şunları söylemektedir: "Lider, grubunu ortak amaçlara yönelten, kişilik ve ahlak bütünlüğü olan, mucit fikirler orta koyan, kitlesini harekete geçiren, grubunun istek, amaç ve beklentilerini şahsında toplayan kişidir."

FARKLI SİYASİ RENKLER

Siyasetin, siyasetçinin ve siyaset kurumunun amacının ne olduğu konusunun ideolojiye, dünya görüşüne, inanç ve mezhep kabullerine göre değişen bir konu olduğunu vurgulayan Yalçın Akdoğan; "Türk siyasi tarihinde Erbakan Hoca dini muhtevalı bir adil düzen arayışı içindedir; Özal, muhafazakârların üvey evlat görmediği bir modernleşmeden yanadır; Demirel daha popülist eğilimlerle gemiyi yüzdürme gayreti içindedir; Türkeş, nizam-ı âlem ülküsüyle Türk dünyasına yönelir ama bu siyasetçilerin hepsi aynı zamanda kalkınmacı bir anlayışa sahiptir ve farklı siyasi renklerde tasavvur ettikleri

bir topluma iyi yaşam sunmayı arzular."

ÖNEMLİ TESPİT

"Politikaların iyiliği veya kötülüğü, doğruluğu veya yanlışlığı zamana, şartlara, bağlama, kısa ve uzun vadeli sonuçlara göre farklılaşabilir. Tarih, bir dönem eleştirilen hususlara daha sonraki zamanlarda çok farklı şekillerde hükümler verebilir. Jöntürkler bugün birçoklarının gurur kaynağı olarak görülen Sultan Abdülhamid'in o gün neredeyse varlığına tahammül edemiyor ve her sorunun çözümünü onun yokluğuna bağlıyordu. Bugün de küresel sistemin hegemonları, 'Erdoğan'dan kurtulursak her şeyden kurtuluruz' diye düşünerek onun şahsını hedef alıyorlar. Siyasi yaşamında Erdoğan kadar darbenin, müdahalenin, saldırının, entrikanın, kumpasın her türlüşüne maruz kalan başka bir lider olmasa gerek... **Her saldırı, her meydan okuma, dirayetli duruş sergileyen Erdoğan'ı daha da büyütür; yaptığı her hizmet, her sessiz devrim, halkın gönlünde daha büyük bir sevgiyle yer bulmasına sağlar.**"

Türk Siyasetinde Erbakan

Işık Arpacı

Türkiye’de siyasal hayatın; sosyal, kültürel, tarihsel, ekonomik, uluslararası ilişkiler, din gibi parametreler tarafından şekillendiğini belirten yazar, Türkiye’deki siyasal hayatın şekillenmesinde ‘liderlerin’ önemli bir rolü olduğunu belirtir.

ERBAKAN’IN SİYASİ HAYATI

Yazar Işık Arpacı, biyografi çalışmasında Necmettin Erbakan’ın siyasi hayatını mercek altına alır. Kitapta 1970’li yılların başından itibaren **Necmettin Erbakan’ın Türkiye’de siyasal hayatın yapısı, işleyişi, devlet-toplum ilişkisi, iç ve dış politikaların yeniden şekillenmesinde, ortaya koyduğu fikir ve uygulamalarla siyaset alanına damga vurmuş bir lider olduğu** vurgulanır.

“Türk siyasal yaşamında İslâm ve İslâmcılığın, tarihi devlet deneyimlerine paralel olarak, iki biçimde var olduğunu ifade etmek mümkündür. Halk İslâm’ı devre dışında bırakılarak yapılan bu grupta İslâm; Selçuklulardan başlayarak edinilen devlet geleneğinin devamı olarak ve laik anlayışla çelişkili biçimde devletin kendisi tarafından yönlendirilen, denetlenen ve gerektiği zaman ve ölçüde kullanılan siyasallaştırılmış bir araç olarak bulunmaktadır.”

LİDERLERİN TOPLUMDAKİ ROLLERİ

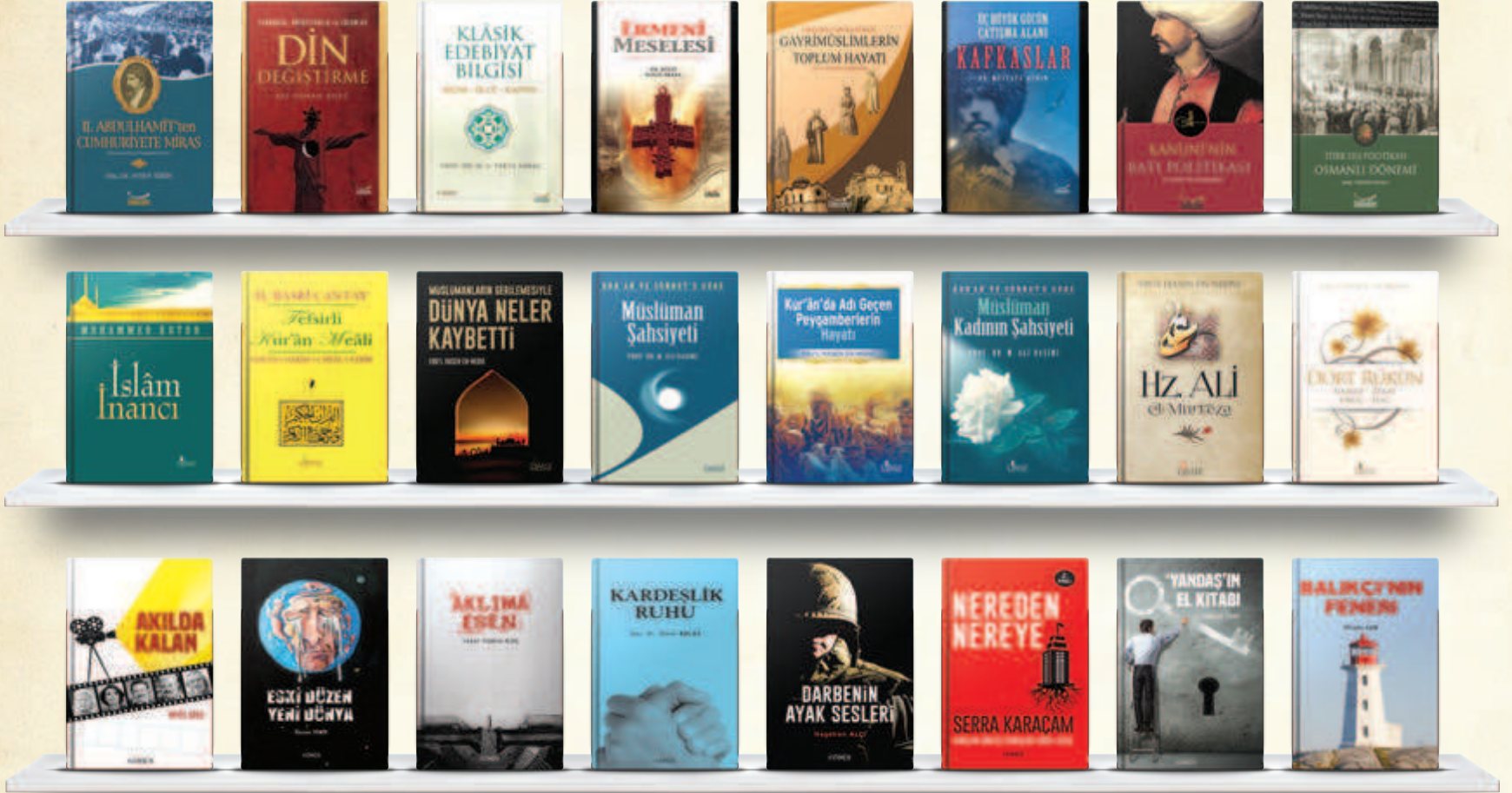
Yazar, cumhuriyet dönemi siyasal hayat incelendiğinde; Atatürk, Ali Adnan Menderes, Turgut Özal, Necmettin Erbakan ve Recep Tayyip Erdoğan’ın, siyasal sistemin değişimi ve dönüşümü üzerinde ciddi etkiler yarattığının görüldüğünü ifade eder. **Necmettin Erbakan’ın ortaya koyduğu siyaset anlayışının, Türkiye’de demokrasinin gelişmesi ve derinleşmesi sürecinde önemli bir rol oynadığının altı çizilir.**

“Necmettin Erbakan’a göre “Adil Düzen”, son bir yüzyıldır dünyada var olan sistemin başarısızlık noktaları dikkate alınarak, bu başarısızlıklardan çıkarılan derslerle kurulacak yeni bir dünya sistemidir. Buna göre 16. yüzyıldan sonra maddi gücün Batı eline geçmesini takiben Batı medeniyetinin temel özelliklerinin etkisinden dolayı insanlık bir türlü saadet bulamamış ve 20. yüzyılda olmaması gereken menfi uygulamalarla insanlık büyük ızdırıp çekmiştir.”

bilimevi ŞİMDİ SİZE DAHA YAKINIZ!

YAYINLARIMIZI BULABİLECEĞİNİZ NOKTALAR

Önce Kitap Atatürk Caddesi 311/B Merkez/Rize • **Esen Park Avm** Cumhuriyet Mahallesi Nazım Hikmet Bulvarı No:85/A Beylikdüzü/İstanbul • **İkra Kitapevi** Fethiye Mah. Kırlangıç Sokak No:17/A-1 Nilüfer/Bursa • **Pınar Yayınları** Tic ve San A.Ş. Alemdar Mah. Çatalçeşme Sokak. Defne Han No :27/15 Cağaloğlu/Fatih • **Özdemir Kitabevi** Şemsi Tebrizi Mh. Şerefşirin Sk. Hacı Mahmut İşh. No :35 Karatay/Konya Merkez • **Diyarbakir Kitabevi** Gazi Cad. Nebi Camii Karşısı Kılıçlı Pasajı No 10 Diyarbakir • **Aktaş Yayıncılık Ve Dağıtım** Atikali Mahallesi Hallaç Mehmet Çıkmazı No:2/2 Fatih İstanbul Fatih • **Dergah Kitabevi** (Arapoğlu Ticaret) Cumhuriyet Mahallesi Gönül Sokak No :3/A Turgutlu/ Manisa • **Bi Kitap** Şirinevler Mah Gediz Sokak No 24/C Bahçelievler/İstanbul • **Bi Kitap 2** Marmara Mahallesi 3.Sokak Mesken 6 /1 Beylüzü İstanbul • **Bedir Yayınevi Bas.yay.mat Bilişim Paz. San. Tic.Ltd.** No:6-8 Cağaloğlu/İstanbul • **İnsan Film Yapım** Kızıtaşı Caddesi, Açıklar Sokak, No :9/A Fatih/İstanbul • **Selamet Kitap Kırtasiye Ltd. Şti.** Hançerli Mah. Necip Bey Cad. No:55/A İlkadım/Samsun • **Eğitaş Eğitim İletişim ve Turizm A.Ş.** Sahibata Mahallesi, Mimar Muzafer Caddesi No :16 Meram/Konya • **Tenvir Neşriyat Matbaa ve Kırtasiye İth. İrh. Sa.Tic** Kazım İsmail Gürkan Cad. Üretmen İş Hanı No:29-15 Cağaloğlu/İstanbul • **Kudema Yayınevi** Akşemsettin Mah. Şehit Teğmen Mehmet Sarper Alus Sk No:10/A Fatih/İst • **Totil Bookstore** Ergenekon Mah. Cumhuriyet Cad.no:186 Fatih/İstanbul • **Bağdat Kitabevi** Elmadağ/Ankara • **Ebcad Sahaf** Sultan Tağa Sivas • **Çay Sahhaf ve Kitapevi** Saraçlar Cad.1.Vakıf İş Hanı Bodrum Kat B/33 Merkez/Edirne • **Uğurlu Kitabevi** Çankaya/Ankara • **Zeynil Reklamcılık ve Basın Yayın Dağıtım San.Tic.** Uğurmumcu Mahallesi L Caddesi No:13/1A Sultangazi/İstanbul • **Deha Kitap Dağıtım** Hükümet Cad. Hacı Bayram Kitapçılar Çarşısı B Blok No:31 Ulus Ankara • **Osmanlı Hac Umre Pazarı** Yenipınar Mah. Erdem Cad.no:12/A Adıyaman • **Gonca Kitap** Yayıncılık Hacı Yusuf Zeytinli Mahallesi 114 No'lu Cadde No:11/A Şehitkamil Gaziantep • **Edremit Kitabevi** Edremit/Balıkesir • **Akyol Hac Malzemeleri** Avcılar/İstanbul • **Aşıklar Hac Malz.** Mehmet Akif Mah.cami Cad.no:6A/1 Sultangazi İstanbul • **Şefkat Yayıncılık Ve Hediye Eşya** Büyük Reşitpaşa Caddesi Vezneciler Fatih/İstanbul • **Kökler İlme İrfana Hikmete Yöneliş Der.ikt.işlet.** Atikali Mah.nişanca Cad. nişanca Aralığı Çıkmazı No:3/1 Fatih/İstanbul • **Ab-l Hayat** İzzetpaşa Mah.kazım Bayer Cad. No:22/1 Hazar/Elazığ • **Sılacan İnş.Eğt.Kır.Mat.Tks.** Tar.ve Org.Tic.Ltd.Şti Yenidoğan Mahallesi Fabrika Caddesi No:11/A Adapazarı • **Osmangazi Kitabevi** Şehreküstü Mah. Şehreküstü Cad. 2E Osmangazi/Bursa • **İlknur Şahin** Orhangazi Mahallesi Anahtar Sokak 34/B/1 Pendik/İstanbul • **Mercan Kitap** İnönü Caddesi Sönmez İş Sarayı 2. Zemin Kat No:38 Osmangazi/Bursa • **Simya Kitabevi** Kayıhan Mahallesi Kirişçi Kızı Çıkmazı No:3/B Osmangazi/Bursa • **Mürtecim Yayınları** Şafak Mah. 3461 Sokak No:27 Batman • **Nakşibendi Yayınları** Kitap Basım ve Paz.San.Tic.Ltd.Şti İstiklal Mahallesi Sütçü İmam Caddesi No:150 Daire:16 Ümraniye/İstanbul • **Mercan Kitap** Tanıtım Çınar Mahallesi 843.Sokak 6-8/B Bağcılar/İstanbul • **Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. ve Tic. A.Ş.** Molla Fenari Sok. Yıldız Han No:28 • **Ahıska Yayınevi** Çiftlik Mah. Edebali Cad. No:16/B Çavuşbaşı Beykoz/İstanbul • **Guraba Yayıncılık Ltd. Şti.** Çatal Çeşme Sokak Defne Han No:27 / 5 Fatih/İstanbul • **Adil İnş Basım Yayın Kırtasiye San.tic.ltd. Şti** Sahaflar Çarşısı No:28 Beyazıt/İstanbul • **Akabe Kitabevi** Sahabiye Medresesi İçi No:12 Kayseri • **Akçağ Basım Yayın Pazarlama A.Ş.** Tuna Caddesi No:8/1 Kızılay • **Asitane Kitabevi** Tepsi Fırını Sokak No: 3/D Üsküdar/İstanbul • **Başak Mekan Yay. Ltd.Şti.** Büyükreşitpaşa Cad.yümni İş Merkezi No:22/2 Fatih/İstanbul • **İnkilab Basım Yayım Tic. Ltd. Şti.** Fevzipaşa Cad. Şehit Kubilay Sokak No:6/A Fatih İstanbul • **2 Kaynak Yayıncılık San.tic.ltd.Şti.** Hacıbayram Kitapçılar Çarşısı No:39 Ulus/Ankara • **Hüner Yayınevi** Mimar Muzafer Cad. Rampalı Çarşı No: 14 Meram/Konya • **Marmara Üniv. İlth. Fak. Vak. Tic. İşlet.** Mahir İz Cad. No:2 Bağlarbaşı Üsküdar/İstanbul • **Milli Gençlik Kitabevi** Bey Mahallesi Kayacık Sok. No:22 Şahinbey/Gaziantep • **Rabbani Kitabevi** Atikali Mah.Manyansızade Cad.no:31/2 Fatih/İstanbul • **Selamet Kitap** Kırtasiye Ltd.Şti. Hançerli Mah. Necip Bey Cad. No:55/A İlkadım/Samsun • **Gonca Yayınevi** Büyük Reşit Paşa Cad. Yümni İş Merkezi No:16/13 Vezneciler-Beyazıt/İstanbul

www.ktpkitapevi.com

3. SEZON

275
OYUN

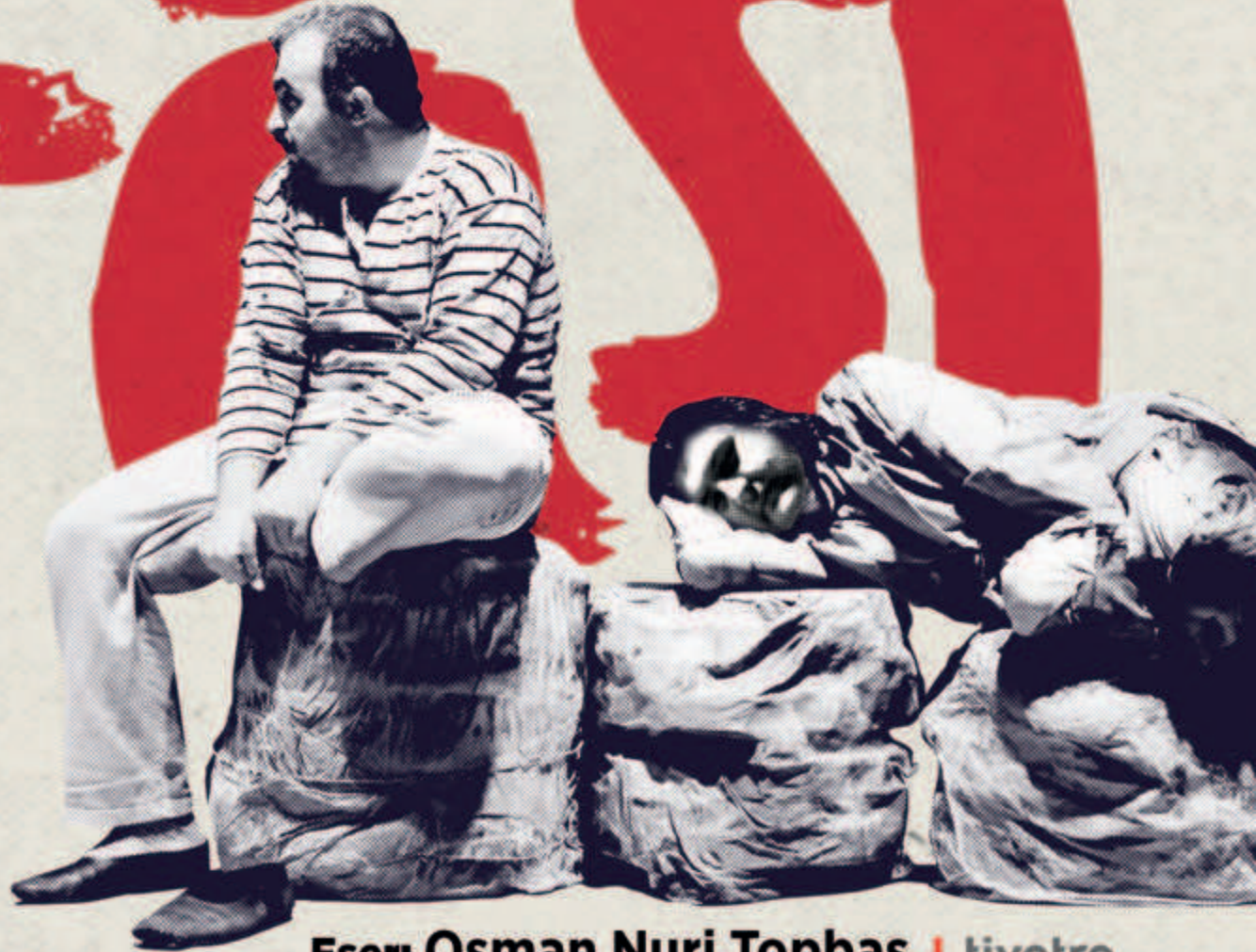
TÜRKİYE'DE
38 İL

AVRUPA'DA
4 ÜLKE

Tek Perde
Komedi

ziyafet sot rası

Eser: Osman Nuri Topbaş

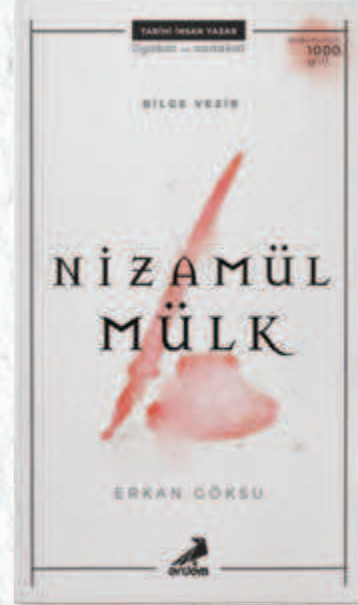
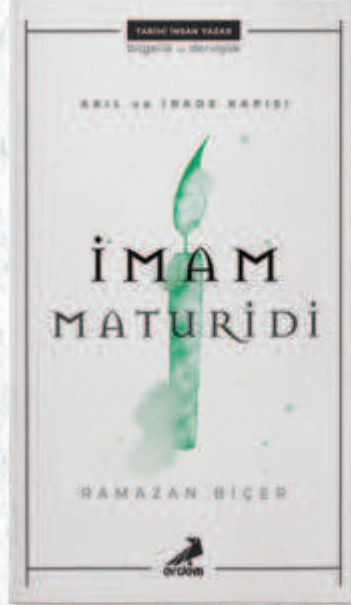
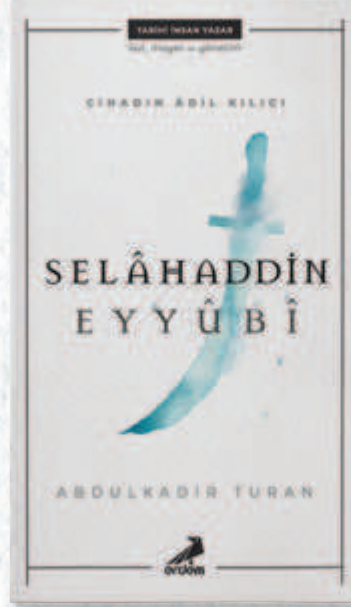
tiyatro
külliye

Yöneten: Osman Doğan | Uyarlayan: Ayşe Şahinboy Afış Tasarım: Ali Bıyıklı

TARİHİ İNSAN YAZAR

Ancak ona
hükmedemez...

devamı yakında...

